

Телеком Србија

Предузеће за телекомуникације а.д.

Београд, Таковска 2

ДЕЛОВОДНИ БРОЈ:

ДАТУМ: 2018. године

БРОЈ ИЗ ЛКРМ: 104

СКУПШТИНА

На основу члана 329. став 1. тачка 8) Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, бр. 36/11, 99/11, 83/14-др. закон и 5/15) и члана 8.2 став 1. тачка 9) Статута „Телеком Србија“ а.д. Београд („Службени лист Телеком Србија“, број 89/15-пречишћен текст), а у складу са предлогом Надзорног одбора, Скупштина „Телеком Србија“ а.д. Београд на својој 53. редовној седници, одржаној дана _____ 2018. године, доноси

ОДЛУКУ

Тачка 1.

Утврђује се да је Скупштина „Телеком Србија“ а.д. Београд разматрала Финансијске извештаје „Телеком Србија“ а.д. Београд за 2017. годину, припремљене у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања и рачуноводственим прописима применљивим у Републици Србији, утврђене од стране Надзорног одбора, са Извештајем овлашћеног ревизора „BDO“ д.о.о. Београд о ревизији Финансијских извештаја „Телеком Србија“ а.д. Београд за 2017. годину и предлог Надзорног одбора да наведени извештаји буду усвојени од стране Скупштине.

Тачка 2.

Скупштина „Телеком Србија“ а.д. Београд усваја Финансијске извештаје „Телеком Србија“ а.д. Београд за 2017. годину, припремљене у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања и рачуноводственим прописима применљивим у Републици Србији, са Извештајем овлашћеног ревизора „BDO“ д.о.о. Београд, у тексту који је приложен овој одлуци као њен саставни део.

Тачка 3.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

Образложење

Скупштина је, у складу са чланом 329. став 1. тачка 8) Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, бр. 36/11, 99/11, 83/14-др. закон и 5/15), надлежна да одлучује о усвајању финансијских извештаја, као и извештаја ревизора ако су финансијски извештаји били предмет ревизије, што је утврђено и чланом 8.2 став 1. тачка 9) Статута „Телеком Србија“ а.д. Београд („Службени лист Телеком Србија“, број 89/15-пречишћен текст). У том смислу, Надзорни одбор је размотрио и утврдио Финансијске извештаје „Телеком Србија“ а.д. Београд за 2017. годину, као и Извештај овлашћеног ревизора и Одлуком број 120995/6-2018 од 30.3.2018. године предложио Скупштини Друштва усвајање наведених извештаја.

Имајући у виду наведено, донета је одлука као у диспозитиву.

ПРЕДСЕДНИК

Драган Ђоковић

**PREDUZEĆE ZA TELEKOMUNIKACIJE
“TELEKOM SRBIJA” a.d. BEOGRAD**

**Pojedinačni finansijski izveštaji
za godinu koja se završava 31. decembra 2017.
u skladu sa
računovodstvenim propisima
Republike Srbije
i
Izveštaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ

	Strana
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 2
POJEDINAČNI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	
Bilans stanja	3 - 9
Bilans uspeha	10 - 13
Izveštaj o ostalom rezultatu	14 - 15
Izveštaj o promenama na kapitalu	16 - 20
Izveštaj o tokovima gotovine	21 - 22
Napomene uz pojedinačne finansijske izveštaje	23 - 93

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Preduzeća za telekomunikacije “Telekom Srbija” a.d. Beograd

Izvršili smo reviziju priloženih pojedinačnih finansijskih izveštaja Preduzeća za telekomunikacije “Telekom Srbija” a.d. Beograd (u daljem tekstu “Preduzeće”), koji obuhvataju pojedinačni bilans stanja na dan 31. decembra 2017. godine i pojedinačni bilans uspeha, pojedinačni izveštaj o ostalom rezultatu, pojedinačni izveštaj o promenama na kapitalu i pojedinačni izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz pojedinačne finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva za pojedinačne finansijske izveštaje

Rukovodstvo Preduzeća je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu (“Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 62/2013), kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o priloženim pojedinačnim finansijskim izveštajima na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji (“Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 62/2013) i standardima revizije primenjivim u Republici Srbiji. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Odabrani postupci su zasnovani na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika postojanja materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor sagledava interne kontrole relevantne za sastavljanje i istinito prikazivanje finansijskih izveštaja radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o delotvornosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanosti računovodstvenih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, pojedinačni finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, nekonsolidovanu finansijsku poziciju Preduzeća na dan 31. decembra 2017. godine, kao i nekonsolidovane rezultate njegovog poslovanja i nekonsolidovane tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama obelodanjenim u Napomeni 5. uz pojedinačne finansijske izveštaje.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Preduzeća za telekomunikacije
"Telekom Srbija" a.d. Beograd (Nastavak)

Ostala pitanja

Pojedinačni finansijski izveštaji Preduzeća za godinu završenu 31. decembra 2016. su bili predmet revizije od strane drugog revizora, koji je u svom Izveštaju od 29. maja 2017. godine izrazio mišljenje bez rezerve na ove finansijske izveštaje.

Beograd, XX. 2018. godine

Ksenija Ristić Kostić
Ovlašćeni revizor

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број **1 7 1 6 2 5 4 3** Шифра делатности **6 1 1 0** ПИБ **1 0 0 0 0 2 8 8 7**

Назив: **Предузеће за телекомуникације "Телеком Србија" а.д.**

Седиште: **Београд, Таковска 2**

БИЛАНС СТАЊА
на дан 31.12.2017. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Текућа година	Износ	
					Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2016.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)	0002		159.903.854	159.801.877	
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	0003		9.325.866	9.135.948	
010 и део 019	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и део 019	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	0005	18	7.044.587	6.236.318	
013 и део 019	3. Гудвил	0006				
014 и део 019	4. Остала нематеријална имовина	0007	22	65.416	69.911	
015 и део 019	5. Нематеријална имовина у припреми	0008	18,22	2.215.312	2.827.226	
016 и део 019	6. Аванси за нематеријалну имовину	0009	20	551	2.493	
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)	0010		82.406.422	83.745.941	
020, 021 и део 029	1. Земљиште	0011	19	47.922	47.922	
022 и део 029	2. Грађевински објекти	0012	19	39.691.019	39.921.935	
023 и део 029	3. Постројења и опрема	0013	19	25.419.885	21.691.364	
024 и део 029	4. Инвестиционе некретнине	0014				
025 и део 029	5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015	19	2.136.117	2.311.902	
026 и део 029	6. Некретнине, постројења и опрема у припреми	0016	19	13.355.320	18.572.053	
027 и део 029	7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017	19	685.717	644.577	
028 и део 029	8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018	20	1.070.442	556.188	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2016.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020 + 0021 + 0022 + 0023)	0019				
030, 031 и део 039	1. Шуме и вишегодишњи засади	0020				
032 и део 039	2. Основно стадо	0021				
037 и део 039	3. Биолошка средства у припреми	0022				
038 и део 039	4. Аванси за биолошка средства	0023				
04. осим 047	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	0024		68.021.083	66.805.727	
040 и део 049	1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025	21	64.996.655	63.623.540	
041 и део 049	2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима	0026	21	1.234	150.951	
042 и део 049	3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027	22	336	1.766	
део 043, део 044 и део 049	4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	0028	22	577.898	150.000	
део 043, део 044 и део 049	5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима	0029				
део 045 и део 049	6. Дугорочни пласмани у земљи	0030				
део 045 и део 049	7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031				
046 и део 049	8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032				
048 и део 049	9. Остали дугорочни финансијски пласмани	0033	22	2.444.960	2.879.470	
05	V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	0034		150.483	114.261	
050 и део 059	1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035				
051 и део 059	2. Потраживања од осталих повезаних лица	0036	22	150.483	114.261	
052 и део 059	3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037				
053 и део 059	4. Потраживање за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038				
054 и део 059	5. Потраживања по основу јемства	0039				
055 и део 059	6. Спорна и сумњива потраживања	0040				
056 и део 059	7. Остала дугорочна потраживања	0041				
288	V. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042	17(ц)	5.726.693	6.006.484	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2016.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)	0043		27.827.332	27.586.847	
Класа 1	I. ЗАЛИХЕ (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	0044		3.755.104	4.321.216	
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045	23	3.422.329	3.905.041	
11	2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046				
12	3. Готови производи	0047				
13	4. Роба	0048	23	64		
14	5. Стална средства намењена продаји	0049				
15	6. Плаћени аванси за залихе и услуге	0050	24	332.711	416.175	
20	II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	0051	24	12.413.860	12.298.013	
200 и део 209	1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052	34(a)	47.141	24.772	
201 и део 209	2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053	34(a)	1.001.021	1.020.141	
202 и део 209	3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054	34(a)	7.016	2.224	
203 и део 209	4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055	34(a)	3.430	1.071	
204 и део 209	5. Купци у земљи	0056		10.346.814	10.252.952	
205 и део 209	6. Купци у иностранству	0057		938.281	996.099	
206 и део 209	7. Остала потраживања по основу продаје	0058		70.157	754	
21	III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	0059	24	389	375	
22	IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	0060	24	705.050	834.066	
236	V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	0061				
23 осим 236 и 237	VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	0062		800.829	1.050.426	
230 и део 239	1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063	24		50.000	
231 и део 239	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064	24	14	3	
232 и део 239	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0065				
233 и део 239	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0066				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2016.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
234, 235, 238 и део 239	5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067	24	800.815	1.000.423	
24	VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068	27	5.077.630	4.738.765	
27	VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069				
28 осим 288	IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070	25,26	5.074.470	4.343.986	
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0042 + 0043)	0071		193.457.879	193.395.208	
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072		3.775.169	6.359.526	
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) ≥ 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)	0401		135.969.662	132.435.154	
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)	0402	28	100.008.588	100.008.588	
300	1. Акцијски капитал	0403		100.000.000	100.000.000	
301	2. Удели друштава с ограниченом одговорношћу	0404				
302	3. Улози	0405				
303	4. Државни капитал	0406				
304	5. Друштвени капитал	0407				
305	6. Задружни удели	0408				
306	7. Емисиона премија	0409				
309	8. Остали основни капитал	0410		8.588	8.588	
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411				
047 и 237	III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412	28	16.502.510	16.502.510	
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0413	28	589.634	589.634	
330	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414				
33 осим 330	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)	0415				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2016.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
33 осим 330	VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)	0416				
34	VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418 + 0419)	0417		51.873.950	48.339.442	
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418		37.325.762	33.178.474	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0419		14.548.188	15.160.968	
	IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420				
35	X. ГУБИТАК (0422 + 0423)	0421				
350	1. Губитак ранијих година	0422				
351	2. Губитак текуће године	0423				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425 + 0432)	0424		21.879.708	23.224.928	
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	0425	31	1.659.721	1.563.667	
400	1. Резервисања за трошкове у гарантном року	0426				
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427				
403	3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428				
404	4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429		1.628.586	1.511.946	
405	5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430		31.135	51.721	
402 и 409	6. Остала дугорочна резервисања	0431				
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0432	29	20.219.987	21.661.261	
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433				
411	2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434				
412	3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435				
413	4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436				
414	5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи	0437		17.025.535	15.757.686	
415	6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	0438		3.192.855	5.901.658	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2016.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
416	7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439				
419	8. Остале дугорочне обавезе	0440		1.597	1.917	
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441				
42 до 49 (осим 498)	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	0442		35.608.509	37.735.126	
42	I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	0443		16.738.566	16.860.649	
420	1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444				
421	2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица	0445				
422	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446				
423	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447				
427	5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448				
424, 425, 426 и 429	6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449	29	16.738.566	16.860.649	
430	II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450	32	98.421	75.408	
43 осим 430	III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	0451	32	11.828.522	13.628.719	
431	1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452	34(a)	464.621	503.650	
432	2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453	34(a)	498.404	538.324	
433	3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи	0454	34(a)	5.119		
434	4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству	0455	34(a)	23	21.584	
435	5. Добављачи у земљи	0456		8.452.526	10.417.326	
436	6. Добављачи у иностранству	0457		2.360.688	2.103.945	
439	7. Остале обавезе из пословања	0458		47.141	43.890	
44, 45 и 46	IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459	32,33	825.880	830.232	
47	V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460	33	620.564	479.981	
48	VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461	33	110.390	116.656	
49 осим 498	VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462	30,33	5.386.166	5.743.481	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 31.12.2016.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0415 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) ≥ 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0071) ≥ 0	0463				
	Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0463) ≥ 0	0464		193.457.879	193.395.208	
89	Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0465		3.775.169	6.359.526	

У Београду

Законски заступник

М.П.

дана _____ 20 _____ године

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 1 7 1 6 2 5 4 3 Шифра делатности 6 1 1 0 ПИБ 1 0 0 0 0 2 8 8 7

Назив: Предузеће за телекомуникације "Телеком Србија" а.д.

Седиште: Београд, Таковска 2

БИЛАНС УСПЕХА
за период од 01.01. до 31.12.2017. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	И з н о с	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
60 до 65, осим 62 и 63	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001		85.852.191	87.104.335
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007+ 1008)	1002	7	581.999	243.572
600	1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003			
601	2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004	34(б)	430.881	
602	3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005	34(б)	70.581	99.696
603	4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006			
604	5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007		80.537	143.876
605	6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008			
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009	7	85.046.981	86.597.272
610	1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010	34(б)	157.702	22.342
611	2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011	34(б)	1.760.292	1.597.288
612	3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012	34(б)	10.207	3.494
613	4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013	34(б)	17.980	3.309
614	5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1014		78.098.817	79.636.426
615	6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015		5.001.983	5.334.413
64	III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	1016	8	118.914	151.012
65	IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017	8	104.297	112.479
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
50 до 55, 62 и 63	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) ≥ 0	1018		73.489.243	71.985.105

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	И з н о с	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019	11	531.749	114.455
62	II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020	8	45.203	36.097
630	III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021			
631	IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022			
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023	11	8.594.425	8.273.913
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024	11	1.328.724	1.293.446
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025	9	12.874.207	12.954.628
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026	10, 11, 13, 14	29.986.881	30.491.887
540	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027	12	16.140.977	14.884.379
541 до 549	X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028	14	127.216	96.322
55	XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029	14	3.950.267	3.912.172
	V. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1018) ≥ 0	1030		12.362.948	15.119.230
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018 - 1001) ≥ 0	1031			
66	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033 + 1038 + 1039)	1032	15, 21	5.668.593	4.211.328
66, осим 662, 663 и 664	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033		2.973.556	3.294.285
660	1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034		2.708.893	2.988.287
661	2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035		1.725	270
665	3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1036			
669	4. Остали финансијски приходи	1037		262.938	305.728
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038		455.548	604.738
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039		2.239.489	312.305
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041 + 1046 + 1047)	1040	16	1.925.850	2.249.766
56, осим 562, 563 и 564	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041		321.427	151.981
560	1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042		206.017	19.698
561	2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043		7.467	1
565	3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1044			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	И з н о с	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
566 и 569	4. Остали финансијски расходи	1045		107.943	132.282
562	II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046		723.009	1.110.813
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047		881.414	986.972
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1040)	1048		3.742.743	1.961.562
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040 - 1032)	1049			
683 и 685	3. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050	8	1.230.854	1.035.607
583 и 585	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051	14	1.791.724	2.056.363
67 и 68, осим 683 и 685	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052	8	1.062.976	1.312.228
57 и 58, осим 583 и 585	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053	14	584.104	849.062
	Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)	1054		16.023.693	16.523.202
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)	1055			
69-59	М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056			
59-69	Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057			
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054 - 1055 + 1056 - 1057)	1058		16.023.693	16.523.202
	О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055 - 1054 + 1057 - 1056)	1059			
	П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060	17(a)	1.195.714	1.188.016
део 722	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061	17(a)	279.791	174.218
део 722	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062			
723	Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063			
	С. НЕТО ДОБИТАК (1058 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062 - 1063)	1064		14.548.188	15.160.968
	Т. НЕТО ГУБИТАК (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062 + 1063)	1065			
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	И з н о с	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1070	28 <i>л/</i>		
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071	28 <i>л/</i>		

У Београду

Законски заступник

М.П.

дана _____ 20____ године

_____

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број **1 7 1 6 2 5 4 3** Шифра делатности **6 1 1 0** ПИБ **1 0 0 0 0 2 8 8 7**

Назив: **Предузеће за телекомуникације "Телеком Србија" а.д.**

Седиште: **Београд, Таковска 2**

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01. до 31.12.2017. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001		14.548.188	15.160.968
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
330	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
331	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
	3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
332	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
	4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
333	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
334	а) добици	2011			
	б) губици	2012			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
335	2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добници	2013			
	б) губици	2014			
336	3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
	а) добници	2015			
	б) губици	2016			
337	4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
	а) добници	2017			
	б) губици	2018			
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019			
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020			
	III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			
	IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021) ≥ 0	2022			
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021) ≥ 0	2023			
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2022 - 2023) ≥ 0	2024		14.548.188	15.160.968
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2023 - 2022) ≥ 0	2025			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027 + 2028) = АОП 2024 ≥ 0 или АОП 2025 > 0	2026			
	1. Приписан већинским власницима капитала	2027			
	2. Приписан власницима који немају контролу	2028			

У Београду

Законски заступник

М.П.

Дана _____ године

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број **1 7 1 6 2 5 4 3** Шифра делатности **6 1 1 0** ПИБ **1 0 0 0 0 2 8 8 7**

Назив: Предузеће за телекомуникације "Телеком Србија" а.д.

Седиште: Београд, Таковска 2

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 01.01. до 31.12.2017. године

- у хиљадама динара -

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	30	АОП	31	АОП	32
			Основни капитал		Уписани а неуплаћени капитал		Резерве
1	2		3		4		5
	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2016.						
1.	а) дуговни салдо рачуна	4001		4019		4037	
	б) потражни салдо рачуна	4002	100.008.588	4020		4038	589.634
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
2.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4003		4021		4039	
	б) Исправке на потражној страни рачуна	4004		4022		4040	
	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01.2016.						
3.	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(1a + 2a - 2b) \geq 0$	4005		4023		4041	
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(1b - 2a + 2b) \geq 0$	4006	100.008.588	4024		4042	589.634
	Промене у претходној 2016. години						
4.	а) промет на дуговној страни рачуна	4007		4025		4043	
	б) промет на потражној страни рачуна	4008		4026		4044	
	Стање на крају претходне године 31.12.2016.						
5.	а) дуговни салдо рачуна $(3a + 4a - 4b) \geq 0$	4009		4027		4045	
	б) потражни салдо рачуна $(3b - 4a + 4b) \geq 0$	4010	100.008.588	4028		4046	589.634
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
6.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4011		4029		4047	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4012		4030		4048	
	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2017.						
7.	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(5a + 6a - 6b) \geq 0$	4013		4031		4049	
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(5b - 6a + 6b) \geq 0$	4014	100.008.588	4032		4050	589.634
	Промене у текућој 2017. години						
8.	а) промет на дуговној страни рачуна	4015		4033		4051	
	б) промет на потражној страни рачуна	4016		4034		4052	
	Стање на крају текуће године 31.12.2017.						
9.	а) дуговни салдо рачуна $(7a + 8a - 8b) \geq 0$	4017		4035		4053	
	б) потражни салдо рачуна $(7b - 8a + 8b) \geq 0$	4018	100.008.588	4036		4054	589.634

Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
	2		6		7		8
1.	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2016.						
	а) дуговни салдо рачуна	4055		4073	16.502.510	4091	
	б) потражни салдо рачуна	4056		4074		4092	45.434.474
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4057		4075		4093	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4058		4076		4094	
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01.2016.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($1a + 2a - 2b \geq 0$)	4059		4077	16.502.510	4095	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($1b - 2a + 2b \geq 0$)	4060		4078		4096	45.434.474
4.	Промене у претходној 2016. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4061		4079		4097	12.256.000
	б) промет на потражној страни рачуна	4062		4080		4098	15.160.968
5.	Стање на крају претходне године 31.12.2016.						
	а) дуговни салдо рачуна ($3a + 4a - 4b \geq 0$)	4063		4081	16.502.510	4099	
	б) потражни салдо рачуна ($3b - 4a + 4b \geq 0$)	4064		4082		4100	48.339.442
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4065		4083		4101	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4066		4084		4102	
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2017.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($5a + 6a - 6b \geq 0$)	4067		4085	16.502.510	4103	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($5b - 6a + 6b \geq 0$)	4068		4086		4104	48.339.442
8.	Промене у текућој 2017. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4069		4087		4105	11.013.680
	б) промет на потражној страни рачуна	4070		4088		4106	14.548.188
9.	Стање на крају текуће године 31.12.2017.						
	а) дуговни салдо рачуна ($7a + 8a - 8b \geq 0$)	4071		4089	16.502.510	4107	
	б) потражни салдо рачуна ($7b - 8a + 8b \geq 0$)	4072		4090		4108	51.873.950

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		АОП	330	АОП	331	332	
			Ревалоризационе резерве		Актуарски добици или губици		
1	2		9		10		11
1.	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2016.						
	а) дуговни салдо рачуна	4109		4127		4145	
	б) потражни салдо рачуна	4110		4128		4146	
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4111		4129		4147	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4112		4130		4148	
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01.2016.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($1a + 2a - 2b \geq 0$)	4113		4131		4149	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($1b - 2a + 2b \geq 0$)	4114		4132		4150	
4.	Промене у претходној 2016. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4115		4133		4151	
	б) промет на потражној страни рачуна	4116		4134		4152	
5.	Стање на крају претходне године 31.12.2016.						
	а) дуговни салдо рачуна ($3a + 4a - 4b \geq 0$)	4117		4135		4153	
	б) потражни салдо рачуна ($3b - 4a + 4b \geq 0$)	4118		4136		4154	
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4119		4137		4155	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4120		4138		4156	
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2017.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($5a + 6a - 6b \geq 0$)	4121		4139		4157	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($5b - 6a + 6b \geq 0$)	4122		4140		4158	
8.	Промене у текућој 2017. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4123		4141		4159	
	б) промет на потражној страни рачуна	4124		4142		4160	
9.	Стање на крају текуће године 31.12.2017.						
	а) дуговни салдо рачуна ($7a + 8a - 8b \geq 0$)	4125		4143		4161	
	б) потражни салдо рачуна ($7b - 8a + 8b \geq 0$)	4126		4144		4162	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		АОП	333	АОП	334 и 335	АОП	336
			Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштава		Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја		Добици или губици по основу хединга новчаног тока
1	2		12		13		14
	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2016.						
1.	а) дуговни салдо рачуна	4163		4181		4199	
	б) потражни салдо рачуна	4164		4182		4200	
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
2.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4165		4183		4201	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4166		4184		4202	
	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01.2016.						
3.	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($1a + 2a - 2б) \geq 0$	4167		4185		4203	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($1б - 2a + 2б) \geq 0$	4168		4186		4204	
	Промене у претходној 2016. години						
4.	а) промет на дуговној страни рачуна	4169		4187		4205	
	б) промет на потражној страни рачуна	4170		4188		4206	
	Стање на крају претходне године 31.12.2016.						
5.	а) дуговни салдо рачуна ($3a + 4a - 4б) \geq 0$	4171		4189		4207	
	б) потражни салдо рачуна ($3б - 4a + 4б) \geq 0$	4172		4190		4208	
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
6.	а) исправке на дуговној страни рачуна	4173		4191		4209	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4174		4192		4210	
	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2017.						
7.	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($5a + 6a - 6б) \geq 0$	4175		4193		4211	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($5б - 6a + 6б) \geq 0$	4176		4194		4212	
	Промене у текућој 2017. години						
8.	а) промет на дуговној страни рачуна	4177		4195		4213	
	б) промет на потражној страни рачуна	4178		4196		4214	
	Стање на крају текуће године 31.12.2017.						
9.	а) дуговни салдо рачуна ($7a + 8a - 8б) \geq 0$	4179		4197		4215	
	б) потражни салдо рачуна ($7б - 8a + 8б) \geq 0$	4180		4198		4216	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		Укупан капитал [$\sum(\text{ред } 16 \text{ кол } 3 \text{ до кол } 15) - \sum(\text{ред } 1а \text{ кол } 3 \text{ до кол } 15)] \geq 0$	АОП	Губитак изнад капитала [$\sum(\text{ред } 1а \text{ кол } 3 \text{ до кол } 15) - \sum(\text{ред } 16 \text{ кол } 3 \text{ до кол } 15)] \geq 0$	
		АОП	337				АОП
			Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају				
1	2		15		16	17	
1.	Почетно стање претходне године на дан 01.01.2016.						
	а) дуговни салдо рачуна	4217		4235	129.530.186	4244	
	б) потражни салдо рачуна	4218					
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4219		4236		4245	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4220					
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01.2016.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($1а + 2а - 2б) \geq 0$	4221		4237	129.530.186	4246	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($1б - 2а + 2б) \geq 0$	4222					
4.	Промене у претходној 2016. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4223		4238	2.904.968	4247	
	б) промет на потражној страни рачуна	4224					
5.	Стање на крају претходне године 31.12.2016.						
	а) дуговни салдо рачуна ($3а + 4а - 4б) \geq 0$	4225		4239	132.435.154	4248	
	б) потражни салдо рачуна ($3б - 4а + 4б) \geq 0$	4226					
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4227		4240		4249	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4228					
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2017.						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($5а + 6а - 6б) \geq 0$	4229		4241	132.435.154	4250	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($5б - 6а + 6б) \geq 0$	4230					
8.	Промене у текућој 2017. години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4231		4242	3.534.508	4251	
	б) промет на потражној страни рачуна	4232					
9.	Стање на крају текуће године 31.12.2017.						
	а) дуговни салдо рачуна ($7а + 8а - 8б) \geq 0$	4233		4243	135.969.662	4252	
	б) потражни салдо рачуна ($7б - 8а + 8б) \geq 0$	4234					

У Београду

Законски заступник

М.П.

дана _____ 20____ године

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 1 7 1 6 2 5 4 3 Шифра делатности 6 1 1 0 ПИБ 1 0 0 0 0 2 8 8 7

Назив: Предузеће за телекомуникације "Телеком Србија" а.д.

Седиште: Београд, Таковска 2

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

за период од 01.01. до 31.12.2017. године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ	3001	103.921.009	103.901.451
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)			
1. Продаја и примљени аванси	3002	102.434.535	102.366.909
2. Примљене камате из пословних активности	3003		
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	1.486.474	1.534.542
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	76.776.887	73.833.164
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	53.080.486	48.171.716
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007	13.044.009	13.711.734
3. Плаћене камате	3008	718.671	1.281.581
4. Порез на добитак	3009	1.015.819	1.055.446
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	3010	8.917.902	9.612.687
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	3011	27.144.122	30.068.287
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	3012		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА	3013	2.685.577	3.657.478
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)			
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3015		
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	3016		578.535
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017	67.260	180.878
5. Примљене дивиденде	3018	2.618.317	2.898.065
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	16.499.938	17.401.285
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020	1.307.525	225.143
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	14.919.775	17.176.142
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022	272.638	
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)	3023		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II-I)	3024	13.814.361	13.743.807
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА	3025		
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)			
1. Увећање основног капитала	3026		
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	3027		

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	3028		
4. Остале дугорочне обавезе	3029		
5. Остале краткорочне обавезе	3030		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	13.432.201	24.048.220
1. Откуп сопствених акција и удела	3032		
2. Дугорочни кредити (одливи)	3033	2.418.521	11.792.220
3. Краткорочни кредити (одливи)	3034		
4. Остале обавезе (одливи)	3035		
5. Финансијски лизинг	3036		
6. Исплаћене дивиденде	3037	11.013.680	12.256.000
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	3038		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	3039	13.432.201	24.048.220
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3013 + 3025)	3040	106.606.586	107.558.929
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3005 + 3019 + 3031)	3041	106.709.026	115.282.669
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3040 - 3041)	3042		
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3041 - 3040)	3043	102.440	7.723.740
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044	4.738.765	12.829.897
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045	441.305	
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046		367.392
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042 - 3043 + 3044 + 3045 - 3046)	3047	5.077.630	4.738.765

У Београду

Законски заступник

М.П.

дана _____ 20 _____ године

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.****Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno**

---

1. OSNIVANJE I DELATNOST

Javno preduzeće PTT saobraćaja "Srbija", Beograd ("JP PTT") je dana 23. maja 1997. godine osnovalo Preduzeće za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d. Beograd (u daljem tekstu "Preduzeće" ili "Telekom Srbija") i tom prilikom predalo Preduzeću sva sredstva telekomunikacija, isključujući nekretnine i određena druga sredstva i obaveze. Preduzeće je registrovano 29. maja 1997. godine.

Preduzeće je akcionarsko društvo osnovano na neodređeno vreme.

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", br. 36 od 27. maja 2011. i br. 99 od 27. decembra 2011. godine), Skupština akcionara Preduzeća je 2012. godine usvojila Statut kojim se utvrđuje da su organi upravljanja Preduzeća: Skupština, Nadzorni odbor i Izvršni odbor.

Osnovna delatnost Preduzeća je pružanje telekomunikacionih usluga, od kojih su najznačajnije usluge domaćeg i međunarodnog telefonskog saobraćaja, fiksne telefonske usluge, mobilne telefonske usluge, tranzitiranje međunarodnog saobraćaja, prenos podataka, zakup linija, usluge na celom mrežnom području, dodatne usluge u oblasti mobilne i fiksne telefonije, internet i multimedijalne usluge, kao i ICT usluge. Preduzeće takođe pruža usluge u oblasti zakupa, izgradnje i upravljanja telekomunikacionom infrastrukturom.

Preduzeće poseduje licencu za mobilnu telefoniju (GSM/GSM1800 i UMTS/IMT-2000) od 2006. godine, čije je važenje produženo za narednih 10 godina u julu 2016. godine. U 2007. godini Preduzeće je obnovilo licencu za fiksnu telefoniju. Od 2009. godine Preduzeće poseduje licencu za fiksni bežični pristup (CDMA). Od marta 2015. godine Preduzeće poseduje dozvolu za 4G tehnologiju (1800 MHz). U januaru 2016. godine Preduzeće je dobilo pojedinačnu dozvolu za korišćenje radio-frekvencija u radiofrekvencijskom opsegu 721-821/832-862 MHz uz period važenja od 10 godina.

U skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama ("Službeni glasnik RS", br. 44 od 30. juna 2010. godine), Regulatorna agencija za elektronske komunikacije i poštanske usluge (u daljem tekstu "RATEL" ili "Agencija") je definisala sedam tržišta koja podležu prethodnoj regulaciji u 2017. godini.

Različite obaveze su nametnute operatoru u zavisnosti od tržišta na kome je proglašen za operatora sa značajnom tržišnom snagom. Između ostalih, propisane su sledeće obaveze: objavljivanje određenih podataka u formi standardne ponude, nediskriminatorско postupanje, omogućavanje pristupa i korišćenje elemenata mreže i pripadajućih sredstava, kontrola cena, primena troškovnog računovodstva, zabrana obračunavanja prekomernih cena, tarifna kontrola, itd.

Preduzeće je proglašeno za operatora sa značajnom tržišnom snagom na svim regulisanim tržištima u 2017. godini.

Sedište Preduzeća je u Beogradu, Takovska 2, Republika Srbija.

Preduzeće je na dan 31. decembra 2017. godine imalo 7,829 zaposlenih (31. decembar 2016. godine: 8,059 zaposlenih).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

1. OSNIVANJE I DELATNOST (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće ima učešće u kapitalu sledećih zavisnih i pridruženih pravnih lica (Napomena 21):

- "Telekom Srpske" a.d. Banja Luka, Republika Srpska (65% akcijskog kapitala);
- "Mtel" d.o.o. Podgorica, Crna Gora (51% kapitala);
- "Telus" a.d. Beograd, Srbija (100% akcijskog kapitala);
- "TS:NET" B.V. Amsterdam, Holandija (100% akcijskog kapitala);
- "HD-WIN" d.o.o. Beograd, Srbija (51% kapitala);
- "mts banka" a.d. Beograd, Srbija (82% akcijskog kapitala);
- "mts" d.o.o. Kosovska Mitrovica, Srbija (100% kapitala);
- "GO4YU" d.o.o. Beograd, Srbija (84% kapitala);
- "Yunet International" d.o.o. Beograd, Srbija (81% kapitala); i
- "mts AntenaTV" d.o.o. Beograd, Srbija (50% kapitala).

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Preduzeće vodi evidenciju i sastavlja pojedinačne (redovne) finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013) i ostalom primenljivom zakonskom i podzakonskom regulativom u Republici Srbiji. Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima Preduzeće je, kao veliko pravno lice, u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja, koji u smislu Zakona o računovodstvu podrazumevaju sledeće: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobrene od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija ("Ministarstvo").

Prevod MSFI koji utvrđuje i objavljuje Ministarstvo čine osnovni tekstovi MRS, odnosno MSFI, izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevod MSFI utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja br. 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u "Službenom glasniku RS", br. 35 od 27. marta 2014. godine. Navedeni prevod MSFI primenjuje se od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2014. godine. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni. I pored toga, Preduzeće je primenilo ove, kao i sve nove MRS/MSFI koji su u međuvremenu stupili na snagu prilikom sastavljanja priloženih pojedinačnih finansijskih izveštaja.

Pojedinačni finansijski izveštaji su odobreni od strane Nadzornog odbora Preduzeća dana XX 2018. godine.

U sastavljanju priloženih pojedinačnih finansijskih izveštaja Preduzeće je primenjivalo značajne računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 5.4. Preduzeće je odlučilo da godišnji izveštaj o poslovanju i konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju prikaže kao jedan izveštaj koji sadrži informacije od značaja za ekonomsku celinu u okviru konsolidovanih finansijskih izveštaja.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. FUNKCIONALNA I IZVEŠTAJNA VALUTA

Funkcionalna i izveštajna valuta Preduzeća je dinar (RSD). Pojedinačni finansijski izveštaji Preduzeća su prikazani u RSD hiljada, osim ako drugačije nije naznačeno.

4. KORIŠĆENJE PROCENA I PROSUĐIVANJA

Priprema pojedinačnih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije zahteva od rukovodstva Preduzeća da pravi procene i koristi pretpostavke koje utiču na iskazivanje vrednosti aktive i pasive i obelodanjivanja potencijalne imovine i obaveza na datum izveštavanja, kao i prihoda i rashoda u izveštajnom periodu. Ove procene i sa njima povezane pretpostavke su zasnovane na informacijama dostupnim na datum izveštavanja. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od takvih procena. Procene i povezane pretpostavke se kontinuirano preispituju, a izmene u procenama se priznaju prospektivno.

Procene i pretpostavke za koje postoji značajan rizik da mogu rezultirati u materijalno značajnim korekcijama knjigovodstvenih vrednosti imovine i obaveza u narednom izveštajnom periodu razmotrene su u nastavku.

Opis procene	Napomena	Vrsta obelodanjene informacije
Obezvredenje stalne imovine	5.4.15(a), 19	Ključne pretpostavke korišćene u određivanju nadoknadive vrednosti
Korisni vek nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	5.4.11.	Korisni vek i metod amortizacije, rezidualna vrednost
Ispravka vrednosti zajmova i potraživanja	5.4.13.1, 22, 24	Metodologija korišćena za utvrđivanje nadoknadive vrednosti
Obezvredenje ulaganja u zavisna pravna lica	5.4.24, 21	Metodologija korišćena za utvrđivanje nadoknadive vrednosti
Porez na dobit	5.4.19(a), 17	Pretpostavke korišćene za obračun odloženih poreskih sredstava, transferne cene
Primanja zaposlenih	5.4.18, 31	Diskontne stope, rast zarada, očekivani prosečni životni vek
Rezervisanja	5.4.17, 31	Pretpostavke koje predstavljaju osnov za rezervisanja za sudske sporove
Prihodi	5.4.1, 7	Raspodela prihoda na svaku odvojivu komponentu ponuđenog paketa na osnovu njegove relativne fer vrednosti
Ispravka vrednosti zaliha sa sporijim obrtom	5.4.12, 23	Metodologija korišćena u određivanju neto prodajne vrednosti zaliha

Kada pojedinačna transakcija nije obuhvaćena bilo kojim standardom ili tumačenjem, rukovodstvo koristi procene da bi razvilo i primenilo računovodstvenu politiku koja će rezultirati u relevantnim i pouzdanim informacijama, u smislu da pojedinačni finansijski izveštaji:

- verno predstavljaju finansijsku poziciju, finansijske rezultate i tokove gotovine Preduzeća;
- odražavaju ekonomsku suštinu transakcija;
- su neutralni;
- su oprezni; i
- su potpuni po svim materijalno značajnim pitanjima.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

5.1. OSNOVE ODMERAVANJA

Pojedinačni finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa konceptom istorijskog troška i načelom stalnosti poslovanja (*“going concern”* konceptom) koji podrazumeva da će Preduzeće nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

Na dan 31. decembra 2017. godine kratkoročne obaveze Preduzeća su veće od obrtne imovine za RSD 7,781,177 hiljada. Preduzeće ulaže napore da poboljša tržišnu poziciju putem ponude raznovrsnih konvergentnih usluga i modernizacije mreže.

Preduzeće kontinuirano posluje sa neto dobitkom, detaljno prati likvidnost i dospeće obaveza. Uz solidnu naplatu potraživanja, Preduzeće ostvaruje dovoljno novčanih priliva iz poslovnih aktivnosti i blagovremeno izmiruje svoje obaveze. U slučaju potrebe, Preduzeće ima na raspolaganju eksterne izvore finansiranja.

Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće raspolaže nepovučenim kreditnim linijama u iznosu od EUR 45 miliona, po osnovu finansijskih kredita sa UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd i Societe Generale banka Srbija a.d. Beograd, kao što je obelodanjeno u Napomenama 6.2. i 35(b). Rukovodstvo smatra da će navedena sredstva zajedno sa očekivanim prilivima iz poslovnih aktivnosti i dividendi od zavisnih pravnih lica biti dovoljna da Preduzeće ispuni svoje ugovorne obaveze u 2018. godini.

5.2. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA

(a) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2017.*

Primena sledećih standarda, tumačenja standarda (IFRIC) i izmena i dopuna postojećih standarda, koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2017. nije imala za rezultat značajnije promene računovodstvenih politika Preduzeća, niti efekat na priložene pojedinačne finansijske izveštaje Preduzeća:

- Izmena MRS 7 “Izveštaj o tokovima gotovine” - Inicijativa za obelodanjivanje. Izmena u MRS 7 pojašnjava da entitet treba da obezbedi obelodanjivanja koja omogućavaju korisnicima finansijskih izveštaja da vrednuju/procene promene u obavezama proizašlim iz finansijskih aktivnosti.
- Izmene MRS 12 “Porezi na dobit” - Priznavanje odloženih poreskih sredstava za neiskorišćene gubitke. Izmene u MRS 12 pojašnjavaju sledeće aspekte:
  - Nerealizovani gubici po dužničkim instrumentima odmereni po fer vrednosti i vrednovani po nabavnoj vrednosti za poreske svrhe rezultiraju u odbitnim privremenim razlikama bez obzira da li imalac dužničkog instrumenta očekuje da nadoknadi knjigovodstveni iznos dužničkog instrumenta putem prodaje ili korišćenja.
  - Knjigovodstvena vrednost sredstva ne ograničava procenu verovatnog budućeg oporezivog dobitka.
  - Procene za buduće oporezive dobitke isključuju poreske odbitke koji su rezultat ukidanja odbitnih privremenih razlika.
  - Entitet procenjuje odloženo poresko sredstvo u kombinaciji sa ostalim odloženim poreskim sredstvima. Tamo gde poreski propisi (zakon) ograničavaju korišćenje poreskih gubitaka, entitet treba da proceni odloženo poresko sredstvo u kombinaciji sa drugim odloženim poreskim sredstvima iste vrste.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.2. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA (Nastavak)

(a) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2017. (Nastavak)

- Godišnje unapređenje MSFI "Ciklus 2014-2016" - MSFI 12. Izmena MSFI 12 "Obelodanjivanje ulaganja u druge entitete" objašnjava delokrug standarda, navodeći da se zahtevi o obelodanjivanju u standardu primenjuju na ulaganja entiteta koja su klasifikovana kao ona koja se drže za prodaju, distribuciju ili kao ulaganja u poslovanje koje se obustavlja u skladu sa MSFI 5 "Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja".

Ove izmene nemaju uticaj na priznata sredstva, obaveze i ukupan rezultat Preduzeća.

(b) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Preduzeća

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je objavio značajan broj novih i izmenjenih standarda i IFRIC tumačenja, koji nisu na snazi za godišnji izveštajni period koji počinje 1. januara 2017. godine. Oni nisu ranije usvojeni od strane Preduzeća, a Preduzeće namerava da ih usvoji kada stupe na snagu. Najznačajniji od ovih standarda su:

- MSFI 9 "Finansijski instrumenti" i MSFI 15 "Prihodi iz ugovora sa klijentima" (oba na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- MSFI 16 "Lizing" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).
- MSFI 9 "Finansijski instrumenti" (revidirane verzije u 2009, 2010, 2013. i 2014. godini)

MSFI 9 "Finansijski instrumenti", koji se primenjuje za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, zamenjuje MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje". MSFI 9 uključuje revidirane smernice u vezi sa klasifikacijom i vrednovanjem finansijskih instrumenata, kao i novi model očekivanog kreditnog gubitka u cilju odmeravanja obezvređenja finansijskog sredstva i nove opšte zahteve računovodstva hedžinga. U njemu se takođe nastavljaju smernice u vezi sa priznavanjem i prestankom priznavanja iz MRS 39. Novi standard sadrži zahteve u sledećim oblastima:

- **Klasifikacija i vrednovanje:** MSFI 9 obuhvata tri osnovne kategorije za vrednovanje finansijskih sredstava: po amortizovanoj vrednosti, po fer vrednosti kroz bilans uspeha i po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat. Standard eliminiše postojeće kategorije sredstava po MRS 39 - sredstva koja se drže do dospeća, krediti i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva se klasifikuju u skladu sa poslovnim modelom u okviru koga se drže i karakteristikama njihovih ugovorenih novčanih tokova. Finansijske obaveze se klasifikuju na način zahtevan i u MRS 39, ali postoje razlike u zahtevima koji se primenjuju na vrednovanje obaveza prouzrokovano sopstvenim kreditnim rizikom entiteta.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.2. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA (Nastavak)

(b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Preduzeća (Nastavak)*

- MSFI 9 “Finansijski instrumenti” (Nastavak)

- **Obezvredenje (ispravka vrednosti):** Revidirana verzija MSFI 9 iz 2014. godine uvodi model “očekivanog kreditnog gubitka” za merenje obezvređenja (umanjenja vrednosti) finansijskih sredstava, tako da više nije neophodno da se desi događaj koji ukazuje na postojanje gubitka kako bi gubitak po osnovu obezvređenja bio priznat.
- **Računovodstvo zaštite od rizika (računovodstvo hedžinga):** Standard uvodi nov model računovodstva hedžinga koji je bliže povezan sa internim praksama upravljanja rizicima entiteta kod zaštite izloženosti finansijskim i nefinansijskim rizicima.
- **Prestanak priznavanja:** Zahtevi za prestankom priznavanja finansijskih sredstava i obaveza su preuzeti iz MRS 39.

Analiza uticaja MSFI 9

U toku je analiza finansijskih sredstava i obaveza Preduzeća na dan 31. decembra 2017. godine, a imajući u vidu činjenice i okolnosti koje postoje na taj dan, kako bi rukovodstvo procenilo efekat primene MSFI 9 na pojedinačne finansijske izveštaje Preduzeća.

Finansijska sredstva i obaveze Preduzeća obuhvataju potraživanja od kupaca, ostala kratkoročna i dugoročna potraživanja, obaveze prema dobavljačima, kredite i zajmove, kao i druge obaveze iz poslovanja koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti i zadovoljavaju nove kriterijume predviđene MSFI 9 (test poslovnog modela i karakteristike ugovorenih novčanih tokova) za vrednovanje po amortizovanoj vrednosti. Preduzeće u bilansu stanja nema sredstava i obaveza koja se vode po fer vrednosti. Shodno tome, finansijska sredstva i obaveze će nastaviti da se vrednuju na istoj osnovi kao što je trenutno usvojeno u skladu sa MRS 39.

Finansijska sredstva vrednovana po amortizovanoj vrednosti (Napomene 22 i 24) će biti predmet obezvređenja u skladu sa zahtevima MSFI 9. Preduzeće će primeniti model “očekivanog kreditnog gubitka” kada bude obračunavalo ispravku vrednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja. U primeni MSFI 9 Preduzeće mora da razmatra verovatnoću nastanka neizvršenja obaveze (“*default*”) tokom očekivanog ugovorenog roka trajanja finansijskog sredstva prilikom inicijalnog priznavanja tog sredstva, što zahteva veći stepen prosuđivanja zbog potrebe razmatranja budućih ekonomskih uslova u proceni odgovarajućih iznosa ispravke vrednosti.

Preduzeće namerava da primeni “pojednostavljeni pristup” u priznavanju životnih (“*lifetime*”) gubitaka za celokupni period trajanja finansijskog sredstva za potraživanja od kupaca (dugoročna i kratkoročna) i ostala potraživanja koja ne sadrže značajnu komponentu finansiranja, korišćenjem tzv. matrice ispravke vrednosti gde su potraživanja grupisana na bazi različitih karakteristika kupaca i trendova istorijskih gubitaka.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.2. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA (Nastavak)

(b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Preduzeća (Nastavak)*

Analiza uticaja MSFI 9 (Nastavak)

S obzirom da MSFI 9 ne dozvoljava praktične izuzetke za interkompanijske kredite/potraživanja, kredite date ključnom rukovodećem osoblju i povezanim licima, Preduzeće će za kredite date zaposlenima i rukovodstvu Preduzeća, kao i povezanim pravnim licima, primeniti “puni model očekivanog kreditnog gubitka” (i povezana obelodanjivanja) u tri nivoa koji zahteva priznavanje 12-mesečnih očekivanih gubitaka pri inicijalnom priznavanju ovih finansijskih sredstava, kao i životnih očekivanih kreditnih gubitaka kada dođe od značajnog porasta kreditnog rizika zajmoprimca.

Procena efekata prve primene MSFI 9 je preliminarna, s obzirom da su u toku aktivnosti implementacije ovog standarda u Preduzeću. Konačan efekat primene MSFI 9 na dan 1. januara 2018. godine može se razlikovati od procenjenog usled sledećih ključnih činjenica:

- MSFI 9 zahteva da Preduzeće izmeni interne procese, akta i interne kontrole, a promene istih su i dalje u toku;
- novi sistem za obračun ispravke vrednosti potraživanja, nakon što postane operativan, zahteva očekivani period stabilizacije i eventualnih izmena/dorada/poboljšanja; i
- nove računovodstvene politike, pretpostavke i procene, mogu biti predmet određenih izmena, do momenta finalizacije prvih narednih pojedinačnih finansijskih izveštaja, a koji uključuju datum prve primene.

Preduzeće u ovom trenutku ne očekuje izmene u vezi sa novim zahtevima računovodstva zaštite od rizika, s obzirom da ne primenjuje računovodstvo hedžinga.

– MSFI 15 “Prihodi iz ugovora sa klijentima”

MSFI 15 “Prihodi iz ugovora sa klijentima” se primenjuje za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine. Njime se zamenjuju postojeće smernice u vezi sa priznavanjem prihoda, uključujući MRS 18 “Prihodi”, MRS 11 “Ugovori o izgradnji” i povezana tumačenja standarda.

MSFI 15 obezbeđuje sveobuhvatni model za priznavanje prihoda na bazi principa pet koraka koji se primenjuje na sve ugovore sa kupcima. Pet koraka u ovom modelu su:

- identifikovanje ugovora sa kupcem;
- identifikovanje obaveze izvršenja u ugovoru (jedinствене činidbene obaveze isporuke dobara/pružanja usluga);
- određivanje cene transakcije;
- alociranje cene transakcije na obaveze izvršenja u ugovoru; i
- priznavanje prihoda kada (ili ako) entitet zadovolji obaveze izvršenja.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.2. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA (Nastavak)****(b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Preduzeća (Nastavak)*****- MSFI 15 “Prihodi iz ugovora sa klijentima” (Nastavak)**

Standard daje smernice za teme kao što su momenat priznavanja prihoda, računovodstveno obuhvatanje varijabilnih naknada, troškovi izvršenja ili dobijanja ugovora i druga povezana pitanja. MSFI 15 takođe uvodi i nove zahteve u pogledu prezentacije i obelodanjivanja.

Shodno odredbama standarda, entitet priznaje prihod kada (ili ako) ispuni ugovornu obavezu u pogledu prenosa robe ili usluge kupcu. Roba ili usluge smatraju se prenetim kada kupac stekne kontrolu nad njima. Ugovorna obaveza može da bude ispunjena, odnosno prihod priznat tokom vremenskog perioda pružanja usluge ili u trenutku isporuke robe kupcu.

Prilikom prelaska na primenu ovog standarda moguće je izabrati dva pristupa:

- Potpuna retrospektivna primena u okviru koje se MSFI 15 primenjuje na svaki prethodni izveštajni period, pri čemu se uporedni podaci koriguju; ili
- Metod kumulativnog efekta u okviru koga se kumulativni efekat prve primene standarda priznaje kao korekcija neraspoređene dobiti na dan 1. januara 2018. godine, pri čemu se uporedni podaci ne koriguju.

Analiza uticaja MSFI 15

Preduzeće je pokrenulo projekat implementacije MSFI 15 tokom 2017. godine i isti se redovno prati od strane rukovodstva Preduzeća. Projekat je u fazi pripreme za implementaciju softverske podrške.

Primena MSFI 15 od 1. januara 2018. godine će imati uticaj na pojedinačne finansijske izveštaje Preduzeća u domenu prihoda iz ugovora sa kupcima. Na osnovu analize postojećih ugovora sa kupcima na dan 31. decembra 2017. godine i prihoda Preduzeća u 2017. godini, rukovodstvo procenjuje efekat primene MSFI 15 na pojedinačne finansijske izveštaje Preduzeća.

U slučaju ugovora sa više elemenata (kao što su postpaid ugovori sa uređajem) u kojima se roba unapred isporučuje po povlašćenoj ceni, veći deo ukupne naknade pripada komponenti ugovora koja se isporučuje unapred (mobilni aparat), istovremeno smanjujući preostali prihod koji će biti priznat u budućem periodu. Ovakav princip će imati za rezultat priznavanje viših prihoda po osnovu prodaje uređaja, sa efektom na smanjenje prihoda od usluga u istom iznosu. Iako se ukupan prihod po osnovu ugovora sa korisnikom ne menja, momenat priznavanja i raspodela prihoda su predmet značajnih izmena.

Priznavanje prihoda u višim iznosima (u odnosu na fakturisani iznos) u momentu prodaje uređaja, umanjujući prihode od pružanja usluga tokom ugovornog perioda, će dovesti do priznavanje ugovornih sredstava (imovine) u bilansu stanja, koja će biti ukidana u korist potraživanja kako se usluga bude pružala.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.2. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA (Nastavak)

*(b) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Preduzeća (Nastavak)***Analiza uticaja MSFI 15 (Nastavak)**

U nekim slučajevima prihod koji se odnosi na „materijalna prava“ koja se poklanjaju korisnicima (kao što je ponuda dodatnih popusta za buduće kupovine uređaja) će morati da se razgraniči na period do roka do kada korisnici koriste odobrena materijalna prava ili kada ista isteknu.

Prema novom standardu, određeni troškovi prodajnih provizija (troškovi pridobijanja korisnika) treba da se kapitalizuju i priznaju tokom procenjenog ugovornog perioda. U periodu prve primene standarda, ukupna imovina i neraspoređena dobit će biti uvećani usled kapitalizacije ugovorne imovine i troškova pridobijanja korisnika.

U procesu procene uticaja MSFI 15 Preduzeće je takođe razmatralo i druga pitanja, kao što su nova pravila za priznavanje prihoda na bruto ili neto osnovi u zavisnosti od toga da li Preduzeće ima ulogu principala ili agenta, priznavanje prihoda po osnovu unapred naplaćenih iznosa (kao što su naknade za aktivaciju i instalaciju) ili računovodstveno obuhvatanje programa lojalnosti. Novi zahtevi po ovim pitanjima neće imati materijalno značajan uticaj na Preduzeće.

Rukovodstvo namerava da primeni metod kumulativnog efekta prilikom prelaska na MSFI 15. Ovaj metod podrazumeva da će važeći (aktivni) ugovori na dan 1. januara 2018. godine računovodstveno biti obuhvaćeni kao da su od početka važenja bili priznati u skladu sa MSFI 15.

Procena efekata prve primene MSFI 15 je preliminarna, s obzirom da su u toku aktivnosti implementacije ovog standarda u Preduzeću. Konačan efekat primene MSFI 15 na dan 1. januara 2018. godine može se razlikovati od procenjenog usled sledećih ključnih činjenica:

- MSFI 15 zahteva da Preduzeće izmeni interne procese, akta i interne kontrole, a promene istih su i dalje u toku;
- novi softverski modul za priznavanje prihoda u skladu sa MSFI 15, nakon što postane operativan, zahteva očekivani period stabilizacije i eventualnih izmena/dorada/poboljšanja; i
- nove računovodstvene politike, pretpostavke i procene, mogu biti predmet određenih izmena, do momenta finalizacije prvih narednih pojedinačnih finansijskih izveštaja, a koji uključuju datum prve primene.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.2. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA (Nastavak)****(b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Preduzeća (Nastavak)*****- MSFI 16 “Lizing”**

MSFI 16 “Lizing”, koji stupa na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine, donosi velike promene za zakupce i imaće značajan efekat na svaki entitet koji ima materijalno značajne iznose zakupa trenutno obuhvaćene kao operativni zakupi. Nasuprot tome, računovodstveni zahtevi koji se odnose na zakupodavce su u velikoj meri preuzeti nepromenjeni iz MRS 17.

MSFI 16 određuje kako će entitet priznavati, vrednovati, prezentovati i obelodanjivati lizing. Standard obezbeđuje jedinstven model za računovodstveno obuhvaćanje lizinga, zahtevajući od zakupca da prizna sredstva i obaveze za sve zakupe osim ukoliko je period zakupa 12 meseci ili kraći ili odgovarajuće sredstvo ima malu vrednost.

Ključna novina za zakupce je ta da će u većini slučajeva zakup rezultirati sredstvom koje se kapitalizuje (sredstvo s “pravom korišćenja”) zajedno sa priznavanjem obaveze za odgovarajuća plaćanja zakupa, što će za posledicu imati promene ključnih finansijskih indikatora i može uticati na troškove pozajmljivanja (kamate).

Analiza uticaja MSFI 16

S obzirom da MSFI 16 stupa na snagu 1. januara 2019. godine, Preduzeće je započelo određene aktivnosti u vezi sa implementacijom MSFI 16, kako bi isti u potpunosti primenio po njegovom stupanju na snagu.

Na dan 31. decembra 2017. godine preuzete obaveze po osnovu operativnog zakupa iznose RSD 32,525,682 hiljade. Kako MRS 17 ne zahteva nikakvo priznavanje sredstava s “pravom korišćenja” ili obaveza za buduća plaćanja ovih zakupa, umesto toga određene informacije o preuzetim obavezama po osnovu operativnog lizinga se obelodanjuju (Napomena 35(a)).

Preliminarna procena ugovora o zakupu ukazuje na to da će određeni aranžmani zadovoljiti definiciju lizinga u skladu sa MSFI 16, te će shodno tome Preduzeće priznati sredstvo s “pravom korišćenja” i odgovarajuću obavezu za sve takve zakupe, osim ukoliko se ne kvalifikuju kao zakupi male vrednosti ili kratkoročni zakupi po primeni MSFI 16.

Rukovodstvo smatra da će novi zahtev standarda za priznavanjem sredstava s “pravom korišćenja” i odgovarajućih obaveza imati uticaja na pojedinačne finansijske izveštaje i rezultate poslovanja Preduzeća u periodu njegove prve primene, jer će se za pravo korišćenja sredstva evidentirati troškovi amortizacije, a troškovi zakupa će se priznavati samo za ugovore male vrednosti i kratkoročne ugovore. Rukovodstvo takođe smatra da nije praktično obelodaniti razumnu procenu efekta prve primene MSFI 16, dok se ne završi analiza svih značajnih faktora.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.2. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA (Nastavak)****(b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Preduzeća (Nastavak)*****- Ostali standardi**

Rukovodstvo Preduzeća procenjuje da primena sledećih standarda, tumačenja standarda (IFRIC) i izmena postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni od strane Preduzeća neće imati značajan uticaj na pojedinačne finansijske izveštaje Preduzeća u periodu njihove početne primene:

- Izmene MRS 40 "Investicione nekretnine" u vezi sa transferom/prenosom investicionih nekretnina (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).
- Godišnja unapređenja MSFI, "Ciklus 2014-2016" - MSFI 1 i MRS 28, objavljena od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde u decembru 2016. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).
- Izmene MSFI 2 "Plaćanja zasnovana na akcijama" - Klasifikacija i odmeravanje transakcija plaćanja akcijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).
- Izmene MSFI 4 "Ugovori o osiguranju" u vezi sa implementacijom MSFI 9 "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).
- IFRIC 22 "Transakcije u stranoj valuti i razmatranje avansa" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).
- IFRIC 23 "Neizvesnosti u vezi sa tretmanom poreza na dobit" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).
- Izmene MSFI 9 "Finansijski instrumenti" - Karakteristike avansa sa negativnom kompenzacijom (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).
- Godišnja unapređenja MSFI, "Ciklus 2015-2017" - MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23, objavljena od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde u decembru 2017. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).
- Izmene MRS 28 "Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate" - Dugoročna ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).
- MSFI 17 "Ugovori o osiguranju" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine).

5.3. UPOREDNI PODACI

Uporedne podatke čine revidirani pojedinačni finansijski izveštaji za godinu koja se završila 31. decembra 2016. sastavljeni u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osim izmena obelodanjenih u Napomeni 5.2(a), računovodstvene politike i procene korišćene u pripremi ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja su u skladu sa politikama i procenama primenjenim prilikom sastavljanja pojedinačnih finansijskih izveštaja Preduzeća za godinu koja se završila 31. decembra 2016.

Pojedinačni finansijski izveštaji uključuju imovinu, obaveze, poslovne rezultate, promene na kapitalu i novčanim tokovima Preduzeća kao zasebnog pravnog lica, bez njegovih zavisnih i pridruženih pravnih lica.

5.4.1. Prihodi od prodaje

Prihodi od prodaje se iskazuju po fer vrednosti sredstava koja su primljena ili će biti primljena, umanjenoj za popuste i porez na dodatu vrednost. Prihodi od pruženih usluga se priznaju i evidentiraju u trenutku kada su ugovorene usluge realizovane.

5.4.1.1. Prihodi od fiksne telefonije

(a) Prihodi od telefonskog saobraćaja

Prihodi od dolaznih i odlaznih telefonskih poziva se priznaju u okviru prihoda u trenutku kada je usluga izvršena.

Prihodi od prodaje telefonskih kartica se priznaju prilikom njihovog korišćenja ili nakon isteka. Na dan izveštavanja neutrošeni saobraćaj po osnovu prodatih kartica evidentira se kao unapred naplaćeni prihod.

(b) Naknada za fiksni telefonski priključak

Naknada za telefonski priključak predstavlja nadoknadu za korišćenje telefonskih linija. Naknada se priznaje u okviru prihoda na proporcionalnoj osnovi tokom perioda pružanja usluga.

(c) Prihodi od priključaka i instalacionih usluga

Prihodi od uključivanja novih pretplatnika fiksne telefonije predstavljaju prihode po osnovu fakturisane nadoknade za uključenje novih pretplatnika i troškove instalacije. S obzirom na to da se navedene kategorije mogu identifikovati kao odvojene komponente, prihodi po ovom osnovu se priznaju u periodu u kojem je korisnik priključen na mrežu.

(d) Prihodi od drugih telekomunikacionih usluga

Ovi prihodi uglavnom se odnose na usluge kao što su iznajmljivanje telefonskih kapaciteta - vodova, prenos podataka, internet i multimedijalne usluge, listing poziva, usluge govorne pošte i drugo. Navedeni prihodi se priznaju i evidentiraju u periodu u kojem je usluga izvršena.

Prihod od prodaje opreme se priznaje kada se svi značajni rizici i koristi od vlasništva nad opremom prenesu na kupca.

Prihod od iznajmljivanja telefonskih kapaciteta se priznaje proporcionalno tokom trajanja ugovora o zakupu.

Prihod od mesečnih naknada za internet i multimedijalne usluge se priznaje na proporcionalnoj osnovi tokom ugovornog perioda sa korisnikom.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.1. Prihodi od prodaje (Nastavak)****5.4.1.2. Prihodi od mobilne telefonije**

Prihodi od mobilne telefonije se najvećim delom odnose na prihode po osnovu prepaid i postpaid usluga, kao što su: utrošeni minuti razgovora, tekstualne i multimedijalne poruke, mesečne naknade, prenos podataka, kao i prihode od prodaje mobilnih telefona i drugih usluga.

Prihod od pruženih prepaid usluga (elektronske dopune) se priznaje kada je usluga pružena, i to u meri u kojoj je usluga iskorišćena. Unapred naplaćeni iznosi se razgraničavaju do momenta korišćenja ili isteka važenja usluge.

5.4.1.3. Ugovori sa više elemenata (MEA)

Za pojedine usluge u oblasti mobilne telefonije, ugovori sa više elemenata obično uključuju prodaju uređaja, naknadu za aktiviranje i ugovor o telefonskoj usluzi.

Generalno, Preduzeće je utvrdilo da se takvi ugovori dele na zasebne "računovodstvene jedinice" na osnovu utvrđenih odvojenih vrednosti za kupca za svaki pojedinačni element. Ukupan fiksni ili utvrdiv iznos ugovora se raspodeljuje na pojedinačnu računovodstvenu jedinicu na osnovu relativne fer vrednosti.

5.4.1.4. Kombinovani paketi usluga

Preduzeće pruža i kombinovane pakete usluga koji korisnicima, uz ugovornu obavezu, obezbeđuju usluge fiksne telefonije, ADSL i IPTV usluge. Do avgusta 2017. godine BOX paketi su uključivali i postpaid paket mobilne telefonije.

5.4.1.5. Troškovi sticanja korisnika, troškovi reklame i povezani troškovi

Troškovi sticanja korisnika, osim troškova programa lojalnosti (Napomena 5.4.4), se priznaju kao rashod perioda u kojem su nastali. Troškovi reklame, promocije, sponzorstva, komunikacije i marketinga brenda takođe se priznaju u periodu u kojem su nastali.

5.4.2. Prihodi i rashodi po osnovu obračuna međunarodnog saobraćaja**5.4.2.1. Prihodi i rashodi po osnovu međunarodnog obračuna fiksne telefonije**

Prihodi i rashodi po osnovu međunarodnog obračuna odnose se na prihode i rashode od međunarodnog dolaznog, odnosno odlaznog saobraćaja ostvarenog sa zemljama sa kojima je Preduzeće uspostavilo direktan obračun međunarodnog telefonskog saobraćaja. Deo ostvarenih prihoda, odnosno rashoda po navedenom osnovu evidentiran je na osnovu procene izvršene prema usaglašenim obračunima ostvarenog saobraćaja.

Pored toga, Preduzeće pruža usluge tranzitiranja dolaznog telefonskog saobraćaja međunarodnih operatora koji terminira u mreže drugih nacionalnih operatora.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.2. Prihodi i rashodi po osnovu obračuna međunarodnog saobraćaja (Nastavak)****5.4.2.2. Prihodi i rashodi po osnovu roaming usluga**

Prihodi i rashodi po osnovu dolaznog i odlaznog roaming saobraćaja sa inostranim operatorima mobilne telefonije sa kojima je zaključen Međunarodni roaming sporazum evidentiraju se kada je usluga nastala u visini iznosa koji su fakturisani inostranim operatorima odnosno u iznosima koji su fakturisani od strane inostranih operatora. Deo ostvarenih prihoda, odnosno rashoda po navedenom osnovu evidentiran je na osnovu procene izvršene prema usaglašenim obračunima ostvarenog saobraćaja.

Za vrednost ostvarenog popusta (a na osnovu realizovane, prethodno ugovorene količine roaming saobraćaja) vrši se umanjjenje rashoda po osnovu roaming usluga po odobrenju istog i obrnuto. Roaming popusti se uglavnom primenjuju na mesečnom nivou u skladu sa ugovorima sa značajnim inostranim operatorima (Napomene 26(a) i 33(a)).

5.4.3. Prihodi i rashodi po osnovu interkonekcije

Prihodi i rashodi po osnovu interkonekcije se priznaju u bruto iznosu u trenutku njihovog nastanka i iskazani su u okviru prihoda od prodaje (Napomena 7), odnosno troškova operatora (Napomena 10).

Prihodi od interkonekcije, pored prihoda od terminacije saobraćaja drugih operatora u fiksnu/mobilnu mrežu Preduzeća, uključuju prihode od zakupa vodova za međupovezivanje i signalizacionih linkova, prihode od dolaznog međunarodnog saobraćaja iz mreža inostranih operatora, koji preko mreža drugih nacionalnih operatora terminira u mrežu Preduzeća, prihode po osnovu tranzitiranja međunarodnog polaznog saobraćaja iz mreža drugih nacionalnih operatora koji preko mreže Preduzeća terminira u mreže inostranih operatora, kao i prihode od interkonekcijskog SMS.

Rashodi po osnovu interkonekcije, pored rashoda po osnovu terminacije saobraćaja iz fiksne/mobilne mreže Preduzeća ka drugim operatorima, uključuju i rashode zakupa vodova za međupovezivanje, rashode po osnovu dolaznog međunarodnog saobraćaja iz mreža inostranih operatora koji preko mreže Preduzeća terminira u mreže drugih nacionalnih operatora, kao i rashode po osnovu interkonekcijskog SMS.

5.4.4. Programi lojalnosti

Programi lojalnosti se sastoje u odobravanju budućih pogodnosti za kupce (kao što su minuti razgovora ili popusti na aparate) na osnovu korišćenja usluga ili kupovine uređaja u dosadašnjem periodu.

5.4.5. Troškovi tekućeg održavanja i opravki

Troškovi tekućeg održavanja i opravki nekretnina, postrojenja i opreme priznaju se kao troškovi po njihovom nastanku (Napomena 11).

Troškovi tekućeg održavanja najvećim delom se odnose na održavanje telekomunikacione opreme, mesnih mreža, računarske opreme i softvera.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.****Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno**

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.6. Troškovi pozajmljivanja**

Troškovi pozajmljivanja tretiraju se kao rashod perioda u momentu njihovog nastanka. Troškovi pozajmljivanja obuhvataju kamatu i ostale troškove nastale u vezi sa pozajmljivanjem sredstava.

Troškovi pozajmljivanja koji se direktno odnose na nabavku, izgradnju ili izradu kvalifikovanog sredstva, za koje je potreban duži vremenski period da bi bilo spremno za nameravanu upotrebu ili prodaju, kapitalizuju se kao deo nabavne vrednosti tog sredstva.

5.4.7. Finansijski prihodi/rashodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, pozitivnih kursnih razlika, dividendi i ostale finansijske prihode (Napomena 15).

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata, negativnih kursnih razlika i ostale finansijske rashode (Napomena 16).

Prihodi ili rashodi od kamata se priznaju po metodi efektivne kamatne stope.

Prihodi od dividendi se priznaju u bilansu uspeha na datum kada se utvrdi pravo Preduzeća da primi dividendu.

5.4.8. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja

Monetarna sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan izveštavanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog deviznog kursa Narodne banke Srbije važećeg na taj dan (Napomena 38).

Transakcije u stranim valutama tokom izveštajne godine preračunavaju se u dinarsku protivvrednost primenom zvaničnih deviznih kurseva Narodne banke Srbije važećih na dan transakcije.

Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti koje se vrednuju po istorijskom trošku ne preračunavaju se na kurs važeći na dan izveštavanja.

Pozitivni i negativni efekti po osnovu preračuna sredstava i obaveza na dan izveštavanja i transakcija u toku izveštajne godine, iskazanih ili valutnom klauzulom vezanih za strana sredstva plaćanja, priznaju se kao finansijski prihodi ili finansijski rashodi, u zavisnosti od toga da li je efekat kretanja deviznih valuta pozitivan ili negativan.

5.4.9. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

Nabavnu vrednost čini vrednost po fakturi dobavljača uključujući carine, poreze koji se ne mogu refundirati i sve druge troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Nabavna vrednost umanjena je za sve primljene popuste i/ili rabate (poklone). Nabavna vrednost nekretnina i opreme izgrađenih u sopstvenoj režiji je njihova nabavna vrednost na datum kada su izgradnja ili razvoj završeni.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.9. Nekretnine, postrojenja i oprema (Nastavak)**

Pod nekretninom, postrojenjem i opremom smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vek upotrebe duži od jedne godine.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Preduzeće i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Dodatno, naknadno ulaganje se kapitalizuje samo ako doprinosi povećanju kapaciteta i unapređenju kvaliteta izvršenja usluga i ako postoji verovatnoća da će buduće ekonomske koristi povezane sa ulaganjem priticati u Preduzeće.

Troškovi redovnog održavanja nekretnina, postrojenja i opreme terete troškove tekuće izveštajne godine (Napomena 5.4.5).

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme priznaju se u okviru ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda.

5.4.10. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja iskazana su po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti.

Izdaci vezani za održavanje softvera priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

Izdaci po osnovu istraživanja i razvoja priznaju se kao trošak u periodu u kom nastanu.

Izdaci za razvoj se kapitalizuju isključivo ako se izdatak može pouzdano izmeriti, ako je proizvod ili proces tehnički i komercijalno izvodljiv, ako su buduće ekonomske koristi verovatne i Preduzeće ima nameru i raspolaze adekvatnim resursima da završi razvoj i da koristi odnosno da proda sredstvo.

Nakon početnog priznavanja, izdaci za razvoj se odmeravaju po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i akumulirane gubitke usled obezvređenja, ako postoje.

5.4.11. Amortizacija

Otpisivanje nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja se vrši primenom proporcionalne metode kojom se vrednost sredstava u potpunosti otpisuje tokom procenjenog korisnog veka upotrebe.

Određivanje korisnog veka upotrebe nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom/tehnološkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih i/ili industrijskih faktora.

Otpisivanje se vrši po stopama koje su zasnovane na procenjenom korisnom veku upotrebe sredstava, predloženom od strane rukovodstva Preduzeća i odobrenom od strane Izvršnog odbora Preduzeća.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.11. Amortizacija (Nastavak)**

Nadležne službe Preduzeća preispituju procenjeni korisni vek upotrebe i rezidualnu vrednost sredstava najmanje na kraju svake poslovne godine i kada je potrebno stope amortizacije se usklađuju. Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvataju se kao promene u računovodstvenim procenama.

Stope amortizacije za glavne kategorije nekretnina, postrojenja i opreme za obe izveštajne godine date su u sledećem pregledu:

Pristupna mreža, spojni kablovi, kablovska kanalizacija, stubovi	1.50% - 6.67%
Centrale i prenosni uređaji	5% - 80%
Ostala oprema	5% - 50%
Ulaganja u tuđe nekretnine i opremu	10% - 50%

Primenjene stope za amortizaciju nematerijalnih ulaganja za obe izveštajne godine su sledeće:

Dozvola za LTE 4G (1800 MHz)	8.50%
Dozvola za korišćenje radio-frekvencija (721-821/832-862 MHz)	10%
Licenca za fiksni bežični pristup (CDMA)	10%
Licence za softvere	20% - 50%
Licence za softvere mobilne telefonije	10%
Softveri	20%

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu. Zemljište ne podleže amortizaciji.

Obračun amortizacije nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe, što rezultira u odloženim porezima (Napomena 17(c)).

5.4.12. Zalihe

Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrednosti, odnosno neto prodajnoj vrednosti ako je ona niža. Nabavnu vrednost zaliha predstavlja vrednost po fakturi dobavljača uvećana za transportne i ostale zavisne troškove nabavke nastale u dopremanju zaliha na njihovu trenutnu lokaciju i trenutno stanje.

Neto prodajna vrednost je očekivana cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja po odbitku troškova prodaje.

Nabavna vrednost utvrđuje se metodom prosečne ponderisane nabavne cene.

Preduzeće vrši ispravku vrednosti za sporoobrtne i zastarele zalihe na osnovu koeficijentata obrta i procene rukovodstva u vezi sa budućim planovima korišćenja zaliha.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4.13. Finansijski instrumenti**

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za troškove transakcija koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha).

Finansijska sredstva i obaveze se prikazuju u bilansu stanja Preduzeća od momenta kada je Preduzeće ugovornim odredbama vezano za instrument.

5.4.13.1. Nederivatna finansijska sredstva

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena.

Nederivatna finansijska sredstva Preduzeća čine gotovina i gotovinski ekvivalenti, krediti i potraživanja.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada je došlo do isteka ugovornog prava ili prenosa prava na prilive gotovine po osnovu tog sredstva i kada je Preduzeće izvršilo prenos svih rizika i koristi koji proističu iz vlasništva nad sredstvom.

Kredit i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Uključuju se u obrtnu imovinu, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma izveštavanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Preduzeće prilikom inicijalnog priznavanja nije klasifikovalo nijedno od svojih finansijskih sredstava kao ona koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, koja se drže do dospeća ili koja su raspoloživa za prodaju.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

(a) Ostala dugoročna finansijska sredstva

Ostala dugoročna finansijska sredstva obuhvataju dugoročna beskamatna potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih stambenih zajmova i otkupa službenih vozila, dugoročna kamatonosna potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih stambenih kredita, kao i ostala dugoročna potraživanja i depozit.

Dugoročna potraživanja od zaposlenih se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, korišćenjem tržišne kamatne stope koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi, umanjenoj za nastalu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja.

U slučaju kada se utvrdi da postoji objektivni dokaz da su potraživanja od zaposlenih obezvređena, vrši se procena nadoknadivog iznosa plasmana, a iznos gubitka nastalog po osnovu umanjenja vrednosti evidentira se u okviru ostalih finansijskih rashoda.

Ostala dugoročna finansijska sredstva obuhvataju i unapred plaćeni dugoročni zakup, koji se vrednuje po amortizovanoj vrednosti, kao i dugoročne plasmane, odnosno potraživanja i depozit.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.13. Finansijski instrumenti (Nastavak)

5.4.13.1. Nederivatna finansijska sredstva (Nastavak)

(a) Ostala dugoročna finansijska sredstva (Nastavak)

Ispravka vrednosti potraživanja od zaposlenih se utvrđuje kada postoji objektivni dokaz da Preduzeće neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Iznos ispravke vrednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti finansijskog sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine, diskontovanih koristeći prvobitnu efektivnu kamatnu stopu finansijskog sredstva.

(b) Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca se evidentiraju po fer vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i ispravku vrednosti obezvređenih potraživanja i naknadno se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Ispravka vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivni dokaz da Preduzeće neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja.

Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja (više od 60 dana od datuma dospeća) se smatraju indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena.

Procena ispravke vrednosti potraživanja vrši se na osnovu starosne analize i istorijskog iskustva i kada naplata celog ili dela potraživanja više nije verovatna.

Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjnja se priznaje u bilansu uspeha u okviru ostalih poslovnih rashoda (Napomena 14(a)). Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja od kupaca. Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti po osnovu naknadno naplaćenih iznosa i procenjene naplativosti potraživanja priznaju se u okviru ostalih poslovnih prihoda (Napomena 8).

(c) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti uključuju sredstva na računima kod banaka i visokolikvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće, a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan/umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je cena koja bi se naplatila za prodaju sredstva ili platila za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.13. Finansijski instrumenti (Nastavak)****5.4.13.1. *Nederivatna finansijska sredstva (Nastavak)*****Vrednovanje po fer vrednosti (Nastavak)**

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Preduzeće koristi.

Fer vrednost pojedinačnih finansijskih instrumenata odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće ili ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

5.4.13.2. *Nederivatne finansijske obaveze*

Nederivatne finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih obaveza u momentu inicijalnog priznavanja. Finansijske obaveze Preduzeća čine primljeni krediti od banaka i dobavljača, obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (obaveze iz poslovanja).

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Preduzeće ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva izmena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

(a) *Kreditni od banaka i dobavljača*

Kreditni od banaka i dobavljača se prvobitno priznaju u iznosima primljenih sredstava (fer vrednosti), a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu efektivne kamatne stope. Kreditni od dobavljača su robni krediti koji se odobravaju Preduzeću za nabavku opreme i izvođenje radova.

Obaveza je kratkoročna ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Preduzeća, odnosno u periodu do 12 meseci nakon datuma izveštavanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

(b) *Obaveze iz poslovanja*

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.13. Finansijski instrumenti (Nastavak)****5.4.13.3. Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza**

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u bilansu stanja samo ako postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

5.4.14. Instrumenti kapitala

Kapital čine akcijski kapital, ostali kapital, rezerve, otkupljene sopstvene akcije i neraspoređena dobit.

5.4.15. Umanjenje vrednosti imovine

Nefinansijska i finansijska imovina se procenjuje na datum izveštavanja da bi se utvrdilo postojanje objektivnih dokaza o umanjenju vrednosti.

(a) Nefinansijska imovina

Na datum izveštavanja rukovodstvo Preduzeća preispituje knjigovodstvene vrednosti nefinansijske imovine Preduzeća u cilju utvrđivanja postojanja indikacija o umanjenju vrednosti. U slučaju postojanja takvih indikatora, nadoknadiva vrednost imovine se procenjuje.

Ako se proceni da je nadoknadiva vrednost imovine niža od njene knjigovodstvene vrednosti, knjigovodstvena vrednost imovine se umanjuje do nivoa njene nadoknadive vrednosti, koja predstavlja vrednost veću od fer vrednosti umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubici po osnovu umanjenja vrednosti, koji predstavljaju razliku između knjigovodstvene vrednosti i nadoknadive vrednosti materijalne i nematerijalne imovine, se priznaju u bilansu uspeha u skladu sa zahtevima MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

S obzirom na prirodu svoje imovine i poslovanja, većina pojedinačnih sredstava Preduzeća ne generiše novčane tokove nezavisno od druge imovine Preduzeća.

Ako nije moguće proceniti nadoknadivu vrednost pojedinačnog sredstva, Preduzeće identifikuje jedinicu koja generiše gotovinu kojoj dato sredstvo pripada. Nadoknadivi iznos sredstva se obično utvrđuje kao vrednost u upotrebi uzimajući u obzir buduće očekivane ekonomske koristi od upotrebe sredstva i eventualnog naknadnog otuđenja. Nadoknadivi iznos se određuje metodom diskontovanog novčanog toka na osnovu procene rukovodstva Preduzeća o očekivanim ekonomskim prilikama tokom preostalog korisnog veka upotrebe sredstva i očekivanom načinu korišćenja tog sredstva.

Ako su gubici po osnovu umanjenja vrednosti priznati u prethodnim periodima, na dan izveštavanja vrši se procena na sve indikacije da je iznos gubitka smanjen ili da više ne postoji.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.15. Umanjenje vrednosti imovine (Nastavak)***(a) Nefinansijska imovina (Nastavak)*

Gubitak po osnovu umanjenja vrednosti se ukida ako je došlo do promene u proceni koja je korišćena pri utvrđivanju nadoknadive vrednosti. Gubitak po osnovu umanjenja vrednosti ukida se samo do nivoa do kog knjigovodstvena vrednost imovine ne prevazilazi knjigovodstvenu vrednost, umanjenu za ispravku vrednosti, a koja bi bila utvrđena da nikakvo umanjenje vrednosti prvobitno nije bilo priznato.

(b) Nederivatna finansijska sredstva

Preduzeće razmatra dokaze o umanjenju vrednosti finansijskih sredstava odmerenih po amortizovanoj vrednosti kako na nivou pojedinačnog sredstva, tako i na kolektivnom nivou.

Kolektivna procena se vrši grupisanjem sredstava sa sličnim karakteristikama u pogledu rizika. Gubitak po osnovu umanjenja vrednosti se obračunava kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi sredstva. Gubici se priznaju u bilansu uspeha kao ispravka vrednosti usled obezvređenja.

Kada Preduzeće smatra da ne postoje realni izgledi za nadoknadu vrednosti sredstva, relevantni iznosi se otpisuju. Ako se iznos gubitka po osnovu umanjenja vrednosti naknadno smanji i takvo smanjenje se može objektivno povezati sa događajem koji je nastupio posle prvobitnog priznavanja umanjenja vrednosti, onda se prethodno priznato umanjenje vrednosti ukida u korist bilansa uspeha.

5.4.16. Donacije

Sredstvo i donacija (npr. telekomunikaciona i prateća oprema) se računovodstveno obuhvataju po nominalnoj vrednosti.

Donacije iz ranijih godina (npr. telekomunikaciona oprema, mesne mreže i prateća oprema) su se inicijalno priznavale kao odloženi prihod po fer vrednosti (Napomena 30). Iste se priznaju u bilansu uspeha kao ostali poslovni prihodi proporcionalno tokom korisnog veka trajanja sredstva na koje se odnose (Napomena 8).

5.4.17. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i odmeravaju kada Preduzeće ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se na osnovu procene ishoda sporova od strane rukovodstva Preduzeća u visini izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire (Napomena 31).

Rezervisanja se razmatraju na svaki izveštajni datum i koriguju radi odražavanja najbolje procene. Kada više nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan, rezervisanje se ukida u korist bilansa uspeha tekuće godine (Napomena 8).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.17. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva (Nastavak)

Potencijalne obaveze se ne priznaju u pojedinačnim finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju (Napomena 36), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Potencijalna sredstva se ne priznaju u pojedinačnim finansijskim izveštajima, već se obelodanjuju ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

5.4.18. Primanja zaposlenih

(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa važećim propisima, Preduzeće je obavezno da uplaćuje porez, kao i doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa.

Preduzeće ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Preduzeće nije u obavezi da zaposlenima nakon odlaska u penziju isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu penzionog fonda Republike Srbije.

Porez i doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca se priznaju na teret troškova u periodu njihovog nastanka (Napomena 9).

(b) Obaveze po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju i jubilarnih nagrada

U skladu sa važećim Kolektivnim ugovorom, Preduzeće je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini tri mesečne zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kojem se isplaćuje otpremnina, koje pri tom ne mogu biti manje od tri mesečne prosečne bruto zarade isplaćene u Preduzeću u mesecu koji prethodi mesecu u kojem se isplaćuje otpremnina.

Pored toga, Preduzeće je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade u iznosu od jedne polovine do tri prosečne mesečne zarade. Broj mesečnih zarada za jubilarne nagrade određuje se na osnovu broja godina koje je zaposleni proveo u Preduzeću ili u JP PTT (osim za 10 godina, kada je merodavan staž isključivo u Preduzeću), što je prikazano u sledećoj tabeli:

<u>Broj godina</u>	<u>Broj zarada</u>
10	1/2
20	1
30	2
40	3

Obračun i iskazivanje dugoročnih obaveza po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada zaposlenih izvršeni su korišćenjem metoda sadašnje vrednosti budućih očekivanih isplata na osnovu obračuna ovlašćenog aktuara (Napomena 31).

Budući da se radi o ostalim dugoročnim naknadama zaposlenima, a ne o naknadama nakon prestanka radnog odnosa, aktuarski dobici i gubici, kao i troškovi prethodne službe priznaju se u rezultatu tekuće izveštajne godine.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.18. Primanja zaposlenih (Nastavak)

(c) Otpremnine za dobrovoljni odlazak zaposlenih iz Preduzeća

Priznavanje naknada za prevremeni raskid radnog odnosa vrši se na teret rezultata godine u kojoj su se zaposleni prijavili na konkurs i ispunili uslove po konkursu, odnosno za zaposlene koji su do dana izveštavanja napustili Preduzeće i po tom osnovu im prestaju sva novčana potraživanja od Preduzeća (Napomena 9). Uslovi dobrovoljnog odlaska se utvrđuju u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Dana 22. marta 2016. godine Izvršni odbor Preduzeća doneo je odluku o uslovima i kriterijumima za stimulisanje dobrovoljnog odlaska iz Preduzeća u 2016. godini. Programom su utvrđene četiri kategorije zaposlenih (koji su mogli koristiti program dobrovoljnog odlaska) i jednokratne isplate za svaku kategoriju.

Zaposleni iz prve/druge kategorije koji su u 2016. godini ispunjavali uslove za odlazak u penziju (prevremenu starosnu penziju) imali su pravo na jednokratnu isplatu u visini od 5 do 10 (6 do 20) bruto zarada u zavisnosti od preostalog broja punih godina do ispunjavanja uslova za odlazak u penziju. Treća kategorija se odnosila na zaposlene sa najmanje 10 godina staža u Preduzeću i najviše 3 godine do ispunjavanja uslova za odlazak u penziju sa pravom na jednokratnu isplatu u visini od 7 do 14 bruto zarada u zavisnosti od preostalog broja punih godina do ispunjavanja uslova za odlazak u penziju. Četvrtu kategoriju su činili zaposleni sa najmanje 50 godina života (a nisu pripadali nijednoj od prethodne tri kategorije) i zaposleni sa zdravstvenim smetnjama uz pravo na jednokratnu isplatu u iznosu od EUR 650 do EUR 800 za svaku punu godinu radnog staža.

U toku 2016. godine 268 zaposlenih je napustilo Preduzeće putem ovog konkursa.

Dana 21. marta 2017. godine Izvršni odbor Preduzeća doneo je odluku o uslovima i kriterijumima za stimulisanje dobrovoljnog odlaska iz Preduzeća u 2017. godini. Uslovi za dobrovoljni odlazak i jednokratne isplate za 2017. godinu su ostali isti kao i za 2016. godinu.

U toku 2017. godine 178 zaposlenih je napustilo Preduzeće putem ovog konkursa.

(d) Kratkoročna plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava za koja se očekuje da će biti iskorišćena u narednom periodu priznaju se u iznosu akumuliranih neiskorišćenih prava na dan izveštavanja (Napomena 33). U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

(e) Doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu

Preduzeće priznaje obaveze i trošak za doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu Preduzeća u skladu sa odlukom nadležnog statutarog organa ili drugom odlukom rukovodstva. Preduzeće priznaje očekivane rashode za doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu kada ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu da izvrši plaćanje kao rezultat prethodnih događaja i kada je moguće pouzdano proceniti iznos obaveze (Napomena 33).

U toku 2017. godine potpisani su Kolektivni ugovori o izmeni i dopuni Kolektivnog ugovora kojima se utvrđuje pravo zaposlenih na isplatu sredstava u tekućoj godini po osnovu poslovnih rezultata Preduzeća za prethodnu godinu (Napomena 9).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.19. Porezi i doprinosi

(a) Porez na dobit

Tekući porez

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica i podzakonskim aktima.

Porez na dobit obračunava se primenom propisane stope od 15% na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite. Osnovicu za oporezivanje čini oporeziva dobit, koja se utvrđuje usklađivanjem rezultata (dobiti ili gubitka) iz bilansa uspeha, a na način utvrđen ovim Zakonom.

Obvezniku koji je razvrstan u veliko ili srednje pravno lice, a koji je izvršio ulaganja u osnovna sredstva, u sopstvenom vlasništvu, za obavljanje pretežne delatnosti i delatnosti upisanih u osnivački ili drugi akt obveznika, se priznavalo pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit nije mogao biti veći od 33% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Shodno Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik RS", br. 108/2013), počev od utvrđivanja poreza na dobit za 2014. godinu, poreski obveznici više ne mogu da koriste poresku olakšicu u vidu poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva. Poreski obveznik koji je do 31. decembra 2013. godine ostvario pravo na poreski podsticaj - poreski kredit i iskazao podatke u poreskom bilansu i poreskoj prijavi za 2013. godinu, može to pravo da koristi do isteka roka propisanog Zakonom, ali ne duže od 10 godina. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun dobiti iz budućih obračunskih perioda, najviše do limita od 33% obračunatog poreza u tom poreskom periodu (Napomena 17(c)).

Zakonom o porezu na dobit pravnih lica je jedino propisan poreski podsticaj kojim se poreski obveznik oslobađa plaćanja poreza na dobit pravnih lica u periodu od 10 godina srazmerno izvršenom ulaganju, ukoliko kumulativno ispuni uslove propisane članom 50a Zakona:

- uloži u svoja osnovna sredstva (koja koristi za obavljanje pretežne delatnosti i delatnosti upisane u osnivačkom aktu ili drugom aktu obveznika), odnosno u njegova osnovna sredstva drugo lice uloži, najmanje RSD 1 milijardu; i
- u periodu ulaganja u osnovna sredstva dodatno zaposli na neodređeno vreme najmanje 100 lica.

Poreski propisi ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste za povraćaj poreza plaćenog u prethodnom periodu. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u godišnjem poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina za gubitke ostvarene 2008. i 2009. godine i pet godina za gubitke ostvarene posle 2010. godine.

Poreski bilans se predaje najkasnije u roku od 180 dana od dana isteka perioda za koji se utvrđuje poreska obaveza. Preduzeće tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu.

U skladu sa zakonskom regulativom, sva pravna lica u Republici Srbiji, koja su imala transakcije sa povezanim licima, su dužna da podnesu dokumentaciju o transfernim cenama u formi izveštaja, odnosno izveštaja u skraćenom obliku sa svojim poreskim bilansom u roku od 180 dana od dana isteka perioda za koji se utvrđuje poreska obaveza.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.19. Porezi i doprinosi (Nastavak)****(a) Porez na dobit (Nastavak)***Odloženi porezi*

Odloženi porezi se priznaju za privremene razlike između poreske osnovice imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti u pojedinačnim finansijskim izveštajima.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti primenjene na privremene razlike kada budu ukinute, korišćenjem poreskih stopa koje će biti propisane ili suštinski propisane na datum izveštavanja.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivane buduće oporezive dobiti dovoljan da se sve odbitne privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere u kojoj je postalo verovatno da će buduća oporeziva dobit dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao rashodi ili prihodi i uključeni su u neto dobit izveštajne godine (Napomena 17).

(b) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju porez na imovinu i druge poreze, razne naknade i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih poslovnih rashoda (Napomena 14).

5.4.20. Operativni lizing

Zakup sredstava kod kojih su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca evidentiran je kao operativni lizing.

Prihodi po osnovu operativnog lizinga priznaju se proporcionalno u bilansu uspeha tokom trajanja ugovora o lizingu.

Troškovi operativnog lizinga se odnose na zakup poslovnih prostorija, prostora za radio bazne stanice, skladišta i ostale troškove zakupa. Navedeni troškovi priznaju se na teret bilansa uspeha u momentu njihovog nastanka (Napomena 13).

5.4.21. Zarada po akciji

Preduzeće obelodanjuje osnovnu i umanjenju zaradu po akciji (Napomena 28/vi). Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobiti koja pripada akcionarima, imaočima običnih akcija Preduzeća, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku godine.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.**Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno**

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.22. Dividende na obične akcije**

Dividende akcionarima Preduzeća evidentiraju se kao obaveza i umanjuju kapital u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati (Napomena 28/iv/). Dividende odobrene za period nakon datuma izveštavanja se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma izveštajnog perioda.

5.4.23. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe pojedinačnih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko Preduzeće ima mogućnost kontrolisanja drugih pravnih lica, ima učešće u pravnom licu koje mu daje značajan uticaj nad tim licem ili ima zajedničku kontrolu nad pravnim licem, kao što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanje povezanih strana".

Odnosi između Preduzeća i njegovih povezanih lica regulisani su na ugovornoj osnovi. Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih godina nastale sa povezanim pravnim licima se posebno obelodanjuju (Napomena 34).

5.4.24. Investicije u zavisna pravna lica

Investicije u zavisna pravna lica se odmeravaju po nabavnoj vrednosti, u skladu sa MRS 27 "Pojedinačni finansijski izveštaji (2011)", umanjenoj za nastale gubitke po osnovu umanjenja vrednosti.

Investicije u zavisna pravna lica se testiraju na postojanje gubitka od potencijalnog obezvređenja kada postoje indikacije na umanjenje njihove vrednosti (Napomena 21).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Preduzeće je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena), riziku likvidnosti i kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Preduzeću je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsku poziciju i poslovanje Preduzeća u uslovima nepredvidivosti finansijskih tržišta. Upravljanje rizicima definisano je računovodstvenim i finansijskim politikama Preduzeća. U toku 2017. godine nije bilo promena u politikama upravljanja rizicima. Iste se redovno revidiraju da bi odražavale promene u uslovima na tržištu i delatnosti Preduzeća.

Politike upravljanja rizicima Preduzeća su utvrđene u cilju identifikovanja i analiziranja rizika kojima je Preduzeće izloženo, određivanja limita i kontrola za rizike, praćenja rizika i pridržavanja utvrđenih limita. Statutarni organi Preduzeća su formirani u cilju nadziranja načina na koji rukovodstvo upravlja rizicima sa kojima se Preduzeće suočava.

6.1. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik od promena tržišnih cena, kao što su devizni kursevi, kamatne stope i cene instrumenata kapitala, koje mogu imati negativan efekat na prihode Preduzeća ili vrednost njegovih finansijskih instrumenata. Cilj upravljanja tržišnim rizikom je kontrola izloženosti tržišnom riziku u okviru prihvatljivih parametara uz ostvarenje optimalnog prinosa.

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Preduzeće je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta, prvenstveno EUR. Rukovodstvo Preduzeća je ustanovilo politiku za upravljanje rizikom od promena kursa stranih valuta u odnosu na njegovu funkcionalnu valutu putem hedžing transakcija, gde god je to moguće. To ne obuhvata derivate, zbog čega se u ovim okolnostima ne primenjuje računovodstvo hedžinga.

Devizni kursevi na dan izveštavanja za značajne strane valute su obelodanjeni u Napomeni 38.

Izloženost deviznom riziku na dan **31. decembra 2017. godine** je prikazana u nastavku:

	<u>EUR</u>	<u>USD</u>	<u>SDR</u>	<u>RSD</u>	<u>Ukupno</u>
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1,534,075	1,408	-	3,542,147	5,077,630
Ostala dugoročna finansijska sredstva	2,358,202	-	-	815,139	3,173,341
Potraživanja od kupaca	1,554,332	10,735	377,665	10,471,517	12,414,249
Ostala obrtna imovina	450,101	176	802	731,300	1,182,379
Ukupno	5,896,710	12,319	378,467	15,560,103	21,847,599
Kredit i zajmovi	(33,072,122)	(160,562)	-	(3,725,869)	(36,958,553)
Obaveze prema dobavljačima	(3,485,399)	(106,142)	(261,033)	(7,975,990)	(11,828,564)
Ostale obaveze	(3,296)	-	-	(822,542)	(825,838)
Ukupno	(36,560,817)	(266,704)	(261,033)	(12,524,401)	(49,612,955)
Neto izloženost	(30,664,107)	(254,385)	117,434	3,035,702	(27,765,356)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.1. Tržišni rizik (Nastavak)

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta (Nastavak)

Izloženost deviznom riziku na dan **31. decembra 2016. godine** je prikazana u nastavku:

	<u>EUR</u>	<u>USD</u>	<u>SDR</u>	<u>RSD</u>	<u>Ukupno</u>
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	2,452,745	1,700	-	2,284,320	4,738,765
Ostala dugoročna finansijska sredstva	2,608,628	-	-	535,103	3,143,731
Potraživanja od kupaca	1,506,653	131	510,527	10,281,077	12,298,388
Ostala obrtna imovina	554,615	347	897	622,843	1,178,702
Ukupno	7,122,641	2,178	511,424	13,723,343	21,359,586
Kredit i zajmovi	(33,335,406)	(394,837)	-	(4,791,667)	(38,521,910)
Obaveze prema dobavljačima	(6,338,942)	(135,052)	(354,567)	(6,799,399)	(13,627,960)
Ostale obaveze	(8)	-	-	(830,983)	(830,991)
Ukupno	(39,674,356)	(529,889)	(354,567)	(12,422,049)	(52,980,861)
Neto izloženost	(32,551,715)	(527,711)	156,857	1,301,294	(31,621,275)

Analiza osetljivosti

Razumno moguće slabljenje vrednosti dinara od 5% u odnosu na EUR, USD i SDR bi imalo sledeće efekte na rezultat poslovanja, pod pretpostavkom da sve ostale varijable ostanu nepromenjene, posebno kamatne stope.

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
EUR	(1,533,205)	(1,627,586)
USD	(12,719)	(26,386)
SDR	5,872	7,843
Ukupno	(1,540,052)	(1,646,129)

Jačanje vrednosti dinara od 5% u odnosu na navedene valute na dan izveštavanja bi imalo jednak, ali suprotan efekat u prikazanim iznosima po valutama. Nakon oporezivanja, uticaj na kapital bi bio isti.

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Preduzeće je izloženo rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegovu finansijsku poziciju, rezultate poslovanja i tokove gotovine.

Rizik od promene kamatnih stopa, sa kojim se suočava Preduzeće, uglavnom proističe iz dugoročnih kredita od banaka i dobavljača sa varijabilnom kamatnom stopom. Krediti odobreni Preduzeću po varijabilnoj kamatnoj stopi izlažu Preduzeće kamatnom riziku novčanih tokova.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.1. Tržišni rizik (Nastavak)

(b) Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine obaveze po kreditima su najvećim delom izražene u EUR ili sa valutnom klauzulom, sa varijabilnom kamatnom stopom koja je vezana za Euribor ili Belibor.

U skladu sa važećom finansijskom politikom, bruto kamatna stopa na kredite odobrene od strane dobavljača ne može da pređe nivo od Euribor uvećan za maržu do 2% godišnje.

Preduzeće vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranja, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju.

Preduzeće još uvek ne vrši svop promenljive za fiksnu kamatnu stopu ili obrnuto, s obzirom na postojeću regulativu i nedovoljno razvijeno finansijsko tržište, ali preduzima odgovarajuće aktivnosti radi dobijanja kredita od banaka pod povoljnijim uslovima.

Kamatni profil kamatonosnih finansijskih instrumenata Preduzeća je kao što sledi:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Finansijska sredstva		
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	836,922	417,862
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	<u>150,000</u>	<u>200,000</u>
Ukupno	<u>986,922</u>	<u>617,862</u>
Finansijske obaveze		
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	(160,562)	(394,837)
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	<u>(36,797,991)</u>	<u>(38,127,073)</u>
Ukupno	<u>(36,958,553)</u>	<u>(38,521,910)</u>

U slučaju da je kamatna stopa na dugoročne kredite od banaka i dobavljača bila viša/niša za 0.1 procentni poen na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit nakon oporezivanja za godinu koja se završava 31. decembra 2017. i kapital na dan 31. decembra 2017. godine bili bi manji/veći za RSD 35,037 hiljada (2016. godina: RSD 46,711 hiljada) kao rezultat većeg/manjeg rashoda kamata.

(c) Rizik od promene cena

Preduzeće nije izloženo riziku od promene cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom da u bilansu stanja nema ulaganja klasifikovanih kao raspoloživa za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Preduzeće ima ulaganja u kapital zavisnih pravnih lica čije se akcije kotiraju na tržištu hartija od vrednosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.**Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno**

---

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**6.1. Tržišni rizik (Nastavak)****(c) Rizik od promene cena (Nastavak)**

S druge strane, Preduzeće je izloženo riziku od promene cena usluga jer se suočava sa intenzivnom konkurencijom u oblasti mobilne telefonije, interneta i multimedije, kao i pojavom operatora u oblasti fiksne telefonije. Preduzeće nastoji da smanji izloženost ovom riziku uvođenjem raznovrsnih usluga i unapređenjem kvaliteta pruženih usluga.

Pored toga, "RATEL" je nametnuo, između ostalih, obavezu kontrole cena za regulisana tržišta na kojima je Preduzeće proglašeno za operatora sa značajnom tržišnom snagom (Napomena 1).

6.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Preduzeće neće biti u stanju da izmiri svoje finansijske obaveze po njihovom dospeću u novcu ili drugim finansijskim sredstvom.

Pristup Preduzeća upravljanju rizikom likvidnosti ima za cilj da se uvek obezbedi, u meri u kojoj je to moguće, adekvatna likvidnost za izmirenje obaveza po njihovom dospeću, kako pod uobičajenim tako i pod vanrednim okolnostima, bez nastanka neprihvatljivih gubitaka ili rizika od narušavanja reputacije Preduzeća.

Na dan 31. decembra 2017. godine kratkoročne obaveze Preduzeća su veće od obrtne imovine za RSD 7,781,177 hiljada.

Preduzeće kontinuirano posluje sa neto dobitkom, detaljno prati likvidnost i dospeće obaveza. Uz solidnu naplatu potraživanja, Preduzeće ostvaruje dovoljno novčanih priliva iz poslovnih aktivnosti i blagovremeno izmiruje svoje obaveze. U slučaju potrebe, Preduzeće ima na raspolaganju eksterne izvore finansiranja.

Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće raspolaže nepovučenim kreditnim linijama u iznosu od EUR 45 miliona, po osnovu finansijskih kredita sa UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd i Societe Generale banka Srbija a.d. Beograd, kao što je obelodanjeno u Napomenama 5.1. i 35(b).

Rukovodstvo smatra da će navedena sredstva zajedno sa očekivanim prilivima iz poslovnih aktivnosti i dividendi od zavisnih pravnih lica biti dovoljna da Preduzeće ispuni svoje ugovorne obaveze u 2018. godini.

U cilju upravljanja rizikom likvidnosti, Preduzeće ima finansijsku politiku kojom su definisani uslovi plaćanja, maksimalni iznos avansnog plaćanja isporučiocima opreme i izvođačima radova, grejs period i dužina otplate dela nabavke koji se otplaćuje na kredit, i to u zavisnosti od vrednosti i vrste ugovorene nabavke.

Preduzeće takođe prati očekivane novčane prilive od naplate potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja, zajedno sa očekivanim novčanim odlivima po osnovu plaćanja obaveza prema dobavljačima i ostalih obaveza.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Ročnost dospeća nederivatnih finansijskih obaveza Preduzeća na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine prikazana je u sledećem pregledu, koji uključuje *nediskontovane tokove glavnice duga i kamate*.

	Knjigovod- stvena vrednost	Do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2017. godine							
Kredit i zajmovi	36,958,553	4,840,502	12,399,705	13,916,748	6,578,017	400	37,735,372
Obaveze prema dobavljačima	11,828,564	11,828,564	-	-	-	-	11,828,564
Ostale obaveze	825,838	825,838	-	-	-	-	825,838
Ukupno	49,612,955	17,494,904	12,399,705	13,916,748	6,578,017	400	50,389,774
31. decembar 2016. godine							
Kredit i zajmovi	38,521,910	3,190,941	14,355,546	13,356,959	8,776,189	741	39,680,376
Obaveze prema dobavljačima	13,627,960	13,627,960	-	-	-	-	13,627,960
Ostale obaveze	830,991	830,991	-	-	-	-	830,991
Ukupno	52,980,861	17,649,892	14,355,546	13,356,959	8,776,189	741	54,139,327

Na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine finansijske obaveze nisu obezbeđene.

6.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik od finansijskog gubitka za Preduzeće u slučaju da kupac ili druga strana kod finansijskog instrumenta ne ispuni svoje ugovorne obaveze i odnosi se na potraživanja od kupaca, gotovinu i gotovinske ekvivalente, depozite u bankama i finansijskim institucijama, kao i kredite date zaposlenima.

Knjigovodstvena vrednost finansijskih sredstava predstavlja maksimalnu izloženost kreditnom riziku.

Potraživanja od kupaca

Izloženost Preduzeća kreditnom riziku je primarno uslovljena pojedinačnim karakteristikama svakog kupca. Kreditnim rizikom se upravlja preduzimanjem odgovarajućih mera i aktivnosti na nivou Preduzeća, kao što je procena rizika klijenta, praćenje poslovanja klijenta i njegovog finansijskog stanja, kao i upravljanje potraživanjima i nenaplativim potraživanjima.

Nadalje, Preduzeće nema značajnu koncentraciju rizika budući da ima široku bazu nepovezanih kupaca sa pojedinačno malim obavezama prema Preduzeću.

U slučaju neispunjenja obaveza, Preduzeće obustavlja dalje pružanje usluga klijentu. Pored toga, u cilju obezbeđenja naplate Preduzeće takođe preduzima i sledeće mere: reprogramiranje dugovanja, pokretanje sudskog postupka, vansudska poravnanja i slično.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.3. Kreditni rizik (Nastavak)

Potraživanja od kupaca (Nastavak)

Potraživanja po osnovu roaming usluga i međunarodnog obračuna nisu pod direktnim uticajem uslova na lokalnom tržištu. Navedena potraživanja baziraju se na čvrstim bilateralnim ugovorima, uz istovremeno i međusobno pružanje usluga. Informacije o izloženosti kreditnom riziku po ovim osnovama i starosna struktura potraživanja obelodanjeni su u Napomeni 24.

Ostala dugoročna finansijska sredstva

Maksimalna izloženost Preduzeća kreditnom riziku na datum izveštavanja najbolje je prikazana u knjigovodstvenim vrednostima ostalih dugoročnih finansijskih sredstava.

Naplata kredita datih zaposlenima u Preduzeću se obezbeđuje kroz administrativne zabrane, odnosno umanjnjem zarada za adekvatan iznos rata.

Deo ostalih dugoročnih plasmana je obezbeđen zalogom nad 100% vrednosti kapitala dužnika (Napomena 22).

Dugoročni depoziti kod banaka na dan 31. decembra 2017. godine iznose RSD 577,898 hiljada (31. decembar 2016. godine: RSD 150,000 hiljada).

Gotovina i gotovinski ekvivalenti i depoziti u bankama

Na dan 31. decembra 2017. godine gotovina i gotovinski ekvivalenti Preduzeća iznose RSD 5,077,630 hiljada (31. decembar 2016. godine: RSD 4,738,765 hiljada). Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće ne raspolaže kratkoročnim depozitima kod banaka (31. decembar 2016. godine: RSD 50,000 hiljada).

Maksimalna izloženost Preduzeća kreditnom riziku na datum izveštavanja najbolje je prikazana u knjigovodstvenim vrednostima gotovine i gotovinskih ekvivalenata i depozita.

Garancije

Preduzeće izdaje finansijske garancije samo zavisnim i pridruženim pravnim licima, i to u određenim slučajevima. Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće je izdalo garancije bankama kao sredstvo obezbeđenja kredita odobrenih zavisnim i pridruženim pravnim licima (Napomena 36(c)).

6.4. Upravljanje rizikom kapitala

Politika Preduzeća je da obezbedi dovoljan nivo kapitala kako bi se očuvalo poverenje investitora, kreditora i tržišta, kao i održao budući razvoj poslovanja.

Cilj upravljanja kapitalom je da Preduzeće zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a akcionarima obezbedilo dividende.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.4. Upravljanje rizikom kapitala (Nastavak)

Da bi očuvalo, odnosno korigovalo strukturu kapitala, Preduzeće može da razmotri sledeće opcije: korekcija isplata dividendi akcionarima, vraćanje kapitala akcionarima, izdavanje novih akcija ili prodaja sredstava kako bi se smanjila dugovanja. Strategija upravljanja kapitalom Preduzeća je nepromenjena u odnosu na prethodnu godinu.

Preduzeće prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Preduzeća i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine koeficijent zaduženosti Preduzeća bio je kao što sledi:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Kredit i zajmovi (Napomena 29)	36,958,553	38,521,910
Minus: Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 27)	<u>(5,077,630)</u>	<u>(4,738,765)</u>
I Neto dugovanje	<u>31,880,923</u>	<u>33,783,145</u>
II Sopstveni kapital	<u>135,969,662</u>	<u>132,435,154</u>
III Ukupan kapital (I + II)	<u>167,850,585</u>	<u>166,218,299</u>
<i>Koeficijent zaduženosti (I/III*100)</i>	<u>19.0%</u>	<u>20.3%</u>

6.5. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Preduzeće nema finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koji se naknadno vrednuju po fer vrednosti u bilansu stanja.

Fer vrednost gotovine i kratkoročnih depozita, potraživanja od kupaca, ostalih potraživanja, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovim knjigovodstvenim vrednostima zbog kratkih perioda dospeća ovih instrumenata.

Fer vrednost finansijskih sredstava vrednovanih po amortizovanoj vrednosti (zajmovi zaposlenima i dugoročni plasmani) se procenjuje diskontovanjem budućih novčanih tokova korišćenjem tržišne kamatne stope (Napomena 22).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

7. PRIHODI OD PRODAJE

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Fiksna telefonija:		
<i>Domaće tržište:</i>	<u>25,527,165</u>	<u>27,812,686</u>
Ostvareni saobraćaj	5,116,936	6,390,886
Mesečne naknade	14,696,167	15,910,161
Zakup vodova i prenos podataka	2,256,438	2,205,414
Priključci i instalacione usluge	140,619	165,526
Interkonekcija	1,439,880	1,443,369
Veleprodaja internet usluga	995,787	1,071,719
CDMA usluge	441,557	506,772
Ostale usluge	439,781	118,839
<i>Inostrano tržište:</i>	<u>4,331,555</u>	<u>4,581,925</u>
Obračun	3,948,720	4,194,798
Zakup vodova i prenos podataka	271,937	276,142
Internet tranzit	78,366	77,916
Ostale usluge	32,532	33,069
	<u>29,858,720</u>	<u>32,394,611</u>
Mobilna telefonija:		
<i>Domaće tržište:</i>	<u>38,612,552</u>	<u>38,811,429</u>
Prepaid usluge	5,298,976	6,002,113
<i>Postpaid usluge:</i>	<u>22,976,737</u>	<u>21,458,410</u>
- Saobraćaj	4,676,843	5,259,886
- Mesečne naknade	18,299,894	16,198,524
Interkonekcija	6,760,942	8,001,029
Ostale usluge	3,575,897	3,349,877
<i>Inostrano tržište:</i>	<u>2,322,193</u>	<u>2,274,663</u>
Roaming	657,678	583,660
Dolazni međunarodni saobraćaj koji terminira u mobilnu mrežu Telekom Srbija	1,421,570	1,604,164
Ostale usluge	242,945	86,839
	<u>40,934,745</u>	<u>41,086,092</u>
Maloprodaja internet usluga	9,445,720	8,989,251
Multimedijalne usluge (IPTV i ostalo)	4,519,306	3,924,087
ICT usluge	288,490	203,231
Ostalo	<u>581,999</u>	<u>243,572</u>
Ukupno	<u><u>85,628,980</u></u>	<u><u>86,840,844</u></u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

8. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

		<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti (Napomena 14(a))	AOP 1050	1,230,854	1,035,607
Prihodi od pre vremena raskinutih korisničkih ugovora	AOP 1052	485,319	586,027
Poklonjena stalna imovina	AOP 1016	118,914	151,012
Ugovorne kazne i penali	AOP 1052	117,706	70,898
Prihodi od naplaćenih troškova sudskog spora	AOP 1052	93,436	100,478
Dobici od prodaje materijala i otpadaka	AOP 1052	67,735	143,567
Naknada štete	AOP 1052	22,727	24,932
Ukidanje rezervisanja za sudske sporove (Napomena 31)	AOP 1052 AOP 1017 AOP 1020	14,456	3,767
Ostali prihodi	AOP 1052	411,097	531,135
Ukupno		<u>2,562,244</u>	<u>2,647,423</u>

9. TROŠKOVI ZARADA, UKLJUČUJUĆI POREZE I DOPRINOSE

		<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Bruto zarade		8,683,059	8,961,812
Doprinosi na teret poslodavca		1,549,945	1,604,309
		<u>10,233,004</u>	<u>10,566,121</u>
Otpremnine za dobrovoljni odlazak iz Preduzeća (Napomena 5.4.18(c))		484,372	751,396
Doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu (Napomena 5.4.18(e))		682,069	343,715
Ostali lični rashodi		1,474,762	1,293,396
Ukupno		<u>12,874,207</u>	<u>12,954,628</u>

10. TROŠKOVI OPERATORA

		<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Nacionalna interkonekcija:			
- fiksna telefonija	AOP 1026	1,718,673	2,109,920
- mobilna telefonija	AOP 1026	6,124,348	7,476,337
		<u>7,843,021</u>	<u>9,586,257</u>
Međunarodni obračun, zakup vodova i prenos podataka	AOP 1026	2,310,884	1,990,007
Roaming	AOP 1026	830,394	603,327
Odlazni međunarodni saobraćaj iz mobilne mreže Telekom Srbija	AOP 1026	964,429	927,247
Ukupno		<u>11,948,728</u>	<u>13,106,838</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

11. TROŠKOVI MATERIJALA I ODRŽAVANJA

		<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Materijal za pružanje usluga	AOP 1023	7,638,612	7,377,047
Troškovi goriva i energije	AOP 1024	1,328,724	1,293,446
Troškovi SIM kartica	AOP 1023	87,698	87,891
Troškovi rezervnih delova	AOP 1023	87,459	78,078
Troškovi alata i inventara	AOP 1023	17,145	11,470
Ostali troškovi	AOP 1023	763,511	719,427
		<u>9,923,149</u>	<u>9,567,359</u>
Nabavna vrednost prodane robe	AOP 1019	531,749	114,455
Troškovi održavanja postrojenja i opreme	AOP 1026	3,393,539	3,378,992
Transportni troškovi	AOP 1026	900,681	921,044
		<u>14,749,118</u>	<u>13,981,850</u>

12. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

		<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Nematerijalna ulaganja (Napomena 18)		1,930,804	1,699,986
Nekretnine i oprema (Napomena 19)		14,210,173	13,184,393
		<u>16,140,977</u>	<u>14,884,379</u>

13. TROŠKOVI ZAKUPA

		<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Poslovni i tehnički prostor	AOP 1026	4,847,903	5,018,634
Skladišta i ostalo	AOP 1026	201,166	160,517
		<u>5,049,069</u>	<u>5,179,151</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

14. OSTALI POSLOVNI RASHODI

		<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Naknade za emitovanje sadržaja	AOP 1026	4,061,584	3,584,176
Troškovi reklame, propagande i sponzorstva	AOP 1026	1,818,429	1,640,678
Ispravka vrednosti datih avansa i potraživanja (a)	AOP 1051	1,706,167	1,904,255
Porez na zarade (b)	AOP 1029	904,314	929,833
Troškovi čišćenja i fizičko-tehničkog obezbeđenja (Napomena 34(b))	AOP 1029	843,638	923,566
Provizije posrednika	AOP 1026	743,235	850,714
Indirektni porezi	AOP 1029	714,088	696,179
Naknade za telekomunikacione licence, odobrenja i frekvencije (c)	AOP 1026	640,413	618,388
Premije osiguranja	AOP 1029	501,779	532,804
Troškovi korišćenja licenci za softvere	AOP 1026	384,754	388,795
Troškovi revizije i ostalih konsultantskih usluga	AOP 1029	278,358	35,920
Troškovi komunalnih usluga	AOP 1026	275,379	264,207
Takse	AOP 1029	236,208	221,627
Dugoročna primanja zaposlenih (Napomena 31)	AOP 1028	123,156	87,519
Donacije	AOP 1053	108,321	97,329
Obezvređenje plasmana (Napomena 21)	AOP 1051	84,127	152,108
Troškovi elektronske obrade podataka	AOP 1026	79,095	89,634
Troškovi obrazovanja i stručnog usavršavanja	AOP 1029	67,402	73,661
Troškovi platnog prometa	AOP 1029	59,525	136,385
Gubici po osnovu rashodovanja i otpisa stalne imovine	AOP 1053	50,687	171,628
Troškovi reprezentacije	AOP 1029	46,899	46,770
Troškovi istraživanja i razvoja	AOP 1026	33,758	6,288
Rashodovanje zaliha	AOP 1053	11,545	42,341
Troškovi rezervisanja za sudske sporove (Napomena 31)	AOP 1028	4,060	8,803
	AOP 1026		
	AOP 1029		
	AOP 1051		
Ostali rashodi	AOP 1053	<u>1,371,254</u>	<u>1,316,173</u>
Ukupno		<u>15,148,175</u>	<u>14,819,781</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

14. OSTALI POSLOVNI RASHODI (Nastavak)

- (a) Promene na računima ispravke vrednosti datih avansa i potraživanja u toku 2017. i 2016. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	Avansi za osnovna sredstva (Napomena 20)	Potraživanja od kupaca (Napomena 24)	Dati avansi (Napomena 24)	Ostala obrtna imovina (Napomena 24)	Ukupno
Stanje na dan					
1. januara 2016. godine	5,853	11,499,426	33,031	331,871	11,870,181
Ispravka vrednosti u toku godine	5,020	1,741,003	58,030	100,202	1,904,255
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 8)	(5,428)	(934,923)	(48,280)	(46,976)	(1,035,607)
Otpis	-	(495,283)	(470)	(39,436)	(535,189)
Prenos (sa)/na	-	(5,645)	-	5,645	-
Ostale promene	-	5,717	(1,026)	(121)	4,570
Stanje na dan					
31. decembra 2016. godine	5,445	11,810,295	41,285	351,185	12,208,210
Ispravka vrednosti u toku godine	1,934	1,406,013	75,224	222,996	1,706,167
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 8)	(1,195)	(1,135,974)	(47,681)	(46,004)	(1,230,854)
Otpis	-	(5,447,339)	-	(1,770)	(5,449,109)
Prenos (sa)/na	11	(1,067)	(11)	1,067	-
Ostale promene	-	(19,368)	952	(6,380)	(24,796)
Stanje na dan					
31. decembra 2017. godine	6,195	6,612,560	69,769	521,094	7,209,618

Otpis potraživanja od kupaca u 2017. godini u iznosu od RSD 5,447,339 hiljada uključuje i utužena potraživanja u iznosu od RSD 4,990,620 hiljada. Otpis je izvršen na osnovu sprovedenog vanrednog delimičnog popisa utuženih potraživanja sa stanjem na dan 31. jula 2017. godine u predmetima u kojima je postupak obustavljen primenom Zakona o izvršenju i obezbeđenju ("Službeni glasnik RS", br. 106/2015), a u skladu sa kriterijumima utvrđenim odlukama nadležnih organa Preduzeća.

- (b) U skladu sa Zakonom o privremenom uređivanju osnovica za obračun i isplatu plata, odnosno zarada i drugih stalnih primanja kod korisnika javnih sredstava ("Službeni glasnik RS", br. 116/2014), neto zarada zaposlenih u Preduzeću je umanjena za 10% od novembra 2014. godine. Ovo umanjjenje se tretira kao porez na zarade u skladu sa ovim Zakonom i za 2017. godinu iznosi RSD 904,314 hiljada (2016. godina: RSD 929,833 hiljade).
- (c) Naknade za telekomunikacione licence, odobrenja i frekvencije u 2017. godini uključuju i naknadu za licencu i usluge javne mobilne telekomunikacione mreže u iznosu od RSD 207,536 hiljada (2016. godina: RSD 202,822 hiljade). Naknada se obračunava u iznosu od 0.5% prihoda od prodaje ostvarenog u poslovnoj godini za koju se plaća naknada u skladu sa Pravilnikom o visini naknada za obavljanje delatnosti elektronskih komunikacija ("Službeni glasnik RS", br. 93/2010).

Pored toga, naknada za licencu za izgradnju, posedovanje i eksploataciju javne fiksne telekomunikacione mreže i pružanje povezanih usluga u 2017. godini iznosi RSD 32,714 hiljada (2016. godina: RSD 39,132 hiljade). U skladu sa prethodno navedenim Pravilnikom, naknada se utvrđuje u visini od 0.08% ostvarenog prihoda od prodaje u poslovnoj godini za koju se plaća naknada, za usluge javne fiksne telekomunikacione mreže koje se pružaju preko sopstvene mreže za pristup (govorna usluga, prenos podataka, pristup internetu, prenos medijskih sadržaja i drugo).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

15. FINANSIJSKI PRIHODI

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Prihodi od kamata:		
- Gotovina i gotovinski ekvivalenti	60,042	114,531
- Oročeni depozit	7,033	11,533
- Krediti i potraživanja	401,270	508,451
Pozitivne kursne razlike	2,318,993	373,020
Ostali finansijski prihodi	262,938	305,728
Ukupno	<u>3,050,276</u>	<u>1,313,263</u>

16. FINANSIJSKI RASHODI

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Rashodi kamata:		
- Krediti i zajmovi	714,742	1,102,702
- Zatezna kamata	8,266	8,111
Negativne kursne razlike	1,094,899	1,006,671
Ostali finansijski rashodi	107,943	132,282
Ukupno	<u>1,925,850</u>	<u>2,249,766</u>

17. POREZ NA DOBIT

(a) Komponente poreza na dobit

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Tekući poreski rashod	1,195,714	1,188,016
Odloženi poreski rashod	279,791	174,218
Ukupno poreski rashod	<u>1,475,505</u>	<u>1,362,234</u>

(b) Usaglašavanje iznosa poreza na dobit i proizvoda dobiti pre oporezivanja i propisane poreske stope

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Dobit pre oporezivanja	16,023,693	16,523,202
Porez na dobit po statutarnoj stopi od 15%	2,403,554	2,478,480
Nepriznati rashodi	(86,073)	(97,762)
Efekat privremenih razlika	148,885	171,865
Efekat priznavanja neiskorišćenih poreskih kredita	130,906	2,353
Nepriznati prihodi	93,615	79,848
Umanjenje po osnovu poreza na dobit i poreza po odbitku plaćenih od strane nerezidentne filijale	(419,720)	(460,563)
Iskorišćeni poreski kredit u toku godine	(795,662)	(811,987)
Ukupno poreski rashod	<u>1,475,505</u>	<u>1,362,234</u>
<i>Efektivna poreska stopa</i>	<u>9.21%</u>	<u>8.24%</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. POREZ NA DOBIT (Nastavak)

(c) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva se odnose na privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja i njihove poreske osnovice, zatim na obaveze za dugoročna i ostala primanja zaposlenih, na rezervisanja za sudske sporove i na razgraničene obaveze.

Preduzeće od 2015. godine priznaje neiskorišćene poreske kredite iz prethodnih godina, koje ima pravo da koristi u skladu sa važećim poreskim propisima, a na osnovu projektovane buduće profitabilnosti. Rukovodstvo godišnje priprema projekcije poslovanja u skladu sa kojim odložena poreska sredstva mogu biti iskorišćena u budućem periodu i priznaje odložena poreska sredstva na kraju svake finansijske godine.

U toku 2017. godine smanjenje priznatih neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnog perioda iznosi RSD 130,906 hiljada.

Promene na **odloženim poreskim sredstvima** u toku 2017. i 2016. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Stanje na dan 1. januara	6,006,484	6,180,702
Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna ulaganja	(160,286)	(322,908)
Dugoročna primanja zaposlenih	11,985	141,246
Rezervisanja za sudske sporove	(3,088)	7,758
Ostala primanja zaposlenih	3,308	-
Razgraničene obaveze	(804)	2,039
Priznati neiskorišćeni poreski krediti	(130,906)	(2,353)
Stanje na dan 31. decembra	5,726,693	6,006,484

Odložena poreska sredstva iskazana u pojedinačnom bilansu stanja se odnose na:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna ulaganja	1,731,412	1,891,698
Dugoročna primanja zaposlenih	265,562	253,577
Rezervisanja za sudske sporove	4,670	7,758
Ostala primanja zaposlenih	3,308	-
Razgraničene obaveze	3,706	4,510
Priznati neiskorišćeni poreski krediti	3,718,035	3,848,941
Stanje na dan 31. decembra	5,726,693	6,006,484

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. POREZ NA DOBIT (Nastavak)

(c) Odložena poreska sredstva (Nastavak)

Nepriznata odložena poreska sredstva

Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće nije priznalo odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih poreskih kredita u iznosu od RSD 3,981,636 hiljada nastalih u prethodnim poreskim periodima, a koji se mogu preneti na račun budućih rezultata.

Priznavanje u prethodnom periodu nije izvršeno usled neizvesnosti u pogledu iskorišćenja prenetih kredita. Na osnovu iskustva, iznos poreskih kredita iz tekućeg perioda po osnovu ulaganja u opremu znatno je premašivao iznos iskorišćenih poreskih kredita. Na taj način, Preduzeće nije bilo u mogućnosti da koristi prenete poreske kredite.

Izmenom zakonskih propisa od 2014. godine ukinuta je mogućnost korišćenja poreske olakšice u vidu poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun dobiti iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 10 godina i najviše do limita od 33% obračunatog poreza u tom poreskom periodu (Napomena 5.4.19(a)).

Neiskorišćeni poreski krediti po osnovu investicija prikazani su u sledećoj tabeli:

<u>Godina nastanka</u>	<u>Godina isteka</u>	<u>31.12.2017.</u>
2008.	2018.	1,464,074
2009.	2019.	928,727
2010.	2020.	2,208,724
2011.	2021.	820,175
2012.	2022.	1,200,464
2013.	2023.	1,077,507
Ukupno		<u>7,699,671</u>

Rukovodstvo smatra da će Preduzeće u budućnosti poslovati sa dobitkom i da će biti u mogućnosti da iskoristi priznata odložena poreska sredstva.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

18. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	<u>Licence</u>	<u>Softveri</u>	<u>Nematerijalna ulaganja u pripremi</u>	<u>Ukupno</u>
Nabavna vrednost				
1. januar 2016. godine	2,281,306	11,445,651	6,016,681	19,743,638
Povećanja	-	-	1,881,083	1,881,083
Prenos (sa)/na	4,343,276	596,546	(4,939,822)	-
Prenos na osnovna sredstva	-	-	(62,096)	(62,096)
Otuđenja i rashodovanja	(629,336)	(4,214,975)	-	(4,844,311)
Stanje na dan				
31. decembra 2016. godine	5,995,246	7,827,222	2,895,846	16,718,314
Povećanja	-	-	2,055,800	2,055,800
Prenos (sa)/na	467,295	2,341,124	(2,808,419)	-
Prenos na osnovna sredstva	-	-	(12,825)	(12,825)
Otuđenja i rashodovanja	-	(31,136)	-	(31,136)
Ostale promene	-	-	(5,640)	(5,640)
Stanje na dan				
31. decembra 2017. godine	6,462,541	10,137,210	2,124,762	18,724,513
Akumulirana ispravka vrednosti				
1. januar 2016. godine	1,322,071	9,366,511	97,649	10,786,231
Prenos (sa)/na	41,664	101,078	(142,742)	-
Amortizacija (Napomena 12)	578,030	1,023,069	98,887	1,699,986
Otuđenja i rashodovanja	(629,330)	(4,214,975)	-	(4,844,305)
Ostale promene	-	(1,968)	14,826	12,858
Stanje na dan				
31. decembra 2016. godine	1,312,435	6,273,715	68,620	7,654,770
Prenos (sa)/na	83,444	474,224	(557,668)	-
Prenos na osnovna sredstva	-	-	(3,755)	(3,755)
Amortizacija (Napomena 12)	594,546	847,936	488,322	1,930,804
Otuđenja i rashodovanja	-	(31,136)	-	(31,136)
Ostale promene	-	-	4,481	4,481
Stanje na dan				
31. decembra 2017. godine	1,990,425	7,564,739	-	9,555,164
Neotpisana vrednost na dan:				
- 31. decembra 2017. godine	4,472,116	2,572,471	2,124,762	9,169,349
- 31. decembra 2016. godine	4,682,811	1,553,507	2,827,226	9,063,544

Licence obuhvataju licence za mobilnu telefoniju (softverske licence, licence za proširenje kapaciteta i druge), licencu za CDMA, dozvolu za LTE 4G (1800 MHz), dozvolu za korišćenje radio-frekvencija u radiofrekvencijskom opsegu 721-821/832-862 MHz i ostale licence.

Na dan 31. decembra 2017. godine nematerijalna ulaganja u pripremi se odnose na softvere i licence.

Preduzeće je izvršilo testiranje nematerijalnih ulaganja na umanjenje vrednosti na dan 31. decembra 2017. godine. Korišćene pretpostavke i dobijeni rezultati su obelodanjeni u Napomeni 19.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište, pristupna mreža, spojni kablovi, kanalizacija i stubovi	Centrale i prenosni uređaji	Ostala oprema	Ulaganja u tude nekretnine i opremu	Sredstva u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost						
1. januar 2016. godine	90,843,429	131,432,475	8,588,786	2,678,550	15,958,142	249,501,382
Povećanja	-	-	-	-	13,410,578	13,410,578
Prenos (sa)/na	1,919,866	6,966,482	573,269	170,663	(9,630,280)	-
Prenos sa nematerijalnih ulaganja	-	-	-	-	62,096	62,096
Prenos uloga u stvarima na mts d.o.o. Kosovska Mitrovica	(1,475,224)	(846,322)	(43,977)	(17,619)	(107,806)	(2,490,948)
Otuđenja i rashodovanja	(513,352)	(3,161,854)	(821,702)	(6,415)	(242,042)	(4,745,365)
Stanje na dan						
31. decembra 2016. godine	<u>90,774,719</u>	<u>134,390,781</u>	<u>8,296,376</u>	<u>2,825,179</u>	<u>19,450,688</u>	<u>255,737,743</u>
Povećanja						
Prenos (sa)/na	3,140,110	13,779,863	643,819	338,712	(17,902,504)	-
Prenos sa nematerijalnih ulaganja	-	-	-	-	12,825	12,825
Otuđenja i rashodovanja	(39,807)	(1,673,647)	(601,028)	-	(504,637)	(2,819,119)
Stanje na dan						
31. decembra 2017. godine	<u>93,875,022</u>	<u>146,496,997</u>	<u>8,339,167</u>	<u>3,163,891</u>	<u>13,920,347</u>	<u>265,795,424</u>
Akumulirana ispravka vrednosti						
1. januar 2016. godine	48,505,338	107,678,420	6,148,338	1,899,720	1,063,117	165,294,933
Prenos (sa)/na	85,661	501,706	14,758	12,164	(614,289)	-
Amortizacija (Napomena 12)	3,331,776	8,330,649	678,899	291,882	551,187	13,184,393
Prenos uloga u stvarima na mts d.o.o. Kosovska Mitrovica	(613,578)	(734,601)	(39,585)	(16,279)	(4)	(1,404,047)
Otuđenja i rashodovanja	(504,335)	(3,076,757)	(817,936)	(5,935)	(136,524)	(4,541,487)
Ostale promene	-	-	-	(950)	15,148	14,198
Stanje na dan						
31. decembra 2016. godine	<u>50,804,862</u>	<u>112,699,417</u>	<u>5,984,474</u>	<u>2,180,602</u>	<u>878,635</u>	<u>172,547,990</u>
Prenos (sa)/na	172,140	1,928,820	26,199	34,007	(2,161,166)	-
Prenos sa nematerijalnih ulaganja	-	-	-	-	3,755	3,755
Amortizacija (Napomena 12)	3,195,465	8,062,394	747,819	263,565	1,940,930	14,210,173
Otuđenja i rashodovanja	(36,386)	(1,613,519)	(555,442)	-	(97,127)	(2,302,474)
Stanje na dan						
31. decembra 2017. godine	<u>54,136,081</u>	<u>121,077,112</u>	<u>6,203,050</u>	<u>2,478,174</u>	<u>565,027</u>	<u>184,459,444</u>
Neotpisana vrednost na dan:						
- 31. decembra 2017. godine	<u>39,738,941</u>	<u>25,419,885</u>	<u>2,136,117</u>	<u>685,717</u>	<u>13,355,320</u>	<u>81,335,980</u>
- 31. decembra 2016. godine	<u>39,969,857</u>	<u>21,691,364</u>	<u>2,311,902</u>	<u>644,577</u>	<u>18,572,053</u>	<u>83,189,753</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Nabavna vrednost potpuno otpisanih nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja u upotrebi na dan 31. decembra 2017. godine iznosi RSD 104,261,448 hiljada (31. decembar 2016. godine: RSD 87,422,162 hiljade).

Na dan 31. decembra 2017. godine osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja u pripremi obuhvataju i završene investicije koje nisu aktivirane u iznosu od RSD 804,527 hiljada (31. decembar 2016. godine: RSD 2,226,002 hiljade).

Navedena sredstva nisu bila prenetna na odgovarajuću klasu nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja zbog značajnih administrativnih procedura, ali je Preduzeće izvršilo obračun amortizacije navedenih investicija. Preduzeće je koristilo amortizacione stope za klase nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja na koje će investicija biti opredeljena prilikom aktiviranja.

Uticaj svake promene pretpostavki za određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja može imati materijalno značajan uticaj na finansijsku poziciju Preduzeća, kao i na rezultate poslovanja zbog značajnog učešća stalnih sredstava u ukupnoj aktivi Preduzeća. Ukoliko bi Preduzeće skratilo procenjeni korisni vek trajanja sredstava za 10%, došlo bi do dodatnog povećanja troškova amortizacije za godinu koja se završava 31. decembra 2017. u iznosu od RSD 1,411,102 hiljade.

Otuđenja i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme (uključujući i investicije u toku) se najvećim delom odnose na tehnološki/fizički zastarela sredstva. Gubici po ovom osnovu se priznaju u bilansu uspeha tekuće godine (Napomena 14).

Ugovorene obaveze za finansiranje ulaganja u opremu i nematerijalna ulaganja i izvođenja radova, koje nisu priznate na dan izveštavanja (nepovučeni krediti), čine preuzete obaveze na dan 31. decembra 2017. godine i prikazane su u Napomeni 35(b).

Test umanjenja vrednosti

Većina pojedinačnih sredstava Preduzeća ne generiše novčane tokove nezavisno od ostalih stavki imovine zbog same prirode delatnosti Preduzeća. Fiksna mreža (zajedno sa internet i multimedijalnim uslugama zbog činjenice da koriste istu infrastrukturu) i mobilna mreža se smatraju zasebnim jedinicama koje generišu gotovinu. Konvergencija ponude usluga i mreže bi mogla da doprinese različitom definisanju jedinica koje generišu gotovinu u budućnosti.

Preduzeće uzima u obzir izvesne indikatore, uključujući i liberalizaciju tržišta i druge regulatorne i ekonomske promene na tržištu telekomunikacija Republike Srbije prilikom procene da li postoje indikacije da je vrednost sredstava umanjena. Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće je testiralo sve identifikovane jedinice koje generišu gotovinu na umanjenje vrednosti.

Sledeće ključne pretpostavke su korišćene pri određivanju vrednosti u upotrebi jedinica koje generišu gotovinu:

- obim tržišta, stopa penetracije, tržišno učešće i nivo konkurencije, odluke nadležnog regulatornog organa u određivanju cena, i
- nivo investicionih ulaganja.

Iznosi koji se dodeljuju svakom od ovih parametara odražavaju prethodno iskustvo, korigovano za očekivane promene tokom vremenskog perioda koji je obuhvaćen planom poslovanja, ali takođe mogu biti pod uticajem nepredvidivih promena ekonomskog i zakonodavnog okvira.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Test umanjenja vrednosti (Nastavak)

Rast prihoda je projektovan uzimajući u obzir prosečne stope rasta na osnovu prethodnog iskustva i procenjenog obima prodaje, kao i promene cena u narednih pet godina. Pored toga, projekcije uključuju uvođenje novih modela usluga, konvergenciju postojećih usluga, zadržavanje leaderske pozicije na tržištu, pozicioniranje na tržištu ICT i platnih usluga, digitalizaciju, implementaciju All IP transformacije optičke pristupne mreže i drugo.

Upotrebna vrednost jedinica koje generišu gotovinu je utvrđena na osnovu poslovnog plana Preduzeća sa projekcijom EBITDA i očekivanog prosečnog veka upotrebe sredstava.

Diskontne stope korišćene za utvrđivanje upotrebne vrednosti su zasnovane na prosečnoj ponderisanoj ceni kapitala i predstavljaju trenutnu tržišnu procenu vremenske vrednosti novca na bazi rizika koji su svojstveni delatnostima odgovarajućih jedinica koje generišu gotovinu. Diskontna stopa pre oporezivanja korišćena za fiksnu mrežu iznosi 15.28% i za mobilnu mrežu 13.01%.

Na dan 31. decembra 2017. godine višak upotrebne vrednosti u odnosu na knjigovodstvenu vrednost fiksne mreže i mobilne mreže iznosi RSD 22,902 miliona i RSD 72,163 miliona, respektivno.

S obzirom na dobijene rezultate, nije priznat gubitak po osnovu umanjenja vrednosti za 2017. godinu.

20. AVANSI ZA NEKRETNINE I OPREMU

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Dati avansi za:		
- nekretnine i opremu	1,076,637	561,633
- nematerijalna ulaganja	551	2,493
	<u>1,077,188</u>	<u>564,126</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14(a))</i>	<u>(6,195)</u>	<u>(5,445)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>1,070,993</u>	<u>558,681</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

21. UČEŠĆA U KAPITALU ZAVISNIH I PRIDRUŽENIH PRAVNIH LICA

	Procenat učesća u kapitalu	2017.	2016.
Telekom Srpske a.d. Banja Luka	65%	56,933,380	56,933,380
Mtel d.o.o. Podgorica	51%	3,176,711	3,176,711
mts banka a.d. Beograd	82%	2,234,569	1,751,299
mts d.o.o. Kosovska Mitrovica	100%	1,479,293	1,242,390
HD-WIN d.o.o. Beograd	51%	790,476	790,476
Yunet International d.o.o. Beograd	81%	486,710	-
GO4YU d.o.o. Beograd	84% (50%)	250,359	149,717
TS:NET B.V. Amsterdam	100%	122,487	122,487
Telus a.d. Beograd	100%	9,030	9,030
mts AntenaTV d.o.o. Beograd	50%	1,234	1,234
		65,484,249	64,176,724
<i>Minus: Ispravka vrednosti učešća</i> mts banka a.d. Beograd		(486,360)	(402,233)
Stanje na dan 31. decembra		64,997,889	63,774,491

Promene na učešćima u kapitalu

Dana 5. aprila 2017. godine u Agenciji za privredne registre registrovano je povećanje procentualnog iznosa vlasništva u kapitalu pridruženog pravnog lica "GO4YU" sa 50% na 75.25% bez dodatnog uloga, s obzirom da drugi vlasnik nije uplatio svoj srazmerni deo po osnovu dokapitalizacije iz jula 2016. godine. Pored toga, dana 26. aprila 2017. godine na osnovu odluka statutarnih organa Preduzeća izvršena je dokapitalizacija zavisnog pravnog lica "GO4YU" u iznosu od RSD 100,642 hiljade, čime je vlasnički udeo povećan na 83.57%.

Dana 8. maja 2017. godine Preduzeće je isplatilo kupoprodajnu cenu u iznosu od RSD 375,603 hiljade za 62.222% učešća u kapitalu pravnog lica "Yunet International". Pored toga, dana 31. oktobra 2017. godine Preduzeće je potpisalo ugovor o prenosu udela drugih vlasnika (fizičkih lica) ovog zavisnog pravnog lica na Preduzeće. Na ovaj način Preduzeće je steklo dodatnih 18.998% učešća u kapitalu i isplatilo kupoprodajnu cenu dana 21. decembra 2017. godine u iznosu od RSD 111,107 hiljada tako da vlasnički udeo Preduzeća iznosi 81.22%.

Dana 6. juna 2017. godine na osnovu odluke statutarnih organa Preduzeća izvršena je dokapitalizacija zavisnog pravnog lica "mts banka" u iznosu od RSD 244,464 hiljade kupovinom 1,365,720 komada akcija. Takođe, dana 25. oktobra 2017. godine Preduzeće je izvršilo dokapitalizaciju Banke kupovinom 1,334,112 komada akcija u iznosu od RSD 238,806 hiljada, čime je vlasnički udeo povećan na 82.45%.

Na osnovu odluke statutarnih organa Preduzeća dana 28. decembra 2017. godine izvršeno je povećanje osnovnog kapitala zavisnog pravnog lica "mts" d.o.o. Kosovska Mitrovica ulogom u novcu u iznosu od RSD 236,903 hiljade.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.**Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno**

---

21. UČEŠĆA U KAPITALU ZAVISNIH I PRIDRUŽENIH PRAVNIH LICA (Nastavak)*Primljene dividende*

Dana 5. juna 2017. godine Skupština akcionara zavisnog pravnog lica "Telekom Srpske" donela je Odluku o isplati dividendi iz dobiti za 2016. godinu. Dividenda koja pripada Preduzeću iznosi KM 25,319,990 (RSD 1,583,498 hiljada).

Dana 6. decembra 2017. godine Skupština akcionara zavisnog pravnog lica "Telekom Srpske" donela je Odluku o isplati privremene dividende za 2017. godinu. Dividenda koja pripada Preduzeću iznosi KM 16,527,280 (RSD 1,009,717 hiljada).

Dana 28. juna 2017. godine Skupština zavisnog pravnog lica "Telus" donela je Odluku o raspodeli ostvarene dobiti prema finansijskim izveštajima za 2016. godinu. Dividenda koja pripada Preduzeću kao osnivaču i jedinom akcionaru iznosi RSD 25,102 hiljade.

Dividende su u potpunosti naplaćene do datuma izveštavanja.

U toku 2016. godine Preduzeće je naplatilo dividende od zavisnih pravnih lica "Telekom Srpske" u ukupnom iznosu od KM 45,291,346 (RSD 2,851,469 hiljada) i "Telus" u ukupnom iznosu od RSD 46,596 hiljada.

Ukupan finansijski prihod po osnovu dividendi u 2017. godini iznosi RSD 2,618,317 hiljada (2016. godina: RSD 2,898,065 hiljada).

Test umanjenja vrednosti

Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće je izvršilo testiranje umanjenja vrednosti ulaganja u zavisna i pridružena pravna lica kod kojih su identifikovani izvesni indikatori potencijalnog umanjenja vrednosti.

U 2017. godini gubitak po osnovu umanjenja vrednosti je priznat samo kod ulaganja u zavisno pravno lice "mts banka" u iznosu od RSD 84,127 hiljada (Napomena 14). Umanjenje je zasnovano na raspoloživim podacima za slične transakcije realizovane na bankarskom tržištu, tekućim rezultatima poslovanja banke, kao i budućim planovima. U 2016. godini gubitak po osnovu umanjenja vrednosti ulaganja u banku je iznosio RSD 152,108 hiljada.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

22. OSTALA DUGOROČNA FINANSIJSKA SREDSTVA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Kreditni dati zaposlenima za stambene potrebe i otkup službenih automobila	1,334,802	1,458,593
<i>Minus: Svođenje na sadašnju vrednost</i>	<i>(113,834)</i>	<i>(167,145)</i>
	<u>1,220,968</u>	<u>1,291,448</u>
Ostali dugoročni plasmani	1,464,009	1,911,631
<i>Minus: Svođenje na sadašnju vrednost</i>	<i>(89,534)</i>	<i>(209,348)</i>
	<u>1,374,475</u>	<u>1,702,283</u>
Dugoročni depoziti	577,898	150,000
Dugoročni zakupi	155,966	69,911
Ostala dugoročna sredstva	336	1,766
Stanje na dan 31. decembra	<u>3,329,643</u>	<u>3,215,408</u>

Kreditni odobreni zaposlenima se odnose na sledeće vrste kredita:

- Beskamatne zajmove iskazane u EUR koji se koriguju dva puta godišnje za promene deviznog kursa RSD/EUR.
- Kredite odobrene od strane izabranih poslovnih banaka sa kojima Preduzeće posluje: jednokratni zajam za učešće u kreditu sa grejs periodom od 5 godina, rokom otplate od 7 (10) godina, sa deviznom klauzulom i kamatnom stopom od 0.1% godišnje i obročni zajam za učešće u kamati sa grejs periodom od 20 (10) godina, rokom otplate od 5 godina i kamatnom stopom od 0.1% godišnje.
- Beskamatne zajmove sa deviznom klauzulom i rokom otplate od 3 do 5 godina. U decembru 2017. godine bivšim rukovodiocima, u skladu sa prethodnom unutrašnjom organizacijom u Preduzeću, je odobren otkup vozila koje su imali pravo da koriste u službene svrhe.

Fer vrednost kredita datih zaposlenima na dan 31. decembra 2017. godine zasniva se na novčanim tokovima diskontovanim tržišnom kamatnom stopom koja odgovara tržišnoj kamatnoj stopi na slične finansijske instrumente od 1.39% godišnje (31. decembar 2016. godine: 1.80% godišnje).

Maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja je nominalna vrednost kredita datih zaposlenima. Navedena izloženost kreditnom riziku je limitirana, s obzirom da se naplata kredita datih zaposlenima u Preduzeću obezbeđuje kroz administrativne zabrane.

Na dan 31. decembra 2017. godine ostali dugoročni plasmani se uglavnom odnose na dugoročna potraživanja u iznosu od RSD 1,176,152 hiljade po osnovu Ugovora o ustupanju prava na emitovanje fudbalskih takmičenja UEFA zavisnom pravnom licu "HD-WIN" (Napomena 34(a)). Fer vrednost plasmana zasniva se na budućim novčanim tokovima diskontovanim tržišnom kamatnom stopom.

Ostali dugoročni plasmani na dan 31. decembra 2017. godine uključuju i dugoročna potraživanja najvećim delom po osnovu Ugovora o zakupu reklamnog prostora sa privrednim društvom "Štampa sistem" d.o.o. Beograd u ukupnom iznosu od RSD 131,934 hiljade. Dana 22. novembra 2012. godine u Registru založnog prava Agencije za privredne registre registrovana je zaloga Preduzeća nad 100% kapitala dužnika, pod brojem 17127/2012.

Dugoročni depoziti na dan 31. decembra 2017. godine se odnose na oročene namenske depozite kod zavisnog pravnog lica "mts banka".

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

23. ZALIHE

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Materijal	2,222,615	2,595,698
Rezervni delovi i oprema	1,158,663	1,282,709
Alat i inventar	2,574,636	2,601,544
Otpaci	153,007	114,632
	<u>6,108,921</u>	<u>6,594,583</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>		
Materijala	-	(11,647)
Rezervnih delova	-	(10,487)
Alata i inventara	(2,533,585)	(2,552,776)
Otpadaka	(153,007)	(114,632)
	<u>(2,686,592)</u>	<u>(2,689,542)</u>
Roba	<u>64</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>3,422,393</u>	<u>3,905,041</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

24. POTRAŽIVANJA I OSTALA OBRтна IMOVINA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Kupci u zemlji:		
Javna fiksna telekomunikaciona mreža	8,003,697	9,204,735
Mobilna telefonija	7,215,337	10,932,925
Interkonekcija	1,400,936	1,494,168
Ostala potraživanja	75,355	6,674
	<u>16,695,325</u>	<u>21,638,502</u>
Kupci u inostranstvu:		
Međunarodni obračun fiksnog saobraćaja	990,616	1,103,432
Roaming	273,231	318,541
Ostala potraživanja	9,029	-
	<u>1,272,876</u>	<u>1,421,973</u>
Potraživanja od povezanih pravnih lica (Napomena 34(a))	1,058,608	1,048,208
Dati avansi	402,480	457,460
Ostala obrtna imovina:		
Ostala potraživanja	900,041	680,569
Tekuća dospeća dugoročnih plasmana i kredita datih zaposlenima	798,775	1,008,418
Kratkoročni depozit	-	50,000
Ostali depoziti	12,673	1,312
	<u>1,711,489</u>	<u>1,740,299</u>
Bruto potraživanja i ostala obrtna imovina	21,140,778	26,306,442
<i>Minus: Ispravka vrednosti:</i>		
Potraživanja od kupaca (Napomena 14(a))	(6,612,560)	(11,810,295)
Dati avansi (Napomena 14(a))	(69,769)	(41,285)
Ostala obrtna imovina (Napomena 14(a))	(521,094)	(351,185)
	<u>(7,203,423)</u>	<u>(12,202,765)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>13,937,355</u>	<u>14,103,677</u>

Potraživanja i ostala obrtna imovina su najvećim delom nekamatonsna.

Starosna struktura **bruto potraživanja i datih avansa** na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine je sledeća:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Do 60 dana	12,746,960	12,714,563
Od 60 do 180 dana	387,536	744,004
Od 180 do 360 dana	399,593	469,773
Preko 360 dana (Napomena 14(a))	5,895,200	10,637,803
Stanje na dan 31. decembra	<u>19,429,289</u>	<u>24,566,143</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

24. POTRAŽIVANJA I OSTALA OBRTNA IMOVINA (Nastavak)

Neto knjigovodstvena vrednost **potraživanja i datih avansa** na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine iskazana je u sledećim valutama:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
RSD	10,804,228	10,697,252
EUR	1,554,332	1,506,653
Ostale valute	388,400	510,658
Stanje na dan 31. decembra	<u>12,746,960</u>	<u>12,714,563</u>

Rukovodstvo Preduzeća smatra da nije potrebno izvršiti dodatno rezervisanje za izloženost kreditnom riziku, koje prevazilazi formiranu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja potraživanja. Stoga je maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja jednaka neto knjigovodstvenoj vrednosti svake prethodno prikazane vrste potraživanja. Fer vrednost potraživanja i ostale obrtne imovine odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja.

Od ukupnog stanja bruto potraživanja od kupaca i datih avansa iskazanih u poslovnim knjigama Preduzeća na dan 31. decembra 2017. godine, potraživanja u iznosu od RSD 1,250,241 hiljadu nisu usaglašena sa dužnicima u 2017. godini, uglavnom zbog nemogućnosti sprovođenja procesa usaglašavanja.

25. UNAPRED PLAĆENI TROŠKOVI I OSTALA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Potraživanja za PDV	17,824	64,295
Unapred plaćeni troškovi:		
- Provizije bankama po osnovu kredita	82,960	14,582
- Zakup	120,773	106,831
- Premije osiguranja	18,183	19,232
- Ostalo	29,564	24,010
	<u>251,480</u>	<u>164,655</u>
Ostala aktivna vremenska razgraničenja:		
- Prava za emitovanje sadržaja (a)	608,765	146,830
- Ostalo (b)	2,903,355	2,813,549
	<u>3,512,120</u>	<u>2,960,379</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>3,781,424</u>	<u>3,189,329</u>

(a) Na dan 31. decembra 2017. godine prava za emitovanje sadržaja u iznosu od RSD 608,765 hiljada se najvećim delom odnose na prava za prenos UEFA takmičenja u iznosu od RSD 472,232 hiljade (deo sezona 2017/2018. i 2018/2019.).

(b) Ostala aktivna vremenska razgraničenja u iznosu od RSD 2,903,355 hiljada na dan 31. decembra 2017. godine (31. decembar 2016. godine: RSD 2,813,549 hiljada) se uglavnom odnose na razgraničena potraživanja po osnovu prodaje uređaja na mesečne rate tokom ugovornog perioda.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

26. UNAPRED OBRAČUNATI PRIHODI

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Nefakturisani prihodi:		
- Međunarodni obračun	505,873	497,243
- Roaming (a)	362,560	583,421
- Prava za emitovanje sadržaja (b)	357,195	-
- Ostalo	67,418	73,993
Stanje na dan 31. decembra	<u>1,293,046</u>	<u>1,154,657</u>

- (a) Na dan 31. decembra 2017. godine obračunati prihodi po osnovu roaming usluga u iznosu od RSD 362,560 hiljada se odnose na obračunate prihode od roaming usluga najvećim delom za decembar 2017. godine u procenjenom iznosu od RSD 62,569 hiljada (31. decembar 2016. godine: RSD 103,840 hiljada) i obračunate prihode u iznosu od RSD 299,991 hiljadu (31. decembar 2016. godine: RSD 479,581 hiljada) po osnovu Ugovora o međuoperatorskim popustima (Napomena 5.4.2.2).
- (b) Na dan 31. decembra 2017. godine obračunati prihodi po osnovu prava za emitovanje sadržaja u iznosu od RSD 357,195 hiljada najvećim delom se odnose na ustupanje prava prenosa fudbalskih takmičenja UEFA zavisnom pravnom licu "HD-WIN" za deo sezone 2017/2018. u iznosu od RSD 345,348 hiljada (Napomena 34(a)).

27. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Tekući računi	3,467,184	2,282,285
Devizni računi kod domaćih banaka	1,203,759	2,108,722
Devizni akreditivi	331,724	345,723
Ostalo	74,963	2,035
Stanje na dan 31. decembra	<u>5,077,630</u>	<u>4,738,765</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

28. KAPITAL

/ii/ Akcijski kapital

Preduzeće je akcionarsko društvo čiji se upisani, autorizovani, izdati i uplaćeni akcijski kapital sastoji od 1,000,000,000 običnih akcija.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine bila je sledeća:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>	U %
Republika Srbija	58.11	58.11	58.11
Telekom Srbija - otkupljene sopstvene akcije	20.00	20.00	20.00
Građani, zaposleni i bivši zaposleni	<u>21.89</u>	<u>21.89</u>	21.89
Ukupno	<u>100.00</u>	<u>100.00</u>	

U skladu sa Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", br. 5/2015), Preduzeće nema obavezu da otuđi otkupljene sopstvene akcije nakon isteka perioda od tri godine od datuma sticanja.

/iii/ Ostali kapital

Ostali kapital u iznosu od RSD 8,588 hiljada na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine je nastao u prethodnom periodu, obavezanim izdvajanjem doprinosa iz zarada zaposlenih u Fond za finansiranje stanova solidarnosti.

/iiii/ Rezerve

Rezerve u iznosu od RSD 589,634 hiljade na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine su nastale u prethodnom periodu kao rezultat obaveze Preduzeća za izdvajanjem obavezne rezerve u visini od minimum 5% od ostvarene dobiti nakon oporezivanja u skladu sa ranije važećim Zakonom o preduzećima.

/iv/ Dividende

Dana 28. juna 2017. godine Skupština Preduzeća je donela Odluku o raspodeli dobiti po finansijskim izveštajima za 2016. godinu. Odobrena je isplata dividendi akcionarima u ukupnom bruto iznosu od RSD 11,013,680 hiljada, od čega Vladi Republike Srbije pripada iznos od RSD 8,000,025 hiljada i manjinskim akcionarima iznos od RSD 3,013,655 hiljada (uključujući i porez). Dividenda akcionarima je u potpunosti isplaćena dana 14. jula 2017. godine.

/v/ Osnovna i umanjena zarada po akciji

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Dobit koja pripada akcionarima Preduzeća (A)	14,548,188	15,160,968
Ponderisani prosečni broj izdatih običnih akcija u toku godine (B)	<u>800,000,000</u>	<u>800,000,000</u>
Osnovna i umanjenja zarada po akciji u RSD (A/B)	<u>18.19</u>	<u>18.95</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

29. KREDITI I ZAJMOVI

(a) Struktura kredita i zajmova

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Dugoročni krediti		
Finansijski krediti od banaka u zemlji	16,476,656	14,319,056
<i>Robni krediti od:</i>		
- dobavljača i banaka u zemlji	548,879	1,438,630
- dobavljača u inostranstvu	3,192,855	5,901,658
	<u>3,741,734</u>	<u>7,340,288</u>
Ukupno dugoročni finansijski i robni krediti	20,218,390	21,659,344
Ostale dugoročne obaveze	1,597	1,917
Ukupno dugoročni krediti	<u>20,219,987</u>	<u>21,661,261</u>
Tekuća dospeća dugoročnih kredita		
Finansijski krediti od banaka u zemlji	11,774,750	10,266,909
Robni krediti od dobavljača i banaka u zemlji	1,127,531	1,868,196
Robni krediti od dobavljača u inostranstvu	3,835,991	4,725,250
	<u>16,738,272</u>	<u>16,860,355</u>
Tekuće dospeće ostalih dugoročnih obaveza	294	294
Ukupno tekuća dospeća dugoročnih kredita	<u>16,738,566</u>	<u>16,860,649</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>36,958,553</u>	<u>38,521,910</u>

(b) Ročnost dospeća obaveza po kreditima

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Do 1 godine - tekuća dospeća	16,738,566	16,860,649
Od 1 do 2 godine	13,697,925	13,009,457
Od 2 do 5 godina	6,521,662	8,651,063
Preko 5 godina	400	741
Stanje na dan 31. decembra	<u>36,958,553</u>	<u>38,521,910</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

29. KREDITI I ZAJMOVI (Nastavak)

(c) Pregled dugoročnih kredita i zajmova po poveriocima

	Valuta	31.12.2017.		31.12.2016.	
		U valuti	U RSD '000	U valuti	U RSD '000
Finansijski krediti u zemlji					
Banca Intesa a.d. Beograd (sindicirani zajam)	EUR	63,800,000	7,558,559	59,000,000	7,284,866
Societe Generale banka Srbija a.d. Beograd	EUR	41,111,111	4,870,544	40,000,000	4,938,892
Komercijalna banka a.d. Beograd (sindicirani zajmovi)	EUR	34,222,222	4,054,399	31,000,000	3,827,641
Raiffeisen banka a.d. Beograd	EUR	30,000,000	3,554,181	-	-
Eurobank a.d. Beograd	EUR	15,555,556	1,842,909	20,000,000	2,469,446
Vojvodanska banka a.d. Novi Sad	EUR	10,000,000	1,184,727	-	-
UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd	EUR	10,000,000	1,184,727	-	-
Erste Bank a.d. Novi Sad	EUR	2,000,000	236,945	10,000,000	1,234,723
Vojvodanska banka a.d. Novi Sad	RSD	-	1,526,577	-	1,962,742
Credit Agricole banka Srbija a.d. Novi Sad	RSD	-	1,244,444	-	1,600,000
Addiko Bank a.d. Beograd	RSD	-	954,111	-	1,226,714
Beobanka a.d. u stečaju, Beograd	EUR	331,582	39,283	331,582	40,941
		207,020,471	28,251,406	160,331,582	24,585,965
Robni krediti u inostranstvu					
Ericsson Credit A.B., Švedska	EUR	20,785,713	2,462,540	30,091,130	3,715,421
Raiffeisen Bank International, Austrija	EUR	11,257,994	1,333,765	1,981,836	244,702
Huawei International Co. Ltd., Hong Kong	EUR	11,008,892	1,304,253	14,897,022	1,839,370
Huawei International Pte. Ltd., Singapur	EUR	9,405,599	1,114,307	16,077,306	1,985,102
Erste Group Bank AG, Austrija	EUR	2,657,029	314,785	5,048,770	623,383
Cisco Systems Finance International, Irska	USD	1,619,948	160,562	3,370,774	394,837
Alcatel Lucent International, Francuska	EUR	1,368,811	162,167	2,948,805	364,096
Huawei Technologies Co. Ltd., Kina	EUR	1,034,402	122,548	-	-
Intracom S.A., Grčka	EUR	455,121	53,919	1,089,770	134,556
Nokia Solutions and Networks Finance, Holandija (u 2017. godini ustupljeno Raiffeisen Bank International, Austrija)	EUR	-	-	7,774,238	959,903
Coriant International Sarl, Luksemburg	EUR	-	-	2,296,493	283,553
Skandinaviska Enskilda Bank Stockholm, Švedska	EUR	-	-	553,608	68,355
Alcatel Lucent S.A., Rumunija	EUR	-	-	110,389	13,630
			7,028,846		10,626,908
Robni krediti u zemlji			1,676,410		3,306,826
Ukupno krediti			36,956,662		38,519,699
Minus: Tekuće dospeće dugoročnih kredita					
Finansijski krediti u zemlji			(11,774,750)		(10,266,909)
Robni krediti u inostranstvu			(3,835,991)		(4,725,250)
Robni krediti u zemlji			(1,127,531)		(1,868,196)
			(16,738,272)		(16,860,355)
Ukupno dugoročni finansijski i robni krediti			20,218,390		21,659,344

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

29. KREDITI I ZAJMOVI (Nastavak)**(c) Pregled dugoročnih kredita i zajmova po poveriocima (Nastavak)**

Kamatne stope na kredite odobrene u EUR ili sa valutnom klauzulom od banaka i inostranih dobavljača kreću se u rasponu od Euribor stope, uvećane za 1.25% do 2.3% na godišnjem nivou. Na robne kredite od dobavljača u zemlji Preduzeće plaća kamatu po stopi uglavnom Euribor uvećanoj za 1.8% do 2% godišnje. Kamatne stope na finansijske kredite bez valutne klauzule odobrene od strane domaćih banaka kreću se u rasponu od Belibor stope, uvećane za 0.09% do 0.5% na godišnjem nivou.

Preduzeće ispunjava obaveze po kreditima u skladu sa ugovorenim dinamikom, odnosno shodno utvrđenim anuitetnim planovima. Rukovodstvo očekuje da će Preduzeće biti u mogućnosti da sve ugovorene obaveze po kreditima ispuni u skladu sa utvrđenim rokovima.

Krajem 2014. godine Preduzeće je potpisalo ugovore sa Erste Bank a.d. Novi Sad i konzorcijumom banaka koje zastupa Banca Intesa a.d. Beograd u ukupnom iznosu od EUR 69 miliona. Ugovori su potpisani u cilju refinansiranja obaveza na osnovu Ugovora o dugoročnom kreditnom aranžmanu od EUR 470 miliona i za opšte namene. Rok otplate svih kredita je tri godine od dana potpisivanja ugovora i otplata je počela u januaru 2017. godine.

U julu 2016. godine Preduzeće je potpisalo šest ugovora o kreditu u ukupnom iznosu od EUR 80 miliona (RSD 9,855,232 hiljade) i RSD 4,789,456 hiljada sa sledećim bankama: Societe Generale banka Srbija a.d. Beograd, Eurobank a.d. Beograd, konzorcijum banaka koji predstavlja Komercijalna banka a.d. Beograd, Vojvođanska banka a.d. Novi Sad, Credit Agricole banka Srbija a.d. Novi Sad i Addiko Bank a.d. Beograd. Ugovori su potpisani u cilju refinansiranja obaveza na osnovu Ugovora o dugoročnom kreditnom aranžmanu od EUR 470 miliona i za opšte namene. Period otplate svakog kredita je tri godine od dana potpisivanja ugovora.

U novembru 2016. godine Preduzeće je potpisalo ugovor sa konzorcijumom banaka koje predstavlja Komercijalna banka a.d. Beograd, u ukupnom iznosu od EUR 21 milion za svrhe refinansiranja obaveza po kreditima, kao i za opšte namene.

U junu i julu 2017. godine Preduzeće je potpisalo ugovore o kreditu u ukupnom iznosu od EUR 157 miliona sa sledećim bankama: Societe Generale banka Srbija a.d. Beograd, UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd, Vojvođanska banka a.d. Novi Sad, Banca Intesa a.d. Beograd i Raiffeisen banka a.d. Beograd. Sredstva po kreditima su za opšte namene. Period otplate svakog kredita je tri godine od dana potpisivanja ugovora. Na dan 31. decembra 2017. godine ukupno je povučeno EUR 112 miliona, dok preostali raspoloživi iznos od EUR 45 miliona predstavlja preuzetu obavezu (Napomena 35(b)).

Ugovori definišu obavezu Preduzeća da podnosi revidirane godišnje finansijske izveštaje i periodične finansijske izveštaje, kao i ostalu dokumentaciju na zahtev banke u skladu sa važećim propisima. Pored toga, Preduzeće ima obavezu da se pridržava određenog nivoa finansijskih pokazatelja Pokriće duga i Pokriće kamate tokom perioda otplate kredita. Preduzeće je na dan 31. decembra 2017. godine usaglasilo svoje finansijske pokazatelje sa utvrđenim parametrima.

Domaći robni krediti u iznosu od RSD 1,676,410 hiljada na dan 31. decembra 2017. godine (31. decembar 2016. godine: RSD 3,306,826 hiljada) najvećim delom se odnose na finansiranje radova na izgradnji mreže i nabavku opreme koji su odobreni od strane domaćih dobavljača.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

29. KREDITI I ZAJMOVI (Nastavak)

(c) Pregled dugoročnih kredita i zajmova po poveriocima (Nastavak)

U zavisnosti od ugovorene vrednosti nabavke razlikuju se uslovi plaćanja (veće vrednosti se finansiraju uglavnom sa 10% avansa i ostatak iz kredita), period otplate iznosa kredita, kao i grejs period. Robni krediti po ovom osnovu uglavnom su obezbeđeni garancijama koje su izdate u korist dobavljača.

Ukupna vrednost odobrenih a nepovučenih kredita na dan 31. decembra 2017. godine iznosi RSD 20,995,956 hiljada (31. decembar 2016. godine: RSD 2,658,208 hiljada). Svi ovi krediti su sa varijabilnom kamatnom stopom. Dospeće neiskorišćenih kreditnih linija je prikazano u Napomeni 35(b).

30. ODLOŽENI PRIHODI

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Donacije	238,337	295,868
Primljeni pokloni	199,718	260,214
Stanje na dan 31. decembra	<u>438,055</u>	<u>556,082</u>

Promene na **odloženim prihodima** u toku 2017. i 2016. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Stanje na dan 1. januara	556,082	702,470
Ukidanje u korist prihoda	(118,914)	(146,388)
Ostale promene	887	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>438,055</u>	<u>556,082</u>

31. OBAVEZE ZA PRIMANJA ZAPOSLENIH I OSTALA REZERVISANJA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Obaveze za otpremnine zaposlenih po osnovu redovnog odlaska u penziju	798,748	728,972
Obaveze za jubilarne nagrade zaposlenih	829,838	782,974
Rezervisanja za sudske sporove	31,135	51,721
Stanje na dan 31. decembra	<u>1,659,721</u>	<u>1,563,667</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

31. OBAVEZE ZA PRIMANJA ZAPOSLENIH I OSTALA
REZERVISANJA (Nastavak)

Obaveze za primanja zaposlenih

Promene na obavezama za primanja zaposlenih u toku 2017. i 2016. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>Otpremnine</u>	<u>Jubilarne nagrade</u>	<u>Ukupno</u>
Stanje na dan			
1. januara 2016. godine	688,459	757,639	1,446,098
Prenos na tekuće dospeće	(39,013)	(109,208)	(148,221)
Troškovi kamata po aktuarskom obračunu	62,081	64,469	126,550
Troškovi tekuće usluge rada (Napomena 14)	17,445	70,074	87,519
Stanje na dan			
31. decembra 2016. godine	728,972	782,974	1,511,946
Prenos na tekuće dospeće	(19,062)	(93,925)	(112,987)
Troškovi kamata po aktuarskom obračunu	56,664	49,807	106,471
Troškovi tekuće usluge rada (Napomena 14)	32,174	90,982	123,156
Stanje na dan			
31. decembra 2017. godine	798,748	829,838	1,628,586

Obaveze za otpremnine i jubilarne nagrade zaposlenih formirane su na bazi izveštaja ovlašćenog aktuaru sa stanjem na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine i iste su iskazane u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata.

Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva na dan 31. decembra 2017. godine korišćena je diskontna stopa od 4.5% (31. decembar 2016. godine: 5.5%) koja odgovara dugoročnoj stopi prinosa na visokokvalitetne dužničke hartije od vrednosti, odnosno obveznice Republike Srbije i zapise trezora. Navedena kamatna stopa predstavlja adekvatnu stopu u skladu sa MRS 19 "Primanja zaposlenih" u odsustvu razvijenog tržišta visokokvalitetnih korporativnih obveznica.

Obaveze za primanja zaposlenih su utvrđene u skladu sa zakonskim propisima i opštim aktima Preduzeća kojima su regulisana prava zaposlenih, uz pretpostavku prosečnog rasta zarada po stopi od 4% godišnje za oba izveštajna datuma, što odgovara dugoročno projektovanoj stopi inflacije, kao i stope fluktuacije zaposlenih od 3.5% godišnje (31. decembar 2016. godine: 3%).

U slučaju da je diskontna stopa viša/niša za 1 procentni poen u odnosu na onu koja je korišćena, rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade na dan 31. decembra 2017. godine bi bila niža za RSD 142,893 hiljade, odnosno viša za RSD 163,682 hiljade.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

31. OBAVEZE ZA PRIMANJA ZAPOSLENIH I OSTALA REZERVISANJA (Nastavak)

Rezervisanja za sudske sporove

Rezervisanja za sudske sporove u iznosu od RSD 31,135 hiljada na dan 31. decembra 2017. godine (31. decembar 2016. godine: RSD 51,721 hiljada) se odnose na rezervisanja za sudske sporove pokrenute protiv Preduzeća i formirana su na osnovu najbolje procene ishoda sporova od strane nadležnih pravnih službi Preduzeća (Napomena 36(a)).

Promene na rezervisanjima za sudske sporove u toku 2017. i 2016. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Stanje na dan 1. januara	51,721	47,944
Rezervisanja u toku godine (Napomena 14)	4,060	8,803
Iskorišćena rezervisanja	(10,190)	(1,259)
Ukidanje u korist prihoda (Napomena 8)	(14,456)	(3,767)
Stanje na dan 31. decembra	<u>31,135</u>	<u>51,721</u>

32. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Dobavljači u zemlji	8,452,568	10,416,567
Dobavljači u inostranstvu:		
- fiksna telefonija	326,393	267,647
- mobilna telefonija	190,606	131,031
- ostale usluge	1,843,689	1,705,267
Dobavljači - povezana pravna lica (Napomena 34(a))	968,167	1,063,558
Ostale obaveze iz poslovanja	47,141	43,890
Primljeni avansi	98,421	75,408
Stanje na dan 31. decembra	<u>11,926,985</u>	<u>13,703,368</u>

Na dan 31. decembra 2017. godine obaveze iz poslovanja u iznosu od RSD 3,852,574 hiljade (31. decembar 2016. godine: RSD 6,828,561 hiljada) su izražene ili vezane za stranu valutu (najvećim delom EUR).

Obaveze prema dobavljačima su nekamatonsne.

Rukovodstvo Preduzeća smatra da iskazana vrednost obaveza prema dobavljačima odražava njihovu tržišnu vrednost na dan izveštavanja.

Od ukupnog stanja obaveza iz poslovanja iskazanih u poslovnim knjigama Preduzeća na dan 31. decembra 2017. godine, obaveze u iznosu od RSD 209,563 hiljade nisu usaglašene sa dobavljačima u 2017. godini, uglavnom zbog nemogućnosti sprovođenja procesa usaglašavanja.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

33. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Ostale obaveze		
Obaveze za zarade i naknade zarada	383,933	407,792
Obaveze po osnovu PDV-a i ostalih javnih prihoda	730,954	596,637
Obaveze prema zaposlenima	21,500	22,047
Ostale obaveze	420,405	401,152
	<u>1,556,792</u>	<u>1,427,628</u>
Pasivna vremenska razgraničenja		
Obračunati troškovi:		
Međunarodni obračun	283,736	230,847
Roaming (a)	549,911	971,266
	<u>833,647</u>	<u>1,202,113</u>
Obračunati ostali troškovi:		
Preneti neiskorišćeni godišnji odmori (Napomena 5.4.18(d))	589,587	582,094
Tekuće dospeće obaveza za primanja zaposlenih	141,826	178,565
Doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu (Napomena 5.4.18(e))	169,501	-
Obračunate obaveze za kamate	148,990	152,296
Obračunati drugi troškovi (b)	1,731,750	1,741,370
	<u>2,781,654</u>	<u>2,654,325</u>
Unapred naplaćeni prihodi:		
Usluge mobilne telefonije	264,107	282,066
Zakup	972,802	963,997
Ostali obračunati prihodi	1,124	14,445
	<u>1,238,033</u>	<u>1,260,508</u>
Razgraničene obaveze za PDV	<u>94,777</u>	<u>70,453</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>6,504,903</u>	<u>6,615,027</u>

- (a) Na dan 31. decembra 2017. godine obračunati troškovi roaminga u ukupnom iznosu od RSD 549,911 hiljada se odnose na razgraničene troškove roaming usluga najvećim delom za decembar 2017. godine u procenjenom iznosu od RSD 61,705 hiljada (31. decembar 2016. godine: RSD 52,300 hiljada) i obračunate troškove u iznosu od RSD 488,206 hiljada (31. decembar 2016. godine: RSD 918,966 hiljada) po osnovu Ugovora o međuoperatorskim popustima (Napomena 5.4.2.2).
- (b) Obračunati drugi troškovi u iznosu od RSD 1,731,750 hiljada na dan 31. decembra 2017. godine (31. decembar 2016. godine: RSD 1,741,370 hiljada) odnose se najvećim delom na obračunate nefakturisane obaveze iz poslovanja.

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Preduzeće ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim pravnim licima. Stanja potraživanja i obaveza, kao i iznosi prihoda i rashoda iz poslovnih odnosa sa povezanim pravnim licima rezultat su uobičajenih poslovnih aktivnosti. Odnosi između Preduzeća i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

- (a) Stanja potraživanja, plasmana i obaveza na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine proistekla iz transakcija sa povezanim pravnim licima (Napomena 21) prikazana su u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
POTRAŽIVANJA		
Bruto potraživanja od kupaca:		
- Mtel	683,447	921,523
- Telekom Srpske	212,441	98,618
- mts d.o.o.	105,133	-
- HD-WIN	23,394	22,765
- Yunet International	17,078	-
- mts AntenaTV	6,994	1,732
- mts banka	3,915	1,339
- Mtel Austria	3,236	1,059
- GO4YU	2,125	492
- Telus	629	668
- Logosoft	194	12
- mts sistemi i integracije	22	-
Ukupno (Napomena 24)	<u>1,058,608</u>	<u>1,048,208</u>
Dugoročni plasmani (Napomene 22 i 24):		
- HD-WIN - prodaja TV prava	1,373,984	1,843,424
Minus: Svođenje na tržišnu vrednost	(49,223)	(93,604)
- mts banka - oročeni depoziti	577,898	200,000
- mts AntenaTV - prodaja multimedijalnih uređaja	198,853	119,894
Minus: Svođenje na tržišnu vrednost	(5,316)	(5,732)
	<u>2,096,196</u>	<u>2,063,982</u>
Ukupno	<u>3,154,804</u>	<u>3,112,190</u>
UNAPRED OBRAČUNATI PRIHODI		
Međunarodni obračun i roaming:		
- Mtel	423,593	510,782
- Telekom Srpske	91,097	81,888
- Mtel Austria	537	135
	<u>515,227</u>	<u>592,805</u>
Ostali obračunati prihodi:		
- HD-WIN - TV prava (Napomena 26(b))	345,348	-
- Mtel	7,073	6,333
- Telekom Srpske	5,482	11,192
- Logosoft	31	-
- GO4YU	26	220
- Mtel Austria	12	-
	<u>357,972</u>	<u>17,745</u>
Ukupno	<u>873,199</u>	<u>610,550</u>
Ukupna potraživanja, plasmani i obračunati prihodi	<u>4,028,003</u>	<u>3,722,740</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(a) Potraživanja, plasmani i obaveze (Nastavak)

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
OBAVEZE		
<i>Obaveze prema dobavljačima:</i>		
- Telekom Srpske	326,009	89,014
- HD-WIN	250,837	233,456
- Telus	201,384	251,322
- Mtel	132,114	449,310
- mts d.o.o.	40,281	-
- mts banka	12,400	18,872
- mts sistemi i integracije	5,119	-
- Logosoft	14	21,582
- Mtel Austria	9	2
	<u>968,167</u>	<u>1,063,558</u>
Ukupno (Napomena 32)		
<i>Dugoročni robni krediti:</i>		
- mts banka	<u>10,116</u>	<u>47,874</u>
OSTALE OBAVEZE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA		
<i>Ostale obaveze:</i>		
- mts banka	13,394	-
	<u>13,394</u>	<u>-</u>
<i>Obračunati troškovi po osnovu međunarodnog obračuna, roaminga i zakupa kapaciteta:</i>		
- Mtel	373,334	455,370
- Telekom Srpske	29,253	15,753
- mts d.o.o.	20,140	-
- Logosoft	1,500	1
- TS:NET	1,413	-
- Mtel Austria	130	3
	<u>425,770</u>	<u>471,127</u>
<i>Obračunati ostali troškovi:</i>		
- mts banka	12,400	-
- Telekom Srpske	1,635	-
- Mtel	700	392
- mts d.o.o.	41	-
	<u>14,776</u>	<u>392</u>
<i>Unapred naplaćeni prihodi:</i>		
- Yunet International	2,068	-
	<u>2,068</u>	<u>-</u>
Ukupno	<u>456,008</u>	<u>471,519</u>
Ukupne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja	<u>1,434,291</u>	<u>1,582,951</u>

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču uglavnom iz transakcija prodaje i dospevaju u periodu ne dužem od 3 meseca nakon datuma prodaje, odnosno pružanja usluga (osim dugoročnih plasmana). Potraživanja po svojoj prirodi nisu obezbeđena.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(a) Potraživanja, plasmani i obaveze (Nastavak)

Obaveze prema povezanim pravnim licima potiču uglavnom od kupovnih transakcija i dospevaju u periodu ne dužem od 3 meseca nakon datuma kupovine, odnosno pružanja usluge (osim dugoročnih kredita).

Kreditni od zavisnog pravnog lica "mts banka" se odnose na robne kredite koji su bili odobreni Preduzeću od strane dobavljača, a koji su naknadno svoja potraživanja prodali zavisnom pravnom licu "mts banka" (faktoring).

(b) Transakcije sa povezanim licima, odnosno prihodi i rashodi u toku 2017. i 2016. godine prikazani su u sledećoj tabeli:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
TELUS		
<i>Prihodi:</i>		
Javna fiksna telekomunikaciona mreža	4,248	4,203
Mobilna telefonija	2,285	2,243
Dividende (Napomena 21)	25,102	46,596
Ostalo	-	20
	<u>31,635</u>	<u>53,062</u>
<i>Rashodi (Napomena 14):</i>		
Fizičko-tehničko obezbeđenje	(460,696)	(501,206)
Održavanje	(356,781)	(358,383)
Ostalo	(26,161)	(63,977)
	<u>(843,638)</u>	<u>(923,566)</u>
Neto rashodi	<u>(812,003)</u>	<u>(870,504)</u>
TELEKOM SRPSKE		
<i>Prihodi:</i>		
Međunarodni obračun, prenos podataka i ostale usluge	691,071	534,995
Roaming i ostale usluge mobilne telefonije	296,827	351,575
Reeksport mobilnih aparata	234,516	-
Dividende (Napomena 21)	2,593,215	2,851,469
Ostalo	6,989	7,509
	<u>3,822,618</u>	<u>3,745,548</u>
<i>Rashodi:</i>		
Međunarodni obračun i zakup vodova	(653,471)	(331,042)
Roaming i odlazni međunarodni mobilni saobraćaj	(293,962)	(297,219)
Reeksport mobilnih aparata	(232,963)	-
Ostalo	(165)	-
	<u>(1,180,561)</u>	<u>(628,261)</u>
Neto prihodi	<u>2,642,057</u>	<u>3,117,287</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(b) Prihodi i rashodi (Nastavak)

	2017.	2016.
MTEL		
<i>Prihodi:</i>		
Roaming i ostale usluge mobilne telefonije	417,472	423,281
Međunarodni obračun, prenos podataka i ostale usluge	241,083	287,437
Reeksport mobilnih aparata	116,273	-
Ostalo	9,124	8,200
	783,952	718,918
<i>Rashodi:</i>		
Roaming i odlazni međunarodni mobilni saobraćaj	(415,904)	(409,316)
Reeksport mobilnih aparata	(114,985)	-
Međunarodni obračun i zakup vodova	(77,973)	(119,458)
Ostalo	(7,540)	(5,651)
	(616,402)	(534,425)
Neto prihodi	167,550	184,493
TS:NET		
<i>Rashodi:</i>		
Zakup vodova za međunarodni tranzit	(50,851)	(51,122)
Neto rashodi	(50,851)	(51,122)
HD-WIN		
<i>Prihodi:</i>		
Mobilna telefonija	3,047	2,800
Javna fiksna telekomunikaciona mreža	2,952	2,907
	5,999	5,707
<i>Rashodi:</i>		
Naknada za emitovanje sadržaja	(1,356,196)	(1,262,197)
Ostalo	(12,376)	(9,560)
	(1,368,572)	(1,271,757)
Neto rashodi	(1,362,573)	(1,266,050)
MTS BANKA		
<i>Prihodi:</i>		
Javna fiksna telekomunikaciona mreža	18,470	9,698
Mobilna telefonija	640	491
Kamata na depozite	12,778	29,769
Ostalo	5,257	18
	37,145	39,976
<i>Rashodi:</i>		
Bankarske provizije	(1,336)	(2,693)
	(1,336)	(2,693)
Neto prihodi	35,809	37,283

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(b) Prihodi i rashodi (Nastavak)

	2017.	2016.
GO4YU		
<i>Prihodi:</i>		
Javna fiksna telekomunikaciona mreža	8,250	2,761
Mobilna telefonija	229	252
	<u>8,479</u>	<u>3,013</u>
Neto prihodi	<u>8,479</u>	<u>3,013</u>
YUNET INTERNATIONAL		
<i>Prihodi:</i>		
Javna fiksna telekomunikaciona mreža	117,985	-
Mobilna telefonija	1,018	-
	<u>119,003</u>	<u>-</u>
<i>Rashodi:</i>		
Provizije posrednika	(74)	-
	<u>(74)</u>	<u>-</u>
Neto prihodi	<u>118,929</u>	<u>-</u>
MTS d.o.o.		
<i>Prihodi:</i>		
Roaming i ostale usluge mobilne telefonije	89,535	-
Reeksport mobilnih aparata i opreme	80,092	-
Obračun saobraćaja	24,304	-
Ostalo	8,885	-
	<u>202,816</u>	<u>-</u>
<i>Rashodi:</i>		
Roaming i odlazni mobilni saobraćaj	(102,224)	-
Reeksport mobilnih aparata i opreme	(80,292)	-
Obračun saobraćaja	(31,696)	-
	<u>(214,212)</u>	<u>-</u>
Neto rashodi	<u>(11,396)</u>	<u>-</u>
MTEL AUSTRIA		
<i>Prihodi:</i>		
Roaming i ostale usluge mobilne telefonije	9,819	1,852
Međunarodni obračun i ostale usluge	7,390	1,444
	<u>17,209</u>	<u>3,296</u>
<i>Rashodi:</i>		
Odlazni međunarodni mobilni saobraćaj	(75)	(10)
Međunarodni obračun	(33)	(8)
	<u>(108)</u>	<u>(18)</u>
Neto prihodi	<u>17,101</u>	<u>3,278</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(b) Prihodi i rashodi (Nastavak)

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
MTS ANTENATV		
<i>Prihodi:</i>		
Prodaja multimedijalnih uređaja	70,581	99,696
Podrška poslovnim procesima	11,558	982
Javna fiksna telekomunikaciona mreža	8,589	427
Mobilna telefonija	122	54
Ostalo	355	151
	<u>91,205</u>	<u>101,310</u>
<i>Rashodi:</i>		
Prodaja multimedijalnih uređaja	(71,279)	(96,309)
Podrška poslovnim procesima	(5,785)	(1,106)
	<u>(77,064)</u>	<u>(97,415)</u>
Neto prihodi	<u>14,141</u>	<u>3,895</u>
LOGOSOFT		
<i>Prihodi:</i>		
Međunarodni obračun i druge usluge	722	10
Međunarodni saobraćaj koji terminira u mobilnu mrežu Telekom Srbija	49	3
	<u>771</u>	<u>13</u>
<i>Rashodi:</i>		
Međunarodni obračun	(1,618)	(1)
Odlazni međunarodni mobilni saobraćaj	(11)	-
	<u>(1,629)</u>	<u>(1)</u>
Neto (rashodi)/prihodi	<u>(858)</u>	<u>12</u>
MTS SISTEMI I INTEGRACIJE		
<i>Prihodi:</i>		
Mobilna telefonija	60	-
Javna fiksna telekomunikaciona mreža	14	-
	<u>74</u>	<u>-</u>
Neto prihodi	<u>74</u>	<u>-</u>
Ukupni prihodi, neto	<u>766,459</u>	<u>1,161,585</u>

Povezano pravno lice "mts sistemi i integracije" d.o.o. Beograd osnovano je u avgustu 2017. godine od strane povezanog pravnog lica "Logosoft" d.o.o. Sarajevo sa 100% vlasništva. Osnovna delatnost preduzeća je pružanje ICT usluga i implementacija i održavanje sistema integracije, računarskih mreža i povezane aktivnosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

- (c) **Zarade i ostale kratkoročne naknade** direktora i drugog ključnog rukovodećeg osoblja Preduzeća (generalni direktor, pomoćnik generalnog direktora, izvršni direktori, koordinatori, direktori funkcija/sektora) u toku 2017. i 2016. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Bruto zarade i naknade zarada	489,104	496,697
Doprinos poslovnom rezultatu	23,437	14,791
Naknade troškova službenih putovanja	13,419	15,517
Otpremnine po osnovu odlaska u penziju	3,215	-
Jubilarnе nagrade	<u>1,476</u>	<u>1,795</u>
Ukupno	<u>530,651</u>	<u>528,800</u>

Stambeni krediti dati rukovodstvu iznose RSD 36,979 hiljada na dan 31. decembra 2017. godine i odobreni su uz mesečnu otplatu kredita i uslove koji važe za zaposlene u Preduzeću (Napomena 22).

(d) Transakcije sa drugim državnim entitetima

S obzirom na činjenicu da je većinski akcionar Vlada Republike Srbije, Preduzeće je obelodanilo značajne transakcije sa ostalim državnim preduzećima.

Pojedinačno značajne transakcije su nastale sa JP PTT po osnovu zakupa poslovnog i skladišnog prostora, kao što je obelodanjeno u Napomeni 35(a).

Značajna salda neizmirenih obaveza prema JP PTT na dan 31. decembra 2017. godine iznose RSD 391,415 hiljada (31. decembar 2016. godine: RSD 384,825 hiljada). Ostale transakcije iz poslovanja sa JP PTT pojedinačno nisu značajne.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

35. PREUZETE OBAVEZE

Preuzete obaveze Preduzeća prikazane su u sledećem pregledu:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Obaveze po osnovu operativnog lizinga (a)	32,525,682	39,986,332
Neiskorišćene kreditne linije (b)	20,995,956	2,658,208
Stanje na dan 31. decembra	<u>53,521,638</u>	<u>42,644,540</u>

- (a) **Obaveze po osnovu operativnog lizinga** se uglavnom odnose na zakup poslovnog prostora, zemljišta i radio baznih stanica po osnovu zaključenih ugovora.

Buduća minimalna plaćanja po osnovu zakupnina prikazana su kako sledi:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Do 1 godine	3,933,398	4,426,052
Od 1 do 5 godina	13,213,458	15,068,827
Preko 5 godina	15,378,826	20,491,453
Ukupno	<u>32,525,682</u>	<u>39,986,332</u>

Obaveze po osnovu operativnog lizinga na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od RSD 32,525,682 hiljade (31. decembar 2016. godine: RSD 39,986,332 hiljade) se uglavnom odnose na preuzete obaveze prema JP PTT po osnovu zakupa nepokretnosti u iznosu od RSD 26,308,922 hiljade (31. decembar 2016. godine: 32,809,138 hiljada).

Ugovor važi do 2028. godine. Ugovoreno je smanjenje iznosa mesečne zakupnine po određenoj dinamici i do definisanih limita u zavisnosti od površine prostora koji se koristi. Mesečna zakupnina iznosi EUR 1,761,750 za period od 1. jula 2017. do 30. juna 2018. godine (31. decembar 2016. godine: EUR 1,924,824). Preuzete obaveze po osnovu zakupa su prikazane na bazi važećeg iznosa mesečne zakupnine na dan 31. decembra 2017. godine.

- (b) Dospće **neiskorišćenih kreditnih linija** je prikazano u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Do 1 godine	1,206,108	438,893
Od 1 do 5 godina	10,079,318	2,219,315
Preko 5 godina	9,710,530	-
Ukupno	<u>20,995,956</u>	<u>2,658,208</u>

Preuzete obaveze predstavljaju ugovorene nerealizovane isporuke u okviru redovnog poslovanja na dan izveštavanja i iznose RSD 20,995,956 hiljada na dan 31. decembra 2017. godine.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

35. PREUZETE OBAVEZE (Nastavak)

(b) Neiskorišćene kreditne linije (Nastavak)

U junu 2016. godine potpisan je okvirni ugovor sa "Huawei Technologies" d.o.o. Beograd u vezi sa isporukom opreme i materijala, izvođenjem radova i pružanjem usluga u procesu All IP transformacije. Ugovorena vrednost je procenjena na EUR 150 miliona u periodu od tri i po godine od dana potpisivanja prvog naloga za kupovinu ili ugovora o finansiranju u zavisnosti od toga koji je novijeg datuma. U toku 2017. godine zaključen je ugovor o kreditnom aranžmanu sa Bank of China Limited, filijala u Mađarskoj (kao zajmodavca, glavnog ovlašćenog organizatora posla i agenta za kreditni aranžman), The Export-Import Bank of China (kao zajmodavca i glavnog ovlašćenog organizatora posla) i finansijskim institucijama (kao prvobitnih zajmodavaca) u ukupnom iznosu od EUR 128 miliona (RSD 15,105,269 hiljada).

Neiskorišćene kreditne linije u iznosu od RSD 5,331,272 hiljade (EUR 45 miliona) na dan 31. decembra 2017. godine odnose se na ugovore o finansijskim kreditima sa domaćim bankama, potpisane u junu i julu 2017. godine (Napomene 5.1, 6.2. i 29(c)).

Preostali iznos od RSD 559,415 hiljada na dan 31. decembra 2017. godine odnosi se na obaveze za izgradnju i proširenje telekomunikacionih kapaciteta u skladu sa ugovornim aranžmanima sa domaćim i stranim dobavljačima i kreditorima.

36. POTENCIJALNE OBAVEZE

(a) Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Ukupno procenjeni iznos tužbenih zahteva iznosi RSD 1,315,690 hiljada (31. decembar 2016. godine: RSD 1,477,573 hiljade), ne uzimajući u obzir eventualne zatezne kamate po ovom osnovu.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 31. uz pojedinačne finansijske izveštaje, na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu prosteći iz aktuelnih sporova u ukupnom iznosu od RSD 31,135 hiljada (31. decembar 2016. godine: RSD 51,721 hiljada).

Rukovodstvo Preduzeće procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda preostalih sudskih sporova u toku, iznad iznosa za koji je izvršeno rezervisanje.

(b) Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena, a poreski period je otvoren tokom perioda od pet godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Preduzeća smatra da su poreske obaveze u priloženim pojedinačnim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

36. POTENCIJALNE OBAVEZE (Nastavak)

(c) Date garancije

Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće je jemac u skladu sa Ugovorima o dugoročnim kreditima odobrenim zavisnom pravnom licu "HD-WIN" od strane Sberbank Srbija a.d. Beograd u iznosu od RSD 305,816 hiljada.

Pored toga, na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće je jemac u iznosu od RSD 73,703 hiljade i RSD 2,663 hiljade u skladu sa ugovorom o dugoročnim kreditima koji su odobreni od strane zavisnog pravnog lica "mts banka" zavisnom pravnom licu "GO4YU" i pridruženom pravnom licu "mts AntenaTV".

37. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Krajem 2017. godine održani su sastanci predstavnika Vlade Republike Srbije, reprezentativnih sindikata i rukovodstva Preduzeća na temu poboljšanja materijalnog položaja zaposlenih u Preduzeću. Kao rezultat pregovora, dana 19. januara 2018. godine izvršena je jednokratna isplata sredstava zaposlenima u Preduzeću u bruto iznosu od RSD 644,750 hiljada (uključujući pripadajuće poreze i doprinose).

Nije bilo drugih značajnih događaja nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz pojedinačne finansijske izveštaje.

38. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični devizni kursevi Narodne banke Srbije za značajne strane valute, korišćeni za preračun deviznih pozicija pojedinačnog bilansa stanja na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine u funkcionalnu valutu (RSD), su prikazani u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
		U RSD
EUR	118.4727	123.4723
USD	99.1155	117.1353
BAM (KM)	60.5741	63.1304
SDR	140.6827	157.4691

Priloženi pojedinačni finansijski izveštaji su odobreni za izdavanje od strane Nadzornog odbora Preduzeća dana XX 2018. godine i potpisani su od strane zakonskog zastupnika Preduzeća:

Predrag Ćulibrk
Generalni direktor

PREVOD

**PREDUZEĆE ZA TELEKOMUNIKACIJE
“TELEKOM SRBIJA” a.d. BEOGRAD**

**Pojedinačni finansijski izveštaji
za godinu koja se završava 31. decembra 2017.
u skladu sa
Međunarodnim standardima
finansijskog izveštavanja
i
Izveštaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ

	Strana
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 2
POJEDINAČNI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	
Pojedinačni izveštaj o ukupnom rezultatu	3
Pojedinačni izveštaj o finansijskoj poziciji	4
Pojedinačni izveštaj o promenama na kapitalu	5
Pojedinačni izveštaj o tokovima gotovine	6
Napomene uz pojedinačne finansijske izveštaje	7 - 77

**Prevod originalnog teksta Izveštaja nezavisnog revizora
izdatog na engleskom jeziku**

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

**Akcionarima Preduzeća za telekomunikacije
“Telekom Srbija” a.d. Beograd**

Mišljenje

Izvršili smo reviziju pojedinačnih finansijskih izveštaja Preduzeća za telekomunikacije “Telekom Srbija” a.d. Beograd (“Preduzeće”), koji obuhvataju pojedinačni izveštaj o finansijskoj poziciji na dan 31. decembra 2017. godine i pojedinačni izveštaj o ukupnom rezultatu, pojedinačni izveštaj o promenama na kapitalu i pojedinačni izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene uz pojedinačne finansijske izveštaje koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi pojedinačni finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, nekonsolidovanu finansijsku poziciju Preduzeća na dan 31. decembra 2017. godine, kao i nekonsolidovane rezultate njegovog poslovanja i nekonsolidovane tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI).

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (MSR). Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odeljku našeg izveštaja *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Preduzeće u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe izdatim od strane Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (“IESBA Kodeks”) i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo i druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ostala pitanja

Pojedinačni finansijski izveštaji Preduzeća za godinu završenu 31. decembra 2016. su bili predmet revizije od strane drugog revizora, koji je u svom Izveštaju od 29. maja 2017. godine izrazio mišljenje bez rezerve na ove finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izveštaja koje ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Preduzeća da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, kada je to primenljivo, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i korišćenje računovodstvene osnove stalnosti poslovanja, osim ukoliko rukovodstvo namerava da likvidira Preduzeće ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadzor nad procesom finansijskog izveštavanja Preduzeća.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Preduzeća za telekomunikacije
“Telekom Srbija” a.d. Beograd (Nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je da se, u razumnoj meri, uverimo da pojedinačni finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, i da izdamo izveštaj revizora koji sadrži naše mišljenje. Uveravanje u razumnoj meri je visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija izvršena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno značajan pogrešan iskaz kada on postoji. Pogrešni iskazi mogu nastati usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ukoliko se može u razumnoj meri očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao sastavni deo revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije mi koristimo profesionalno prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i obavljammo revizorske procedure koje su prikladne za te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik od neotkrivanja materijalno značajnog pogrešnog iskaza nastalog usled kriminalne radnje je veći nego za materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno prikazivanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola Preduzeća.
- Vršimo procenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanosti računovodstvenih procena i sa njima povezanih obelodanjivanja izvršenih od strane rukovodstva.
- Donosimo zaključak o adekvatnosti primene načela stalnosti poslovanja od strane rukovodstva i, da li, na osnovu pribavljenih revizijskih dokaza, postoji materijalno značajna neizvesnost u vezi sa događajima ili okolnostima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Preduzeća da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ukoliko zaključimo da postoji materijalno značajna neizvesnost, dužni smo da u našem izveštaju revizora skrenemo pažnju na odgovarajuća obelodanjivanja navedena u finansijskim izveštajima, ili da modifikujemo naše mišljenje, ako su takva obelodanjivanja neadekvatna. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili okolnosti mogu prouzrokovati da Preduzeće prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo ocenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, kao i da li finansijski izveštaji prikazuju osnovne poslovne promene i događaje na način kojim se postiže istinita i objektivna prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali tokom naše revizije.

Beograd, XX. 2018. godine

Ksenija Ristić Kostić
Ovlašćeni revizor

BDO d.o.o.
Beograd

POJEDINAČNI IZVEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.
U RSD hiljada

	<u>Napomena</u>	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
PRIHODI OD PRODAJE	7	85,628,980	86,840,844
OSTALI POSLOVNI PRIHODI	8	2,562,244	2,647,423
POSLOVNI RASHODI			
Troškovi zarada, uključujući poreze i doprinose	9	(12,874,207)	(12,954,628)
Troškovi operatora	10	(11,948,728)	(13,106,838)
Troškovi materijala i održavanja	11	(14,749,118)	(13,981,850)
Troškovi amortizacije	12	(16,140,977)	(14,884,379)
Troškovi zakupa	13	(5,049,069)	(5,179,151)
Ostali poslovni rashodi	14	(15,148,175)	(14,819,781)
		(75,910,274)	(74,926,627)
POSLOVNA DOBIT		12,280,950	14,561,640
FINANSIJSKI REZULTAT, NETO			
Finansijski prihodi	15	3,050,276	1,313,263
Finansijski rashodi	16	(1,925,850)	(2,249,766)
		1,124,426	(936,503)
Prihodi od dividendi	21	2,618,317	2,898,065
DOBIT PRE OPOREZIVANJA		16,023,693	16,523,202
Porez na dobit	17	(1,475,505)	(1,362,234)
NETO DOBIT ZA GODINU		14,548,188	15,160,968
Ostali ukupan rezultat, umanjen za poreze		-	-
UKUPAN REZULTAT ZA GODINU		14,548,188	15,160,968
ZARADA PO AKCIJI u RSD	28/v/		
Osnovna zarada po akciji		18.19	18.95
Umanjena zarada po akciji		18.19	18.95

Napomene na stranama od 7 do 77
čine sastavni deo ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja.

Priloženi pojedinačni finansijski izveštaji su odobreni za izdavanje od strane Nadzornog odbora Preduzeća dana XX. 2018. godine i potpisani su u ime rukovodstva Preduzeća od strane:

Predrag Ćulibrk
Generalni direktor

Prof. dr Milenko Dželetović
Izvršni direktor za finansije

POJEDINAČNI IZVEŠTAJ O FINANSIJSKOJ POZICIJI
Na dan 31. decembra 2017. godine
U RSD hiljada

	Napomena	31.12.2017.	31.12.2016.
AKTIVA			
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja	18	9,169,349	9,063,544
Nekretnine, postrojenja i oprema	19	81,335,980	83,189,753
Avansi za nekretnine i opremu	20	1,070,993	558,681
Učešća u kapitalu zavisnih i pridruženih pravnih lica	21	64,997,889	63,774,491
Ostala dugoročna finansijska sredstva	22	3,329,643	3,215,408
Odložena poreska sredstva	17(c)	5,726,693	6,006,484
		165,630,547	165,808,361
Obrtna imovina			
Zalihe	23	3,422,393	3,905,041
Potraživanja i ostala obrtna imovina	24	13,937,355	14,103,677
Potraživanja za više plaćen porez na dobit		315,484	495,378
Unapred plaćeni troškovi i ostala aktivna vremenska razgraničenja	25	3,781,424	3,189,329
Unapred obračunati prihodi	26	1,293,046	1,154,657
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	27	5,077,630	4,738,765
		27,827,332	27,586,847
UKUPNA AKTIVA		193,457,879	193,395,208
KAPITAL I OBAVEZE			
Kapital			
Akcijski kapital	28	100,000,000	100,000,000
Ostali kapital		8,588	8,588
Rezerve		589,634	589,634
Otkupljene sopstvene akcije		(39,961,788)	(39,961,788)
Neraspoređena dobit		75,333,228	71,798,720
		135,969,662	132,435,154
Dugoročna rezervisanja i obaveze			
Kredit i zajmovi	29	20,219,987	21,661,261
Odloženi prihodi	30	438,055	556,082
Obaveze za primanja zaposlenih i ostala rezervisanja	31	1,659,721	1,563,667
		22,317,763	23,781,010
Kratkoročne obaveze			
Kredit i zajmovi	29	16,738,566	16,860,649
Obaveze iz poslovanja	32	11,926,985	13,703,368
Ostale kratkoročne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja	33	6,504,903	6,615,027
		35,170,454	37,179,044
UKUPAN KAPITAL I OBAVEZE		193,457,879	193,395,208

Napomene na stranama od 7 do 77
čine sastavni deo ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja.

POJEDINAČNI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

U RSD hiljada

	Akcijski kapital	Ostali kapital	Rezerve	Otkupljene sopstvene akcije	Neraspoređena dobit	Ukupno
Stanje na dan						
1. januara 2016. godine	100,000,000	8,588	589,634	(39,961,788)	68,893,752	129,530,186
Neto dobit za godinu koja se završava 31. decembra 2016.	-	-	-	-	15,160,968	15,160,968
Ukupan rezultat	-	-	-	-	15,160,968	15,160,968
Transakcije sa vlasnicima Preduzeća, priznate direktno na kapital						
Isplaćene dividende	-	-	-	-	(12,256,000)	(12,256,000)
Transakcije sa vlasnicima Preduzeća, priznate direktno na kapital	-	-	-	-	(12,256,000)	(12,256,000)
Stanje na dan						
31. decembra 2016. godine	100,000,000	8,588	589,634	(39,961,788)	71,798,720	132,435,154
Neto dobit za godinu koja se završava 31. decembra 2017.	-	-	-	-	14,548,188	14,548,188
Ukupan rezultat	-	-	-	-	14,548,188	14,548,188
Transakcije sa vlasnicima Preduzeća, priznate direktno na kapital						
Isplaćene dividende (Napomena 28/iv/)	-	-	-	-	(11,013,680)	(11,013,680)
Transakcije sa vlasnicima Preduzeća, priznate direktno na kapital	-	-	-	-	(11,013,680)	(11,013,680)
Stanje na dan						
31. decembra 2017. godine	100,000,000	8,588	589,634	(39,961,788)	75,333,228	135,969,662

Napomene na stranama od 7 do 77
čine sastavni deo ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja.

POJEDINAČNI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.
U RSD hiljada

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Dobit pre oporezivanja	16,023,693	16,523,202
Usaglašavanje dobiti pre oporezivanja:		
Amortizacija	16,140,977	14,884,379
Prodaja i rashodovanje stalne imovine, neto	58,316	174,583
Prodaja i rashodovanje zaliha, neto	249,474	198,963
Finansijski (prihodi)/rashodi, neto	(1,124,426)	936,503
Ispravke vrednosti i otpisi potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana, neto	473,616	867,331
Umanjenje vrednosti plasmana	85,557	152,108
Ukidanje razgraničenih prihoda od poklona	(118,914)	(146,388)
Dugoročna primanja zaposlenih, neto	123,156	87,519
Prihodi od dividendi	(2,618,317)	(2,898,065)
Promena na:		
Potraživanjima od prodaje i datim avansima	146,234	(855,302)
Ostalim kratkoročnim sredstvima i unapred plaćenim troškovima	(565,567)	676,898
Zalihama	485,598	580,859
Obavezama prema dobavljačima	(1,776,383)	1,275,075
Ostalim kratkoročnim obavezama i razgraničenjima	722,471	(1,394,649)
Odloženim prihodima	(118,027)	(146,388)
Primanjima zaposlenih	116,640	65,848
	28,304,098	30,982,476
Plaćeni rashodi kamata	(718,671)	(1,281,581)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	27,585,427	29,700,895
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja	(14,919,775)	(17,176,142)
Dokapitalizacija zavisnog pravnog lica mts banka a.d.	(483,270)	-
Dokapitalizacija zavisnog pravnog lica mts d.o.o.	(236,903)	(123,422)
Dokapitalizacija zavisnog pravnog lica GO4YU d.o.o.	(100,642)	(100,487)
Sticanje udela u zavisnom pravnom licu Yunet International d.o.o.	(486,710)	-
Osnivanje pridruženog pravnog lica mts AntenaTV d.o.o.	-	(1,234)
Isplate stambenih kredita zaposlenima	(35,792)	(36,574)
Prilivi po osnovu kamata	67,260	180,878
Prilivi po osnovu dividendi	2,618,317	2,898,065
(Oročenje)/razoročenje depozita kod zavisnog pravnog lica mts banka a.d. - neto	(377,898)	450,000
Otplate stambenih kredita datih zaposlenima	141,052	165,109
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(13,814,361)	(13,743,807)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Otplate kredita i zajmova, umanjene za nove kredite	(2,418,521)	(11,792,220)
Isplaćene dividende	(11,013,680)	(12,256,000)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	(13,432,201)	(24,048,220)
Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i gotovinskih ekvivalenata	338,865	(8,091,132)
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	4,738,765	12,829,897
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine (Napomena 27)	5,077,630	4,738,765

Napomene na stranama od 7 do 77
 čine sastavni deo ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.****Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno**

---

1. OSNIVANJE I DELATNOST

Javno preduzeće PTT saobraćaja "Srbija", Beograd ("JP PTT") je dana 23. maja 1997. godine osnovalo Preduzeće za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d. Beograd (u daljem tekstu "Preduzeće" ili "Telekom Srbija") i tom prilikom predalo Preduzeću sva sredstva telekomunikacija, isključujući nekretnine i određena druga sredstva i obaveze. Preduzeće je registrovano 29. maja 1997. godine.

Preduzeće je akcionarsko društvo osnovano na neodređeno vreme.

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", br. 36 od 27. maja 2011. i br. 99 od 27. decembra 2011. godine), Skupština akcionara Preduzeća je 2012. godine usvojila Statut kojim se utvrđuje da su organi upravljanja Preduzeća: Skupština, Nadzorni odbor i Izvršni odbor.

Osnovna delatnost Preduzeća je pružanje telekomunikacionih usluga, od kojih su najznačajnije usluge domaćeg i međunarodnog telefonskog saobraćaja, fiksne telefonske usluge, mobilne telefonske usluge, tranzitiranje međunarodnog saobraćaja, prenos podataka, zakup linija, usluge na celom mrežnom području, dodatne usluge u oblasti mobilne i fiksne telefonije, internet i multimedijalne usluge, kao i ICT usluge. Preduzeće takođe pruža usluge u oblasti zakupa, izgradnje i upravljanja telekomunikacionom infrastrukturom.

Preduzeće poseduje licencu za mobilnu telefoniju (GSM/GSM1800 i UMTS/IMT-2000) od 2006. godine, čije je važenje produženo za narednih 10 godina u julu 2016. godine. U 2007. godini Preduzeće je obnovilo licencu za fiksnu telefoniju. Od 2009. godine Preduzeće poseduje licencu za fiksni bežični pristup (CDMA). Od marta 2015. godine Preduzeće poseduje dozvolu za 4G tehnologiju (1800 MHz). U januaru 2016. godine Preduzeće je dobilo pojedinačnu dozvolu za korišćenje radio-frekvencija u radiofrekvencijskom opsegu 721-821/832-862 MHz uz period važenja od 10 godina.

U skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama ("Službeni glasnik RS", br. 44 od 30. juna 2010. godine), Regulatorna agencija za elektronske komunikacije i poštanske usluge (u daljem tekstu "RATEL" ili "Agencija") je definisala sedam tržišta koja podležu prethodnoj regulaciji u 2017. godini.

Različite obaveze su nametnute operatoru u zavisnosti od tržišta na kome je proglašen za operatora sa značajnom tržišnom snagom. Između ostalih, propisane su sledeće obaveze: objavljivanje određenih podataka u formi standardne ponude, nediskriminatorско postupanje, omogućavanje pristupa i korišćenje elemenata mreže i pripadajućih sredstava, kontrola cena, primena troškovnog računovodstva, zabrana obračunavanja prekomernih cena, tarifna kontrola, itd.

Preduzeće je proglašeno za operatora sa značajnom tržišnom snagom na svim regulisanim tržištima u 2017. godini.

Sedište Preduzeća je u Beogradu, Takovska 2, Republika Srbija.

Preduzeće je na dan 31. decembra 2017. godine imalo 7,829 zaposlenih (31. decembar 2016. godine: 8,059 zaposlenih).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

1. OSNIVANJE I DELATNOST (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće ima učešće u kapitalu sledećih zavisnih i pridruženih pravnih lica (Napomena 21):

- "Telekom Srpske" a.d. Banja Luka, Republika Srpska (65% akcijskog kapitala);
- "Mtel" d.o.o. Podgorica, Crna Gora (51% kapitala);
- "Telus" a.d. Beograd, Srbija (100% akcijskog kapitala);
- "TS:NET" B.V. Amsterdam, Holandija (100% akcijskog kapitala);
- "HD-WIN" d.o.o. Beograd, Srbija (51% kapitala);
- "mts banka" a.d. Beograd, Srbija (82% akcijskog kapitala);
- "mts" d.o.o. Kosovska Mitrovica, Srbija (100% kapitala);
- "GO4YU" d.o.o. Beograd, Srbija (84% kapitala);
- "Yunet International" d.o.o. Beograd, Srbija (81% kapitala); i
- "mts AntenaTV" d.o.o. Beograd, Srbija (50% kapitala).

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Priloženi pojedinačni finansijski izveštaji za godinu koja se završava 31. decembra 2017. su sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI").

Preduzeće sastavlja pojedinačne finansijske izveštaje u skladu sa MSFI na osnovu principa korporativnog upravljanja s obzirom na to da ne postoji zakonska obaveza za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja. Preduzeće sastavlja i konsolidovane finansijske izveštaje.

Pojedinačni finansijski izveštaji su odobreni od strane Nadzornog odbora Preduzeća dana XX. 2018. godine.

U sastavljanju priloženih pojedinačnih finansijskih izveštaja Preduzeće je primenjivalo značajne računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 5.4.

3. FUNKCIONALNA I IZVEŠTAJNA VALUTA

Funkcionalna i izveštajna valuta Preduzeća je dinar (RSD). Pojedinačni finansijski izveštaji Preduzeća su prikazani u RSD hiljada, osim ako drugačije nije naznačeno.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. KORIŠĆENJE PROCENA I PROSUĐIVANJA

Priprema pojedinačnih finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva Preduzeća da pravi procene i koristi pretpostavke koje utiču na iskazivanje vrednosti aktive i pasive i obelodanjivanja potencijalne imovine i obaveza na datum izveštavanja, kao i prihoda i rashoda u izveštajnom periodu.

Ove procene i sa njima povezane pretpostavke su zasnovane na informacijama dostupnim na datum izveštavanja. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od takvih procena. Procene i povezane pretpostavke se kontinuirano preispituju, a izmene u procenama se priznaju prospektivno.

Procene i pretpostavke za koje postoji značajan rizik da mogu rezultirati u materijalno značajnim korekcijama knjigovodstvenih vrednosti imovine i obaveza u narednom izveštajnom periodu razmotrene su u nastavku.

<u>Opis procene</u>	<u>Napomena</u>	<u>Vrsta obelodanjene informacije</u>
Obezvredenje stalne imovine	5.4.15(a), 19	Ključne pretpostavke korišćene u određivanju nadoknadive vrednosti
Korisni vek nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	5.4.11.	Korisni vek i metod amortizacije, rezidualna vrednost
Ispravka vrednosti zajmova i potraživanja	5.4.13.1, 22, 24	Metodologija korišćena za utvrđivanje nadoknadive vrednosti
Obezvredenje ulaganja u zavisna pravna lica	5.4.24, 21	Metodologija korišćena za utvrđivanje nadoknadive vrednosti
Porez na dobit	5.4.19(a), 17	Pretpostavke korišćene za obračun odloženih poreskih sredstava, transferne cene
Primanja zaposlenih	5.4.18, 31	Diskontne stope, rast zarada, očekivani prosečni životni vek
Rezervisanja	5.4.17, 31	Pretpostavke koje predstavljaju osnov za rezervisanja za sudske sporove
Prihodi	5.4.1, 7	Raspodela prihoda na svaku odvojivu komponentu ponuđenog paketa na osnovu njegove relativne fer vrednosti
Ispravka vrednosti zaliha sa sporijim obrtom	5.4.12, 23	Metodologija korišćena u određivanju neto prodajne vrednosti zaliha

Kada pojedinačna transakcija nije obuhvaćena bilo kojim standardom ili tumačenjem, rukovodstvo koristi procene da bi razvilo i primenilo računovodstvenu politiku koja će rezultirati u relevantnim i pouzdanim informacijama, u smislu da pojedinačni finansijski izveštaji:

- verno predstavljaju finansijsku poziciju, finansijske rezultate i tokove gotovine Preduzeća;
- odražavaju ekonomsku suštinu transakcija;
- su neutralni;
- su oprezni; i
- su potpuni po svim materijalno značajnim pitanjima.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE**5.1. OSNOVE ODMERAVANJA**

Pojedinačni finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa konceptom istorijskog troška i načelom stalnosti poslovanja (*“going concern”* konceptom) koji podrazumeva da će Preduzeće nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

Na dan 31. decembra 2017. godine kratkoročne obaveze Preduzeća su veće od obrtne imovine za RSD 7,343,122 hiljade. Preduzeće ulaže napore da poboljša tržišnu poziciju putem ponude raznovrsnih konvergentnih usluga i modernizacije mreže.

Preduzeće kontinuirano posluje sa neto dobitkom, detaljno prati likvidnost i dospeće obaveza. Uz solidnu naplatu potraživanja, Preduzeće ostvaruje dovoljno novčanih priliva iz poslovnih aktivnosti i blagovremeno izmiruje svoje obaveze. U slučaju potrebe, Preduzeće ima na raspolaganju eksterne izvore finansiranja.

Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće raspolaže nepovučnim kreditnim linijama u iznosu od EUR 45 miliona, po osnovu finansijskih kredita sa UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd i Societe Generale banka Srbija a.d. Beograd, kao što je obelodanjeno u Napomenama 6.2. i 35(b). Rukovodstvo smatra da će navedena sredstva zajedno sa očekivanim prilivima iz poslovnih aktivnosti i dividendi od zavisnih pravnih lica biti dovoljna da Preduzeće ispuni svoje ugovorne obaveze u 2018. godini.

5.2. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA**(a) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2017.***

Primena sledećih standarda, tumačenja standarda (IFRIC) i izmena i dopuna postojećih standarda, koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2017. nije imala za rezultat značajnije promene računovodstvenih politika Preduzeća, niti efekat na priložene pojedinačne finansijske izveštaje Preduzeća:

- Izmena MRS 7 “Izveštaj o tokovima gotovine” - Inicijativa za obelodanjivanje. Izmena u MRS 7 pojašnjava da entitet treba da obezbedi obelodanjivanja koja omogućavaju korisnicima finansijskih izveštaja da vrednuju/procene promene u obavezama proizašlim iz finansijskih aktivnosti.
- Izmene MRS 12 “Porezi na dobit” - Priznavanje odloženih poreskih sredstava za neiskorišćene gubitke. Izmene u MRS 12 pojašnjavaju sledeće aspekte:
  - Nerealizovani gubici po dužničkim instrumentima odmereni po fer vrednosti i vrednovani po nabavnoj vrednosti za poreske svrhe rezultiraju u odbitnim privremenim razlikama bez obzira da li imalac dužničkog instrumenta očekuje da nadoknadi knjigovodstveni iznos dužničkog instrumenta putem prodaje ili korišćenja.
  - Knjigovodstvena vrednost sredstva ne ograničava procenu verovatnog budućeg oporezivog dobitka.
  - Procene za buduće oporezive dobitke isključuju poreske odbitke koji su rezultat ukidanja odbitnih privremenih razlika.
  - Entitet procenjuje odloženo poresko sredstvo u kombinaciji sa ostalim odloženim poreskim sredstvima. Tamo gde poreski propisi (zakon) ograničavaju korišćenje poreskih gubitaka, entitet treba da proceni odloženo poresko sredstvo u kombinaciji sa drugim odloženim poreskim sredstvima iste vrste.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.2. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA (Nastavak)****(a) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2017. (Nastavak)**

- Godišnje unapređenje MSFI "Ciklus 2014-2016" - MSFI 12. Izmena MSFI 12 "Obelodanjivanje ulaganja u druge entitete" objašnjava delokrug standarda, navodeći da se zahtevi o obelodanjivanju u standardu primenjuju na ulaganja entiteta koja su klasifikovana kao ona koja se drže za prodaju, distribuciju ili kao ulaganja u poslovanje koje se obustavlja u skladu sa MSFI 5 "Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja".

Ove izmene nemaju uticaj na priznata sredstva, obaveze i ukupan rezultat Preduzeća.

(b) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Preduzeća

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je objavio značajan broj novih i izmenjenih standarda i IFRIC tumačenja, koji nisu na snazi za godišnji izveštajni period koji počinje 1. januara 2017. godine. Oni nisu ranije usvojeni od strane Preduzeća, a Preduzeće namerava da ih usvoji kada stupe na snagu. Najznačajniji od ovih standarda su:

- MSFI 9 "Finansijski instrumenti" i MSFI 15 "Prihodi iz ugovora sa klijentima" (oba na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- MSFI 16 "Lizing" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).
- **MSFI 9 "Finansijski instrumenti" (revidirane verzije u 2009, 2010, 2013. i 2014. godini)**

MSFI 9 "Finansijski instrumenti", koji se primenjuje za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, zamenjuje MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje". MSFI 9 uključuje revidirane smernice u vezi sa klasifikacijom i vrednovanjem finansijskih instrumenata, kao i novi model očekivanog kreditnog gubitka u cilju odmeravanja obezvređenja finansijskog sredstva i nove opšte zahteve računovodstva hedžinga. U njemu se takođe nastavljaju smernice u vezi sa priznavanjem i prestankom priznavanja iz MRS 39. Novi standard sadrži zahteve u sledećim oblastima:

- **Klasifikacija i vrednovanje:** MSFI 9 obuhvata tri osnovne kategorije za vrednovanje finansijskih sredstava: po amortizovanoj vrednosti, po fer vrednosti kroz izveštaj o ukupnom rezultatu i po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat. Standard eliminiše postojeće kategorije sredstava po MRS 39 - sredstva koja se drže do dospeća, krediti i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva se klasifikuju u skladu sa poslovnim modelom u okviru koga se drže i karakteristikama njihovih ugovorenih novčanih tokova. Finansijske obaveze se klasifikuju na način zahtevan i u MRS 39, ali postoje razlike u zahtevima koji se primenjuju na vrednovanje obaveza prouzrokovano sopstvenim kreditnim rizikom entiteta.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.2. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA (Nastavak)

(b) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Preduzeća (Nastavak)

– MSFI 9 “Finansijski instrumenti” (Nastavak)

- **Obezvredjenje (ispravka vrednosti):** Revidirana verzija MSFI 9 iz 2014. godine uvodi model “očekivanog kreditnog gubitka” za merenje obezvredjenja (umanjenja vrednosti) finansijskih sredstava, tako da više nije neophodno da se desi događaj koji ukazuje na postojanje gubitka kako bi gubitak po osnovu obezvredjenja bio priznat.
- **Računovodstvo zaštite od rizika (računovodstvo hedžinga):** Standard uvodi nov model računovodstva hedžinga koji je bliže povezan sa internim praksama upravljanja rizicima entiteta kod zaštite izloženosti finansijskim i nefinansijskim rizicima.
- **Prestanak priznavanja:** Zahtevi za prestankom priznavanja finansijskih sredstava i obaveza su preuzeti iz MRS 39.

Analiza uticaja MSFI 9

Na osnovu analize finansijskih sredstava i obaveza Preduzeća na dan 31. decembra 2017. godine, a imajući u vidu činjenice i okolnosti koje postoje na taj dan, rukovodstvo je procenilo efekat primene MSFI 9 na pojedinačne finansijske izveštaje Preduzeća.

Finansijska sredstva i obaveze Preduzeća obuhvataju potraživanja od kupaca, ostala kratkoročna i dugoročna potraživanja, obaveze prema dobavljačima, kredite i zajmove, kao i druge obaveze iz poslovanja koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti i zadovoljavaju nove kriterijume predviđene MSFI 9 (test poslovnog modela i karakteristike ugovorenih novčanih tokova) za vrednovanje po amortizovanoj vrednosti. Preduzeće u izveštaju o finansijskoj poziciji nema sredstava i obaveza koja se vode po fer vrednosti. Shodno tome, finansijska sredstva i obaveze će nastaviti da se vrednuju na istoj osnovi kao što je trenutno usvojeno u skladu sa MRS 39.

Finansijska sredstva vrednovana po amortizovanoj vrednosti (Napomene 22 i 24) će biti predmet obezvredjenja u skladu sa zahtevima MSFI 9. Preduzeće će primeniti model “očekivanog kreditnog gubitka” kada bude obračunavalo ispravku vrednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja. U primeni MSFI 9 Preduzeće mora da razmatra verovatnoću nastanka neizvršenja obaveze (“default”) tokom očekivanog ugovorenog roka trajanja finansijskog sredstva prilikom inicijalnog priznavanja tog sredstva, što zahteva veći stepen prosuđivanja zbog potrebe razmatranja budućih ekonomskih uslova u proceni odgovarajućih iznosa ispravke vrednosti.

Preduzeće namerava da primeni “pojednostavljeni pristup” u priznavanju životnih (“lifetime”) gubitaka za celokupni period trajanja finansijskog sredstva za potraživanja od kupaca (dugoročna i kratkoročna) i ostala potraživanja koja ne sadrže značajnu komponentu finansiranja, korišćenjem tzv. matrice ispravke vrednosti gde su potraživanja grupisana na bazi različitih karakteristika kupaca i trendova istorijskih gubitaka.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.2. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA (Nastavak)

(b) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Preduzeća (Nastavak)

- MSFI 9 “Finansijski instrumenti” (Nastavak)

Analiza uticaja MSFI 9 (Nastavak)

S obzirom da MSFI 9 ne dozvoljava praktične izuzetke za interkompanijske kredite/potraživanja, kredite date ključnom rukovodećem osoblju i povezanim licima, Preduzeće će za kredite date zaposlenima i rukovodstvu Preduzeća, kao i povezanim pravnim licima, primeniti “puni model očekivanog kreditnog gubitka” (i povezana obelodanjivanja) u tri nivoa koji zahteva priznavanje 12-mesečnih očekivanih gubitaka pri inicijalnom priznavanju ovih finansijskih sredstava, kao i životnih očekivanih kreditnih gubitaka kada dođe od značajnog porasta kreditnog rizika zajmoprimca.

Na osnovu analize sprovedene do datuma ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja, ukupan procenjeni efekat prve primene MSFI 9 nije materijalno značajan. Analizom za grupu potraživanja po osnovu pruženih telekomunikacionih usluga privatnim i poslovnim korisnicima u zemlji, procenjeni efekat smanjenja ispravke vrednosti (obezvređenja) ovih potraživanja u odnosu na važeću računovodstvenu politiku Preduzeća, za koji bi bila uvećana neraspoređena dobit na dan 1. januara 2018. godine iznosi RSD 26 miliona.

Navedena procena je preliminarna, s obzirom da su u toku aktivnosti implementacije ovog standarda u Preduzeću. Konačan efekat primene MSFI 9 na dan 1. januara 2018. godine može se razlikovati od procenjenog usled sledećih ključnih činjenica:

- MSFI 9 zahteva da Preduzeće izmeni interne procese, akta i interne kontrole, a promene istih su i dalje u toku;
- novi sistem za obračun ispravke vrednosti potraživanja, nakon što postane operativan, zahteva očekivani period stabilizacije i eventualnih izmena/dorada/poboljšanja; i
- nove računovodstvene politike, pretpostavke i procene, mogu biti predmet određenih izmena, do momenta finalizacije prvih narednih pojedinačnih finansijskih izveštaja, a koji uključuju datum prve primene.

Preduzeće u ovom trenutku ne očekuje izmene u vezi sa novim zahtevima računovodstva zaštite od rizika, s obzirom da ne primenjuje računovodstvo hedžinga.

- MSFI 15 “Prihodi iz ugovora sa klijentima”

MSFI 15 “Prihodi iz ugovora sa klijentima” se primenjuje za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine. Njime se zamenjuju postojeće smernice u vezi sa priznavanjem prihoda, uključujući MRS 18 “Prihodi”, MRS 11 “Ugovori o izgradnji” i povezana tumačenja standarda.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.2. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA (Nastavak)****(b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Preduzeća (Nastavak)*****- MSFI 15 “Prihodi iz ugovora sa klijentima” (Nastavak)**

MSFI 15 obezbeđuje sveobuhvatni model za priznavanje prihoda na bazi principa pet koraka koji se primenjuje na sve ugovore sa kupcima. Pet koraka u ovom modelu su:

- identifikovanje ugovora sa kupcem;
- identifikovanje obaveze izvršenja u ugovoru (jedinственe činidbene obaveze isporuke dobara/pružanja usluga);
- određivanje cene transakcije;
- alociranje cene transakcije na obaveze izvršenja u ugovoru; i
- priznavanje prihoda kada (ili ako) entitet zadovolji obaveze izvršenja.

Standard daje smernice za teme kao što su momenat priznavanja prihoda, računovodstveno obuhvatanje varijabilnih naknada, troškovi izvršenja ili dobijanja ugovora i druga povezana pitanja. MSFI 15 takođe uvodi i nove zahteve u pogledu prezentacije i obelodanjivanja.

Shodno odredbama standarda, entitet priznaje prihod kada (ili ako) ispuni ugovornu obavezu u pogledu prenosa robe ili usluge kupcu. Roba ili usluge smatraju se prenetim kada kupac stekne kontrolu nad njima. Ugovorna obaveza može da bude ispunjena, odnosno prihod priznat tokom vremenskog perioda pružanja usluge ili u trenutku isporuke robe kupcu.

Prilikom prelaska na primenu ovog standarda moguće je izabrati dva pristupa:

- potpuna retrospektivna primena u okviru koje se MSFI 15 primenjuje na svaki prethodni izveštajni period, pri čemu se uporedni podaci koriguju; ili
- metod kumulativnog efekta u okviru koga se kumulativni efekat prve primene standarda priznaje kao korekcija neraspoređene dobiti na dan 1. januara 2018. godine, pri čemu se uporedni podaci ne koriguju.

Analiza uticaja MSFI 15

Preduzeće je pokrenulo projekat implementacije MSFI 15 tokom 2017. godine i isti se redovno prati od strane rukovodstva Preduzeća. Projekat je u fazi pripreme za implementaciju softverske podrške.

Primena MSFI 15 od 1. januara 2018. godine će imati značajan uticaj na pojedinačne finansijske izveštaje Preduzeća u domenu prihoda iz ugovora sa kupcima. Na osnovu analize postojećih ugovora sa kupcima na dan 31. decembra 2017. godine i prihoda Preduzeća u 2017. godini, rukovodstvo je procenilo efekat primene MSFI 15 na pojedinačne finansijske izveštaje Preduzeća.

U slučaju ugovora sa više elemenata (kao što su postpaid ugovori sa uređajem) u kojima se roba unapred isporučuje po povlašćenoj ceni, veći deo ukupne naknade pripada komponenti ugovora koja se isporučuje unapred (mobilni aparat), istovremeno smanjujući preostali prihod koji će biti priznat u budućem periodu. Ovakav princip će imati za rezultat priznavanje viših prihoda po osnovu prodaje uređaja, sa efektom na smanjenje prihoda od usluga u istom iznosu. Iako se ukupan prihod po osnovu ugovora sa korisnikom ne menja, momenat priznavanja i raspodela prihoda su predmet značajnih izmena.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.2. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA (Nastavak)****(b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Preduzeća (Nastavak)*****- MSFI 15 “Prihodi iz ugovora sa klijentima” (Nastavak)****Analiza uticaja MSFI 15 (Nastavak)**

Priznavanje prihoda u višim iznosima (u odnosu na fakturisani iznos) u momentu prodaje uređaja, umanjujući prihode od pružanja usluga tokom ugovornog perioda, će dovesti do priznavanje ugovornih sredstava (imovine) u izveštaju o finansijskoj poziciji, koja će biti ukidana u korist potraživanja kako se usluga bude pružala.

U nekim slučajevima prihod koji se odnosi na “materijalna prava” koja se poklanjaju korisnicima (kao što je ponuda dodatnih popusta za buduće kupovine uređaja) će morati da se razgraniči na period do roka do kog korisnici koriste odobrena materijalna prava ili kada ista isteknu.

Prema novom standardu, određeni troškovi prodajnih provizija (troškovi pridobijanja korisnika) treba da se kapitalizuju i priznaju tokom procenjenog ugovornog perioda. U periodu prve primene standarda, ukupna imovina i neraspoređena dobit će biti uvećani usled kapitalizacije ugovorne imovine i troškova pridobijanja korisnika.

U procesu procene uticaja MSFI 15 Preduzeće je takođe razmatralo i druga pitanja, kao što su nova pravila za priznavanje prihoda na bruto ili neto osnovi u zavisnosti od toga da li Preduzeće ima ulogu principala ili agenta, priznavanje prihoda po osnovu unapred naplaćenih iznosa (kao što su naknade za aktivaciju i instalaciju) ili računovodstveno obuhvatanje programa lojalnosti. Novi zahtevi po ovim pitanjima neće imati materijalno značajan uticaj na Preduzeće.

Rukovodstvo namerava da primeni metod kumulativnog efekta prilikom prelaska na MSFI 15. Ovaj metod podrazumeva da će važeći (aktivni) ugovori na dan 1. januara 2018. godine računovodstveno biti obuhvaćeni kao da su od početka važenja bili priznati u skladu sa MSFI 15.

Na osnovu analize sprovedene do datuma ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja, ukupan procenjeni efekat prve primene MSFI 15 će imati za posledicu kumulativno povećanje početnog stanja neraspoređene dobiti Preduzeća na dan 1. januara 2018. godine za RSD 5.7 milijardi uz istovremeno priznavanje ugovorne imovine u iznosu od RSD 5.9 milijardi i ugovornih obaveza u iznosu od RSD 0.2 milijarde.

Navedena procena je preliminarna, s obzirom da su u toku aktivnosti implementacije ovog standarda u Preduzeću. Konačan efekat primene MSFI 15 na dan 1. januara 2018. godine može se razlikovati od procenjenog usled sledećih ključnih činjenica:

- MSFI 15 zahteva da Preduzeće izmeni interne procese, akta i interne kontrole, a promene istih su i dalje u toku;
- novi softverski modul za priznavanje prihoda u skladu sa MSFI 15, nakon što postane operativan, zahteva očekivani period stabilizacije i eventualnih izmena/dorada/poboljšanja; i
- nove računovodstvene politike, pretpostavke i procene, mogu biti predmet određenih izmena, do momenta finalizacije prvih narednih pojedinačnih finansijskih izveštaja, a koji uključuju datum prve primene.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.2. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA (Nastavak)

(b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Preduzeća (Nastavak)*

- MSFI 16 "Lizing"

MSFI 16 "Lizing", koji stupa na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine, donosi velike promene za zakupce i imaće značajan efekat na svaki entitet koji ima materijalno značajne iznose zakupa trenutno obuhvaćene kao operativni zakupi. Nasuprot tome, računovodstveni zahtevi koji se odnose na zakupodavce su u velikoj meri preuzeti nepromenjeni iz MRS 17.

MSFI 16 određuje kako će entitet priznavati, vrednovati, prezentovati i obelodanjivati lizing. Standard obezbeđuje jedinstven model za računovodstveno obuhvatanje lizinga, zahtevajući od zakupca da prizna sredstva i obaveze za sve zakupe osim ukoliko je period zakupa 12 meseci ili kraći ili odgovarajuće sredstvo ima malu vrednost. Ključna novina za zakupce je ta da će u većini slučajeva zakup rezultirati sredstvom koje se kapitalizuje (sredstvo s "pravom korišćenja") zajedno sa priznavanjem obaveze za odgovarajuća plaćanja zakupa, što će za posledicu imati promene ključnih finansijskih indikatora i može uticati na troškove pozajmljivanja (kamate).

Analiza uticaja MSFI 16

S obzirom da MSFI 16 stupa na snagu 1. januara 2019. godine, Preduzeće je započelo određene aktivnosti u vezi sa implementacijom MSFI 16, kako bi isti u potpunosti primenio po njegovom stupanju na snagu.

Na dan 31. decembra 2017. godine preuzete obaveze po osnovu operativnog zakupa iznose RSD 32,525,682 hiljade. Kako MRS 17 ne zahteva nikakvo priznavanje sredstava s "pravom korišćenja" ili obaveza za buduća plaćanja ovih zakupa, umesto toga određene informacije o preuzetim obavezama po osnovu operativnog lizinga se obelodanjuju (Napomena 35(a)).

Preliminarna procena ugovora o zakupu ukazuje na to da će određeni aranžmani zadovoljiti definiciju lizinga u skladu sa MSFI 16, te će shodno tome Preduzeće priznati sredstvo s "pravom korišćenja" i odgovarajuću obavezu za sve takve zakupe, osim ukoliko se ne kvalifikuju kao zakupi male vrednosti ili kratkoročni zakupi po primeni MSFI 16.

Rukovodstvo smatra da će novi zahtev standarda za priznavanjem sredstava s "pravom korišćenja" i odgovarajućih obaveza imati uticaja na pojedinačne finansijske izveštaje i rezultate poslovanja Preduzeća u periodu njegove prve primene, jer će se za pravo korišćenja sredstva evidentirati troškovi amortizacije, a troškovi zakupa će se priznavati samo za ugovore male vrednosti i kratkoročne ugovore. Rukovodstvo takođe smatra da nije praktično obelodaniti razumnu procenu efekta prve primene MSFI 16, dok se ne završi analiza svih značajnih faktora.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.2. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA (Nastavak)****(b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Preduzeća (Nastavak)*****Ostali standardi**

Rukovodstvo Preduzeća procenjuje da primena sledećih standarda, tumačenja standarda (IFRIC) i izmena postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni od strane Preduzeća neće imati značajan uticaj na pojedinačne finansijske izveštaje Preduzeća u periodu njihove početne primene:

- Izmene MRS 40 "Investicione nekretnine" u vezi sa transferom/prenosom investicionih nekretnina (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).
- Godišnja unapređenja MSFI, "Ciklus 2014-2016" - MSFI 1 i MRS 28, objavljena od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde u decembru 2016. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).
- Izmene MSFI 2 "Plaćanja zasnovana na akcijama" - Klasifikacija i odmeravanje transakcija plaćanja akcijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).
- Izmene MSFI 4 "Ugovori o osiguranju" u vezi sa implementacijom MSFI 9 "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).
- IFRIC 22 "Transakcije u stranoj valuti i razmatranje avansa" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).
- IFRIC 23 "Neizvesnosti u vezi sa tretmanom poreza na dobit" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).
- Izmene MSFI 9 "Finansijski instrumenti" - Karakteristike avansa sa negativnom kompenzacijom (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).
- Godišnja unapređenja MSFI, "Ciklus 2015-2017" - MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23, objavljena od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde u decembru 2017. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).
- Izmene MRS 28 "Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate" - Dugoročna ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).
- MSFI 17 "Ugovori o osiguranju" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine).

5.3. UPOREDNI PODACI

Uporedne podatke čine revidirani pojedinačni finansijski izveštaji za godinu koja se završila 31. decembra 2016. sastavljeni u skladu sa MSFI.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.****Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno**

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**

Osim izmena obelodanjenih u Napomeni 5.2(a), računovodstvene politike i procene korišćene u pripremi ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja su u skladu sa politikama i procenama primenjenim prilikom sastavljanja pojedinačnih finansijskih izveštaja Preduzeća za godinu koja se završila 31. decembra 2016.

Pojedinačni finansijski izveštaji uključuju imovinu, obaveze, poslovne rezultate, promene na kapitalu i novčanim tokovima Preduzeća kao zasebnog pravnog lica, bez njegovih zavisnih i pridruženih pravnih lica.

5.4.1. Prihodi od prodaje

Prihodi od prodaje se iskazuju po fer vrednosti sredstava koja su primljena ili će biti primljena, umanjenoj za popuste i porez na dodatu vrednost. Prihodi od pruženih usluga se priznaju i evidentiraju u trenutku kada su ugovorene usluge realizovane.

5.4.1.1. Prihodi od fiksne telefonije*(a) Prihodi od telefonskog saobraćaja*

Prihodi od dolaznih i odlaznih telefonskih poziva se priznaju u okviru prihoda u trenutku kada je usluga izvršena.

Prihodi od prodaje telefonskih kartica se priznaju prilikom njihovog korišćenja ili nakon isteka. Na dan izveštavanja neutrošeni saobraćaj po osnovu prodatih kartica evidentira se kao unapred naplaćeni prihod.

(b) Naknada za fiksni telefonski priključak

Naknada za telefonski priključak predstavlja nadoknadu za korišćenje telefonskih linija. Naknada se priznaje u okviru prihoda na proporcionalnoj osnovi tokom perioda pružanja usluga.

(c) Prihodi od priključaka i instalacionih usluga

Prihodi od uključivanja novih pretplatnika fiksne telefonije predstavljaju prihode po osnovu fakturisane nadoknade za uključenje novih pretplatnika i troškove instalacije. S obzirom na to da se navedene kategorije mogu identifikovati kao odvojene komponente, prihodi po ovom osnovu se priznaju u periodu u kojem je korisnik priključen na mrežu.

(d) Prihodi od drugih telekomunikacionih usluga

Ovi prihodi uglavnom se odnose na usluge kao što su iznajmljivanje telefonskih kapaciteta - vodova, prenos podataka, internet i multimedijalne usluge, listing poziva, usluge govorne pošte i drugo. Navedeni prihodi se priznaju i evidentiraju u periodu u kojem je usluga izvršena.

Prihod od prodaje opreme se priznaje kada se svi značajni rizici i koristi od vlasništva nad opremom prenesu na kupca.

Prihod od iznajmljivanja telefonskih kapaciteta se priznaje proporcionalno tokom trajanja ugovora o zakupu.

Prihod od mesečnih naknada za internet i multimedijalne usluge se priznaje na proporcionalnoj osnovi tokom ugovornog perioda sa korisnikom.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.1. Prihodi od prodaje (Nastavak)****5.4.1.2. Prihodi od mobilne telefonije**

Prihodi od mobilne telefonije se najvećim delom odnose na prihode po osnovu prepaid i postpaid usluga, kao što su: utrošeni minuti razgovora, tekstualne i multimedijalne poruke, mesečne naknade, prenos podataka, kao i prihode od prodaje mobilnih telefona i drugih usluga.

Prihod od pruženih prepaid usluga (elektronske dopune) se priznaje kada je usluga pružena, i to u meri u kojoj je usluga iskorišćena. Unapred naplaćeni iznosi se razgraničavaju do momenta korišćenja ili isteka važenja usluge.

5.4.1.3. Ugovori sa više elemenata (MEA)

Za pojedine usluge u oblasti mobilne telefonije, ugovori sa više elemenata obično uključuju prodaju uređaja, naknadu za aktiviranje i ugovor o telefonskoj usluzi.

Generalno, Preduzeće je utvrdilo da se takvi ugovori dele na zasebne "računovodstvene jedinice" na osnovu utvrđenih odvojenih vrednosti za kupca za svaki pojedinačni element. Ukupan fiksni ili utvrdiv iznos ugovora se raspodeljuje na pojedinačnu računovodstvenu jedinicu na osnovu relativne fer vrednosti.

5.4.1.4. Kombinovani paketi usluga

Preduzeće pruža i kombinovane pakete usluga koji korisnicima, uz ugovornu obavezu, obezbeđuju usluge fiksne telefonije, ADSL i IPTV usluge. Do avgusta 2017. godine BOX paketi su uključivali i postpaid paket mobilne telefonije.

5.4.1.5. Troškovi sticanja korisnika, troškovi reklame i povezani troškovi

Troškovi sticanja korisnika, osim troškova programa lojalnosti (Napomena 5.4.4), se priznaju kao rashod perioda u kojem su nastali. Troškovi reklame, promocije, sponzorstva, komunikacije i marketinga brenda takođe se priznaju u periodu u kojem su nastali.

5.4.2. Prihodi i rashodi po osnovu obračuna međunarodnog saobraćaja**5.4.2.1. Prihodi i rashodi po osnovu međunarodnog obračuna fiksne telefonije**

Prihodi i rashodi po osnovu međunarodnog obračuna odnose se na prihode i rashode od međunarodnog dolaznog, odnosno odlaznog saobraćaja ostvarenog sa zemljama sa kojima je Preduzeće uspostavilo direktan obračun međunarodnog telefonskog saobraćaja. Deo ostvarenih prihoda, odnosno rashoda po navedenom osnovu evidentiran je na osnovu procene izvršene prema usaglašenim obračunima ostvarenog saobraćaja.

Pored toga, Preduzeće pruža usluge tranzitiranja dolaznog telefonskog saobraćaja međunarodnih operatora koji terminira u mreže drugih nacionalnih operatora.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.****Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno**

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.2. Prihodi i rashodi po osnovu obračuna međunarodnog saobraćaja (Nastavak)****5.4.2.2. Prihodi i rashodi po osnovu roaming usluga**

Prihodi i rashodi po osnovu dolaznog i odlaznog roaming saobraćaja sa inostranim operatorima mobilne telefonije sa kojima je zaključen Međunarodni roaming sporazum evidentiraju se kada je usluga nastala u visini iznosa koji su fakturisani inostranim operatorima odnosno u iznosima koji su fakturisani od strane inostranih operatora. Deo ostvarenih prihoda, odnosno rashoda po navedenom osnovu evidentiran je na osnovu procene izvršene prema usaglašenim obračunima ostvarenog saobraćaja.

Za vrednost ostvarenog popusta (a na osnovu realizovane, prethodno ugovorene količine roaming saobraćaja) vrši se umanjjenje rashoda po osnovu roaming usluga po odobrenju istog i obrnuto. Roaming popusti se uglavnom primenjuju na mesečnom nivou u skladu sa ugovorima sa značajnim inostranim operatorima (Napomene 26(a) i 33(a)).

5.4.3. Prihodi i rashodi po osnovu interkonekcije

Prihodi i rashodi po osnovu interkonekcije se priznaju u bruto iznosu u trenutku njihovog nastanka i iskazani su u okviru prihoda od prodaje (Napomena 7), odnosno troškova operatora (Napomena 10).

Prihodi od interkonekcije, pored prihoda od terminacije saobraćaja drugih operatora u fiksnu/mobilnu mrežu Preduzeća, uključuju prihode od zakupa vodova za međupovezivanje i signalizacionih linkova, prihode od dolaznog međunarodnog saobraćaja iz mreža inostranih operatora, koji preko mreža drugih nacionalnih operatora terminira u mrežu Preduzeća, prihode po osnovu tranzitiranja međunarodnog polaznog saobraćaja iz mreža drugih nacionalnih operatora koji preko mreže Preduzeća terminira u mreže inostranih operatora, kao i prihode od interkonekcijskog SMS.

Rashodi po osnovu interkonekcije, pored rashoda po osnovu terminacije saobraćaja iz fiksne/mobilne mreže Preduzeća ka drugim operatorima, uključuju i rashode zakupa vodova za međupovezivanje, rashode po osnovu dolaznog međunarodnog saobraćaja iz mreža inostranih operatora koji preko mreže Preduzeća terminira u mreže drugih nacionalnih operatora, kao i rashode po osnovu interkonekcijskog SMS.

5.4.4. Programi lojalnosti

Programi lojalnosti se sastoje u odobravanju budućih pogodnosti za kupce (kao što su minuti razgovora ili popusti na aparate) na osnovu korišćenja usluga ili kupovine uređaja u dosadašnjem periodu.

5.4.5. Troškovi tekućeg održavanja i opravki

Troškovi tekućeg održavanja i opravki nekretnina, postrojenja i opreme priznaju se kao troškovi po njihovom nastanku (Napomena 11).

Troškovi tekućeg održavanja najvećim delom se odnose na održavanje telekomunikacione opreme, mesnih mreža, računarske opreme i softvera.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.6. Troškovi pozajmljivanja**

Troškovi pozajmljivanja tretiraju se kao rashod perioda u momentu njihovog nastanka. Troškovi pozajmljivanja obuhvataju kamatu i ostale troškove nastale u vezi sa pozajmljivanjem sredstava.

Troškovi pozajmljivanja koji se direktno odnose na nabavku, izgradnju ili izradu kvalifikovanog sredstva, za koje je potreban duži vremenski period da bi bilo spremno za nameravanu upotrebu ili prodaju, kapitalizuju se kao deo nabavne vrednosti tog sredstva.

5.4.7. Finansijski prihodi/rashodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, pozitivnih kursnih razlika, dividendi i ostale finansijske prihode (Napomena 15).

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata, negativnih kursnih razlika i ostale finansijske rashode (Napomena 16).

Prihodi ili rashodi od kamata se priznaju po metodi efektivne kamatne stope.

Prihodi od dividendi se priznaju u izveštaju o ukupnom rezultatu na datum kada se utvrdi pravo Preduzeća da primi dividendu.

5.4.8. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja

Monetarna sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan izveštavanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog deviznog kursa Narodne banke Srbije važećeg na taj dan (Napomena 38).

Transakcije u stranim valutama tokom izveštajne godine preračunavaju se u dinarsku protivvrednost primenom zvaničnih deviznih kurseva Narodne banke Srbije važećih na dan transakcije.

Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti koje se vrednuju po istorijskom trošku ne preračunavaju se na kurs važeći na dan izveštavanja.

Pozitivni i negativni efekti po osnovu preračuna sredstava i obaveza na dan izveštavanja i transakcija u toku izveštajne godine, iskazanih ili valutnom klauzulom vezanih za strana sredstva plaćanja, priznaju se kao finansijski prihodi ili finansijski rashodi, u zavisnosti od toga da li je efekat kretanja deviznih valuta pozitivan ili negativan.

5.4.9. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

Nabavnu vrednost čini vrednost po fakturi dobavljača uključujući carine, poreze koji se ne mogu refundirati i sve druge troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Nabavna vrednost umanjena je za sve primljene popuste i/ili rabate (poklone). Nabavna vrednost nekretnina i opreme izgrađenih u sopstvenoj režiji je njihova nabavna vrednost na datum kada su izgradnja ili razvoj završeni.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.9. Nekretnine, postrojenja i oprema (Nastavak)**

Pod nekretninom, postrojenjem i opremom smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vek upotrebe duži od jedne godine.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Preduzeće i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Dodatno, naknadno ulaganje se kapitalizuje samo ako doprinosi povećanju kapaciteta i unapređenju kvaliteta izvršenja usluga i ako postoji verovatnoća da će buduće ekonomske koristi povezane za ulaganjem priticati u Preduzeće.

Troškovi redovnog održavanja nekretnina, postrojenja i opreme terete troškove tekuće izveštajne godine (Napomena 5.4.5).

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme priznaju se u okviru ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda.

5.4.10. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja iskazana su po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti.

Izdaci vezani za održavanje softvera priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

Izdaci po osnovu istraživanja i razvoja priznaju se kao trošak u periodu u kom nastanu.

Izdaci za razvoj se kapitalizuju isključivo ako se izdatak može pouzdano izmeriti, ako je proizvod ili proces tehnički i komercijalno izvodljiv, ako su buduće ekonomske koristi verovatne i Preduzeće ima nameru i raspolaze adekvatnim resursima da završi razvoj i da koristi odnosno da proda sredstvo.

Nakon početnog priznavanja, izdaci za razvoj se odmeravaju po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i akumulirane gubitke usled obezvređenja, ako postoje.

5.4.11. Amortizacija

Otpisivanje nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja se vrši primenom proporcionalne metode kojom se vrednost sredstava u potpunosti otpisuje tokom procenjenog korisnog veka upotrebe.

Određivanje korisnog veka upotrebe nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom/tehnološkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih i/ili industrijskih faktora.

Otpisivanje se vrši po stopama koje su zasnovane na procenjenom korisnom veku upotrebe sredstava, predloženom od strane rukovodstva Preduzeća i odobrenom od strane Izvršnog odbora Preduzeća.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.11. Amortizacija (Nastavak)

Nadležne službe Preduzeća preispituju procenjeni korisni vek upotrebe i rezidualnu vrednost sredstava najmanje na kraju svake poslovne godine i kada je potrebno stope amortizacije se usklađuju. Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvataju se kao promene u računovodstvenim procenama.

Stope amortizacije za glavne kategorije nekretnina, postrojenja i opreme za obe izveštajne godine date su u sledećem pregledu:

Pristupna mreža, spojni kablovi, kablovska kanalizacija, stubovi	1.50% - 6.67%
Centrale i prenosni uređaji	5% - 80%
Ostala oprema	5% - 50%
Ulaganja u tuđe nekretnine i opremu	10% - 50%

Primenjene stope za amortizaciju nematerijalnih ulaganja za obe izveštajne godine su sledeće:

Dozvola za LTE 4G (1800 MHz)	8.50%
Dozvola za korišćenje radio-frekvencija (721-821/832-862 MHz)	10%
Licenca za fiksni bežični pristup (CDMA)	10%
Licence za softvere	20% - 50%
Licence za softvere mobilne telefonije	10%
Softveri	20%

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu. Zemljište ne podleže amortizaciji.

Obračun amortizacije nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe, što rezultira u odloženim porezima (Napomena 17(c)).

5.4.12. Zalihe

Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrednosti, odnosno neto prodajnoj vrednosti ako je ona niža. Nabavnu vrednost zaliha predstavlja vrednost po fakturi dobavljača uvećana za transportne i ostale zavisne troškove nabavke nastale u dopremanju zaliha na njihovu trenutnu lokaciju i trenutno stanje.

Neto prodajna vrednost je očekivana cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja po odbitku troškova prodaje.

Nabavna vrednost utvrđuje se metodom prosečne ponderisane nabavne cene.

Preduzeće vrši ispravku vrednosti za sporoobrtne i zastarele zalihe na osnovu koeficijentata obrta i procene rukovodstva u vezi sa budućim planovima korišćenja zaliha.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.4.13. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za troškove transakcija koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz izveštaj o ukupnom rezultatu).

Finansijska sredstva i obaveze se prikazuju u izveštaju o finansijskoj poziciji Preduzeća od momenta kada je Preduzeće ugovornim odredbama vezano za instrument.

5.4.13.1. *Nederivatna finansijska sredstva*

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena.

Nederivatna finansijska sredstva Preduzeća čine gotovina i gotovinski ekvivalenti, krediti i potraživanja.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada je došlo do isteka ugovornog prava ili prenosa prava na prilive gotovine po osnovu tog sredstva i kada je Preduzeće izvršilo prenos svih rizika i koristi koji proističu iz vlasništva nad sredstvom.

Kredit i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Uključuju se u obrtnu imovinu, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma izveštavanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Preduzeće prilikom inicijalnog priznavanja nije klasifikovalo nijedno od svojih finansijskih sredstava kao ona koja se vrednuju po fer vrednosti kroz izveštaj o ukupnom rezultatu, koja se drže do dospeća ili koja su raspoloživa za prodaju.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

(a) *Ostala dugoročna finansijska sredstva*

Ostala dugoročna finansijska sredstva obuhvataju dugoročna beskamatna potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih stambenih zajmova i otkupa službenih vozila, dugoročna kamatonosna potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih stambenih kredita, kao i ostala dugoročna potraživanja i depozit.

Dugoročna potraživanja od zaposlenih se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, korišćenjem tržišne kamatne stope koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi, umanjenoj za nastalu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja.

U slučaju kada se utvrdi da postoji objektivni dokaz da su potraživanja od zaposlenih obezvređena, vrši se procena nadoknadivog iznosa plasmana, a iznos gubitka nastalog po osnovu umanjenja vrednosti evidentira se u okviru ostalih finansijskih rashoda.

Ostala dugoročna finansijska sredstva obuhvataju i unapred plaćeni dugoročni zakup, koji se vrednuje po amortizovanoj vrednosti, kao i dugoročne plasmane, odnosno potraživanja i depozit.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.13. Finansijski instrumenti (Nastavak)****5.4.13.1. Nederivatna finansijska sredstva (Nastavak)****(a) Ostala dugoročna finansijska sredstva (Nastavak)**

Ispravka vrednosti potraživanja od zaposlenih se utvrđuje kada postoji objektivni dokaz da Preduzeće neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Iznos ispravke vrednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti finansijskog sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine, diskontovanih koristeći prvobitnu efektivnu kamatnu stopu finansijskog sredstva.

(b) Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca se evidentiraju po fer vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i ispravku vrednosti obezvređenih potraživanja i naknadno se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Ispravka vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivni dokaz da Preduzeće neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja.

Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja (više od 60 dana od datuma dospeća) se smatraju indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena.

Procena ispravke vrednosti potraživanja vrši se na osnovu starosne analize i istorijskog iskustva i kada naplata celog ili dela potraživanja više nije verovatna.

Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u izveštaju o ukupnom rezultatu u okviru ostalih poslovnih rashoda (Napomena 14(a)). Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja od kupaca. Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti po osnovu naknadno naplaćenih iznosa i procenjene naplativosti potraživanja priznaju se u okviru ostalih poslovnih prihoda (Napomena 8).

(c) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti uključuju sredstva na računima kod banaka i visokolikvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće, a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan/umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je cena koja bi se naplatila za prodaju sredstva ili platila za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.13. Finansijski instrumenti (Nastavak)****5.4.13.1. *Nederivatna finansijska sredstva (Nastavak)*****Vrednovanje po fer vrednosti (Nastavak)**

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Preduzeće koristi.

Fer vrednost pojedinačnih finansijskih instrumenata odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće ili ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

5.4.13.2. *Nederivatne finansijske obaveze*

Nederivatne finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih obaveza u momentu inicijalnog priznavanja. Finansijske obaveze Preduzeća čine primljeni krediti od banaka i dobavljača, obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (obaveze iz poslovanja).

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Preduzeće ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva izmena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u izveštaju o ukupnom rezultatu.

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

(a) *Kreditni od banaka i dobavljača*

Kreditni od banaka i dobavljača se prvobitno priznaju u iznosima primljenih sredstava (fer vrednosti), a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu efektivne kamatne stope. Kreditni od dobavljača su robni krediti koji se odobravaju Preduzeću za nabavku opreme i izvođenje radova.

Obaveza je kratkoročna ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Preduzeća, odnosno u periodu do 12 meseci nakon datuma izveštavanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

(b) *Obaveze iz poslovanja*

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.13. Finansijski instrumenti (Nastavak)****5.4.13.3. Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza**

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u izveštaju o finansijskoj poziciji samo ako postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

5.4.14. Instrumenti kapitala

Kapital čine akcijski kapital, ostali kapital, rezerve, otkupljene sopstvene akcije i neraspoređena dobit.

5.4.15. Umanjenje vrednosti imovine

Nefinansijska i finansijska imovina se procenjuje na datum izveštavanja da bi se utvrdilo postojanje objektivnih dokaza o umanjenju vrednosti.

(a) Nefinansijska imovina

Na datum izveštavanja rukovodstvo Preduzeća preispituje knjigovodstvene vrednosti nefinansijske imovine Preduzeća u cilju utvrđivanja postojanja indikacija o umanjenju vrednosti. U slučaju postojanja takvih indikatora, nadoknadiva vrednost imovine se procenjuje.

Ako se proceni da je nadoknadiva vrednost imovine niža od njene knjigovodstvene vrednosti, knjigovodstvena vrednost imovine se umanjuje do nivoa njene nadoknadive vrednosti, koja predstavlja vrednost veću od fer vrednosti umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubici po osnovu umanjenja vrednosti, koji predstavljaju razliku između knjigovodstvene vrednosti i nadoknadive vrednosti materijalne i nematerijalne imovine, se priznaju u izveštaju o ukupnom rezultatu u skladu sa zahtevima MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

S obzirom na prirodu svoje imovine i poslovanja, većina pojedinačnih sredstava Preduzeća ne generiše novčane tokove nezavisno od druge imovine Preduzeća.

Ako nije moguće proceniti nadoknadivu vrednost pojedinačnog sredstva, Preduzeće identifikuje jedinicu koja generiše gotovinu kojoj dato sredstvo pripada. Nadoknadivi iznos sredstva se obično utvrđuje kao vrednost u upotrebi uzimajući u obzir buduće očekivane ekonomske koristi od upotrebe sredstva i eventualnog naknadnog otuđenja. Nadoknadivi iznos se određuje metodom diskontovanog novčanog toka na osnovu procene rukovodstva Preduzeća o očekivanim ekonomskim prilikama tokom preostalog korisnog veka upotrebe sredstva i očekivanom načinu korišćenja tog sredstva.

Ako su gubici po osnovu umanjenja vrednosti priznati u prethodnim periodima, na dan izveštavanja vrši se procena na sve indikacije da je iznos gubitka smanjen ili da više ne postoji.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.15. Umanjenje vrednosti imovine (Nastavak)***(a) Nefinansijska imovina (Nastavak)*

Gubitak po osnovu umanjenja vrednosti se ukida ako je došlo do promene u proceni koja je korišćena pri utvrđivanju nadoknadive vrednosti. Gubitak po osnovu umanjenja vrednosti ukida se samo do nivoa do kog knjigovodstvena vrednost imovine ne prevazilazi knjigovodstvenu vrednost, umanjenu za ispravku vrednosti, a koja bi bila utvrđena da nikakvo umanjenje vrednosti prvobitno nije bilo priznato.

(b) Nederivatna finansijska sredstva

Preduzeće razmatra dokaze o umanjenju vrednosti finansijskih sredstava odmerenih po amortizovanoj vrednosti kako na nivou pojedinačnog sredstva, tako i na kolektivnom nivou.

Kolektivna procena se vrši grupisanjem sredstava sa sličnim karakteristikama u pogledu rizika. Gubitak po osnovu umanjenja vrednosti se obračunava kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi sredstva. Gubici se priznaju u izveštaju o ukupnom rezultatu kao ispravka vrednosti usled obezvređenja.

Kada Preduzeće smatra da ne postoje realni izgledi za nadoknadu vrednosti sredstva, relevantni iznosi se otpisuju. Ako se iznos gubitka po osnovu umanjenja vrednosti naknadno smanji i takvo smanjenje se može objektivno povezati sa događajem koji je nastupio posle prvobitnog priznavanja umanjenja vrednosti, onda se prethodno priznato umanjenje vrednosti ukida u korist izveštaja o ukupnom rezultatu.

5.4.16. Donacije

Sredstvo i donacija (npr. telekomunikaciona i prateća oprema) se računovodstveno obuhvataju po nominalnoj vrednosti.

Donacije iz ranijih godina (npr. telekomunikaciona oprema, mesne mreže i prateća oprema) su se inicijalno priznavale kao odloženi prihod po fer vrednosti (Napomena 30). Iste se priznaju u izveštaju o ukupnom rezultatu kao ostali poslovni prihodi proporcionalno tokom korisnog veka trajanja sredstva na koje se odnose (Napomena 8).

5.4.17. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i odmeravaju kada Preduzeće ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se na osnovu procene ishoda sporova od strane rukovodstva Preduzeća u visini izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire (Napomena 31).

Rezervisanja se razmatraju na svaki izveštajni datum i koriguju radi odražavanja najbolje procene. Kada više nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan, rezervisanje se ukida u korist izveštaja o ukupnom rezultatu tekuće godine (Napomena 8).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.17. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva (Nastavak)

Potencijalne obaveze se ne priznaju u pojedinačnim finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju (Napomena 36), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Potencijalna sredstva se ne priznaju u pojedinačnim finansijskim izveštajima, već se obelodanjuju ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

5.4.18. Primanja zaposlenih

(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa važećim propisima, Preduzeće je obavezno da uplaćuje porez, kao i doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa.

Preduzeće ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Preduzeće nije u obavezi da zaposlenima nakon odlaska u penziju isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu penzionog fonda Republike Srbije.

Porez i doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca se priznaju na teret troškova u periodu njihovog nastanka (Napomena 9).

(b) Obaveze po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju i jubilarnih nagrada

U skladu sa važećim Kolektivnim ugovorom, Preduzeće je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini tri mesečne zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kojem se isplaćuje otpremnina, koje pri tom ne mogu biti manje od tri mesečne prosečne bruto zarade isplaćene u Preduzeću u mesecu koji prethodi mesecu u kojem se isplaćuje otpremnina.

Pored toga, Preduzeće je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade u iznosu od jedne polovine do tri prosečne mesečne zarade. Broj mesečnih zarada za jubilarne nagrade određuje se na osnovu broja godina koje je zaposleni proveo u Preduzeću ili u JP PTT (osim za 10 godina, kada je merodavan staž isključivo u Preduzeću), što je prikazano u sledećoj tabeli:

<u>Broj godina</u>	<u>Broj zarada</u>
10	1/2
20	1
30	2
40	3

Obračun i iskazivanje dugoročnih obaveza po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada zaposlenih izvršeni su korišćenjem metoda sadašnje vrednosti budućih očekivanih isplata na osnovu obračuna ovlašćenog aktuara (Napomena 31).

Budući da se radi o ostalim dugoročnim naknadama zaposlenima, a ne o naknadama nakon prestanka radnog odnosa, aktuarski dobici i gubici, kao i troškovi prethodne službe priznaju se u rezultatu tekuće izveštajne godine.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.****Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno**

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.18. Primanja zaposlenih (Nastavak)***(c) Otpremnine za dobrovoljni odlazak zaposlenih iz Preduzeća*

Priznavanje naknada za prevremeni raskid radnog odnosa vrši se na teret rezultata godine u kojoj su se zaposleni prijavili na konkurs i ispunili uslove po konkursu, odnosno za zaposlene koji su do dana izveštavanja napustili Preduzeće i po tom osnovu im prestaju sva novčana potraživanja od Preduzeća (Napomena 9). Uslovi dobrovoljnog odlaska se utvrđuju u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Dana 22. marta 2016. godine Izvršni odbor Preduzeća doneo je odluku o uslovima i kriterijumima za stimulisanje dobrovoljnog odlaska iz Preduzeća u 2016. godini. Programom su utvrđene četiri kategorije zaposlenih (koji su mogli koristiti program dobrovoljnog odlaska) i jednokratne isplate za svaku kategoriju.

Zaposleni iz prve/druge kategorije koji su u 2016. godini ispunjavali uslove za odlazak u penziju (prevremenu starosnu penziju) imali su pravo na jednokratnu isplatu u visini od 5 do 10 (6 do 20) bruto zarada u zavisnosti od preostalog broja punih godina do ispunjavanja uslova za odlazak u penziju. Treća kategorija se odnosila na zaposlene sa najmanje 10 godina staža u Preduzeću i najviše 3 godine do ispunjavanja uslova za odlazak u penziju sa pravom na jednokratnu isplatu u visini od 7 do 14 bruto zarada u zavisnosti od preostalog broja punih godina do ispunjavanja uslova za odlazak u penziju. Četvrtu kategoriju su činili zaposleni sa najmanje 50 godina života (a nisu pripadali nijednoj od prethodne tri kategorije) i zaposleni sa zdravstvenim smetnjama uz pravo na jednokratnu isplatu u iznosu od EUR 650 do EUR 800 za svaku punu godinu radnog staža.

U toku 2016. godine 268 zaposlenih je napustilo Preduzeće putem ovog konkursa.

Dana 21. marta 2017. godine Izvršni odbor Preduzeća doneo je odluku o uslovima i kriterijumima za stimulisanje dobrovoljnog odlaska iz Preduzeća u 2017. godini. Uslovi za dobrovoljni odlazak i jednokratne isplate za 2017. godinu su ostali isti kao i za 2016. godinu.

U toku 2017. godine 178 zaposlenih je napustilo Preduzeće putem ovog konkursa.

(d) Kratkoročna plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava za koja se očekuje da će biti iskorišćena u narednom periodu priznaju se u iznosu akumuliranih neiskorišćenih prava na dan izveštavanja (Napomena 33). U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

(e) Doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu

Preduzeće priznaje obaveze i trošak za doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu Preduzeća u skladu sa odlukom nadležnog statutarnog organa ili drugom odlukom rukovodstva. Preduzeće priznaje očekivane rashode za doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu kada ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu da izvrši plaćanje kao rezultat prethodnih događaja i kada je moguće pouzdano proceniti iznos obaveze (Napomena 33).

U toku 2017. godine potpisani su Kolektivni ugovori o izmeni i dopuni Kolektivnog ugovora kojima se utvrđuje pravo zaposlenih na isplatu sredstava u tekućoj godini po osnovu poslovnih rezultata Preduzeća za prethodnu godinu (Napomena 9).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.19. Porezi i doprinosi****(a) Porez na dobit***Tekući porez*

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica i podzakonskim aktima.

Porez na dobit obračunava se primenom propisane stope od 15% na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite. Osnovicu za oporezivanje čini oporeziva dobit, koja se utvrđuje usklađivanjem rezultata (dobiti ili gubitka) iz izveštaja o ukupnom rezultatu, a na način utvrđen ovim Zakonom.

Obvezniku koji je razvrstan u veliko ili srednje pravno lice, a koji je izvršio ulaganja u osnovna sredstva, u sopstvenom vlasništvu, za obavljanje pretežne delatnosti i delatnosti upisanih u osnivački ili drugi akt obveznika, se priznavalo pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit nije mogao biti veći od 33% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Shodno Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik RS", br. 108/2013), počev od utvrđivanja poreza na dobit za 2014. godinu, poreski obveznici više ne mogu da koriste poresku olakšicu u vidu poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva. Poreski obveznik koji je do 31. decembra 2013. godine ostvario pravo na poreski podsticaj - poreski kredit i iskazao podatke u poreskom bilansu i poreskoj prijavi za 2013. godinu, može to pravo da koristi do isteka roka propisanog Zakonom, ali ne duže od 10 godina. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun dobiti iz budućih obračunskih perioda, najviše do limita od 33% obračunatog poreza u tom poreskom periodu (Napomena 17(c)).

Zakonom o porezu na dobit pravnih lica je jedino propisan poreski podsticaj kojim se poreski obveznik oslobađa plaćanja poreza na dobit pravnih lica u periodu od 10 godina srazmerno izvršenom ulaganju, ukoliko kumulativno ispuni uslove propisane članom 50a Zakona:

- uloži u svoja osnovna sredstva (koja koristi za obavljanje pretežne delatnosti i delatnosti upisane u osnivačkom aktu ili drugom aktu obveznika), odnosno u njegova osnovna sredstva drugo lice uloži, najmanje RSD 1 milijardu; i
- u periodu ulaganja u osnovna sredstva dodatno zaposli na neodređeno vreme najmanje 100 lica.

Poreski propisi ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste za povraćaj poreza plaćenog u prethodnom periodu. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u godišnjem poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina za gubitke ostvarene 2008. i 2009. godine i pet godina za gubitke ostvarene posle 2010. godine.

Poreski bilans se predaje najkasnije u roku od 180 dana od dana isteka perioda za koji se utvrđuje poreska obaveza. Preduzeće tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu.

U skladu sa zakonskom regulativom, sva pravna lica u Republici Srbiji, koja su imala transakcije sa povezanim licima, su dužna da podnesu dokumentaciju o transfernim cenama u formi izveštaja, odnosno izveštaja u skraćenom obliku sa svojim poreskim bilansom u roku od 180 dana od dana isteka perioda za koji se utvrđuje poreska obaveza.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.19. Porezi i doprinosi (Nastavak)****(a) Porez na dobit (Nastavak)***Odloženi porezi*

Odloženi porezi se priznaju za privremene razlike između poreske osnovice imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti u pojedinačnim finansijskim izveštajima.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti primenjene na privremene razlike kada budu ukinute, korišćenjem poreskih stopa koje će biti propisane ili suštinski propisane na datum izveštavanja.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivane buduće oporezive dobiti dovoljan da se sve odbitne privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere u kojoj je postalo verovatno da će buduća oporeziva dobit dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao rashodi ili prihodi i uključeni su u neto dobit izveštajne godine (Napomena 17).

(b) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju porez na imovinu i druge poreze, razne naknade i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih poslovnih rashoda (Napomena 14).

5.4.20. Operativni lizing

Zakup sredstava kod kojih su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca evidentiran je kao operativni lizing.

Prihodi po osnovu operativnog lizinga priznaju se proporcionalno u izveštaju o ukupnom rezultatu tokom trajanja ugovora o lizingu.

Troškovi operativnog lizinga se odnose na zakup poslovnih prostorija, prostora za radio bazne stanice, skladišta i ostale troškove zakupa. Navedeni troškovi priznaju se na teret izveštaja o ukupnom rezultatu u momentu njihovog nastanka (Napomena 13).

5.4.21. Zarada po akciji

Preduzeće obelodanjuje osnovnu i umanjenu zaradu po akciji (Napomena 28/v/). Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobiti koja pripada akcionarima, imaočima običnih akcija Preduzeća, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku godine.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****5.4.22. Dividende na obične akcije**

Dividende akcionarima Preduzeća evidentiraju se kao obaveza i umanjuju kapital u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati (Napomena 28/iv/). Dividende odobrene za period nakon datuma izveštavanja se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma izveštajnog perioda.

5.4.23. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe pojedinačnih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko Preduzeće ima mogućnost kontrolisanja drugih pravnih lica, ima učešće u pravnom licu koje mu daje značajan uticaj nad tim licem ili ima zajedničku kontrolu nad pravnim licem, kao što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanje povezanih strana".

Odnosi između Preduzeća i njegovih povezanih lica regulisani su na ugovornoj osnovi. Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih godina nastale sa povezanim pravnim licima se posebno obelodanjuju (Napomena 34).

5.4.24. Investicije u zavisna pravna lica

Investicije u zavisna pravna lica se odmeravaju po nabavnoj vrednosti, u skladu sa MRS 27 "Pojedinačni finansijski izveštaji (2011)", umanjenoj za nastale gubitke po osnovu umanjenja vrednosti.

Investicije u zavisna pravna lica se testiraju na postojanje gubitka od potencijalnog obezvređenja kada postoje indikacije na umanjenje njihove vrednosti (Napomena 21).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Preduzeće je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena), riziku likvidnosti i kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Preduzeću je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsku poziciju i poslovanje Preduzeća u uslovima nepredvidivosti finansijskih tržišta. Upravljanje rizicima definisano je računovodstvenim i finansijskim politikama Preduzeća. U toku 2017. godine nije bilo promena u politikama upravljanja rizicima. Iste se redovno revidiraju da bi odražavale promene u uslovima na tržištu i delatnosti Preduzeća.

Politike upravljanja rizicima Preduzeća su utvrđene u cilju identifikovanja i analiziranja rizika kojima je Preduzeće izloženo, određivanja limita i kontrola za rizike, praćenja rizika i pridržavanja utvrđenih limita. Statutarni organi Preduzeća su formirani u cilju nadziranja načina na koji rukovodstvo upravlja rizicima sa kojima se Preduzeće suočava.

6.1. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik od promena tržišnih cena, kao što su devizni kursevi, kamatne stope i cene instrumenata kapitala, koje mogu imati negativan efekat na prihode Preduzeća ili vrednost njegovih finansijskih instrumenata. Cilj upravljanja tržišnim rizikom je kontrola izloženosti tržišnom riziku u okviru prihvatljivih parametara uz ostvarenje optimalnog prinosa.

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Preduzeće je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta, prvenstveno EUR. Rukovodstvo Preduzeća je ustanovilo politiku za upravljanje rizikom od promena kursa stranih valuta u odnosu na njegovu funkcionalnu valutu putem hedžing transakcija, gde god je to moguće. To ne obuhvata derivate, zbog čega se u ovim okolnostima ne primenjuje računovodstvo hedžinga.

Devizni kursevi na dan izveštavanja za značajne strane valute su obelodanjeni u Napomeni 38.

Izloženost deviznom riziku na dan **31. decembra 2017. godine** je prikazana u nastavku:

	EUR	USD	SDR	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1,534,075	1,408	-	3,542,147	5,077,630
Ostala dugoročna finansijska sredstva	2,358,202	-	-	815,139	3,173,341
Potraživanja od kupaca	1,554,332	10,735	377,665	10,471,517	12,414,249
Ostala obrtna imovina	450,101	176	802	731,300	1,182,379
Ukupno	5,896,710	12,319	378,467	15,560,103	21,847,599
Kredit i zajmovi	(33,072,122)	(160,562)	-	(3,725,869)	(36,958,553)
Obaveze prema dobavljačima	(3,485,399)	(106,142)	(261,033)	(7,975,990)	(11,828,564)
Ostale obaveze	(3,296)	-	-	(822,542)	(825,838)
Ukupno	(36,560,817)	(266,704)	(261,033)	(12,524,401)	(49,612,955)
Neto izloženost	(30,664,107)	(254,385)	117,434	3,035,702	(27,765,356)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.1. Tržišni rizik (Nastavak)

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta (Nastavak)

Izloženost deviznom riziku na dan **31. decembra 2016. godine** je prikazana u nastavku:

	<u>EUR</u>	<u>USD</u>	<u>SDR</u>	<u>RSD</u>	<u>Ukupno</u>
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	2,452,745	1,700	-	2,284,320	4,738,765
Ostala dugoročna finansijska sredstva	2,608,628	-	-	535,103	3,143,731
Potraživanja od kupaca	1,506,653	131	510,527	10,281,077	12,298,388
Ostala obrtna imovina	554,615	347	897	622,843	1,178,702
Ukupno	7,122,641	2,178	511,424	13,723,343	21,359,586
Kredit i zajmovi	(33,335,406)	(394,837)	-	(4,791,667)	(38,521,910)
Obaveze prema dobavljačima	(6,338,942)	(135,052)	(354,567)	(6,799,399)	(13,627,960)
Ostale obaveze	(8)	-	-	(830,983)	(830,991)
Ukupno	(39,674,356)	(529,889)	(354,567)	(12,422,049)	(52,980,861)
Neto izloženost	(32,551,715)	(527,711)	156,857	1,301,294	(31,621,275)

Analiza osetljivosti

Razumno moguće slabljenje vrednosti dinara od 5% u odnosu na EUR, USD i SDR bi imalo sledeće efekte na rezultat poslovanja, pod pretpostavkom da sve ostale varijable ostanu nepromenjene, posebno kamatne stope.

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
EUR	(1,533,205)	(1,627,586)
USD	(12,719)	(26,386)
SDR	5,872	7,843
Ukupno	(1,540,052)	(1,646,129)

Jačanje vrednosti dinara od 5% u odnosu na navedene valute na dan izveštavanja bi imalo jednak, ali suprotan efekat u prikazanim iznosima po valutama. Nakon oporezivanja, uticaj na kapital bi bio isti.

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Preduzeće je izloženo rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegovu finansijsku poziciju, rezultate poslovanja i tokove gotovine.

Rizik od promene kamatnih stopa, sa kojim se suočava Preduzeće, uglavnom proističe iz dugoročnih kredita od banaka i dobavljača sa varijabilnom kamatnom stopom. Krediti odobreni Preduzeću po varijabilnoj kamatnoj stopi izlažu Preduzeće kamatnom riziku novčanih tokova.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.1. Tržišni rizik (Nastavak)

(b) Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine obaveze po kreditima su najvećim delom izražene u EUR ili sa valutnom klauzulom, sa varijabilnom kamatnom stopom koja je vezana za Euribor ili Belibor.

U skladu sa važećom finansijskom politikom, bruto kamatna stopa na kredite odobrene od strane dobavljača ne može da pređe nivo od Euribor uvećan za maržu do 2% godišnje.

Preduzeće vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranja, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju.

Preduzeće još uvek ne vrši svop promenljive za fiksnu kamatnu stopu ili obrnuto, s obzirom na postojeću regulativu i nedovoljno razvijeno finansijsko tržište, ali preduzima odgovarajuće aktivnosti radi dobijanja kredita od banaka pod povoljnijim uslovima.

Kamatni profil kamatonosnih finansijskih instrumenata Preduzeća je kao što sledi:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Finansijska sredstva		
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	836,922	417,862
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	<u>150,000</u>	<u>200,000</u>
Ukupno	<u>986,922</u>	<u>617,862</u>
Finansijske obaveze		
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	(160,562)	(394,837)
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	<u>(36,797,991)</u>	<u>(38,127,073)</u>
Ukupno	<u>(36,958,553)</u>	<u>(38,521,910)</u>

U slučaju da je kamatna stopa na dugoročne kredite od banaka i dobavljača bila viša/niša za 0.1 procentni poen na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit nakon oporezivanja za godinu koja se završava 31. decembra 2017. i kapital na dan 31. decembra 2017. godine bili bi manji/veći za RSD 35,037 hiljada (2016. godina: RSD 46,711 hiljada) kao rezultat većeg/manjeg rashoda kamata.

(c) Rizik od promene cena

Preduzeće nije izloženo riziku od promene cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom da u izveštaju o finansijskoj poziciji nema ulaganja klasifikovanih kao raspoloživa za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u izveštaju o ukupnom rezultatu. Preduzeće ima ulaganja u kapital zavisnih pravnih lica čije se akcije kotiraju na tržištu hartija od vrednosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**6.1. Tržišni rizik (Nastavak)****(c) Rizik od promene cena (Nastavak)**

S druge strane, Preduzeće je izloženo riziku od promene cena usluga jer se suočava sa intenzivnom konkurencijom u oblasti mobilne telefonije, interneta i multimedije, kao i pojavom operatora u oblasti fiksne telefonije. Preduzeće nastoji da smanji izloženost ovom riziku uvođenjem raznovrsnih usluga i unapređenjem kvaliteta pruženih usluga.

Pored toga, "RATEL" je nametnuo, između ostalih, obavezu kontrole cena za regulisana tržišta na kojima je Preduzeće proglašeno za operatora sa značajnom tržišnom snagom (Napomena 1).

6.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Preduzeće neće biti u stanju da izmiri svoje finansijske obaveze po njihovom dospeću u novcu ili drugim finansijskim sredstvom.

Pristup Preduzeća upravljanju rizikom likvidnosti ima za cilj da se uvek obezbedi, u meri u kojoj je to moguće, adekvatna likvidnost za izmirenje obaveza po njihovom dospeću, kako pod uobičajenim tako i pod vanrednim okolnostima, bez nastanka neprihvatljivih gubitaka ili rizika od narušavanja reputacije Preduzeća.

Na dan 31. decembra 2017. godine kratkoročne obaveze Preduzeća su veće od obrtne imovine za RSD 7,343,122 hiljade.

Preduzeće kontinuirano posluje sa neto dobitkom, detaljno prati likvidnost i dospeće obaveza. Uz solidnu naplatu potraživanja, Preduzeće ostvaruje dovoljno novčanih priliva iz poslovnih aktivnosti i blagovremeno izmiruje svoje obaveze. U slučaju potrebe, Preduzeće ima na raspolaganju eksterne izvore finansiranja.

Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće raspolaže nepovučenim kreditnim linijama u iznosu od EUR 45 miliona, po osnovu finansijskih kredita sa UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd i Societe Generale banka Srbija a.d. Beograd, kao što je obelodanjeno u Napomenama 5.1. i 35(b).

Rukovodstvo smatra da će navedena sredstva zajedno sa očekivanim prilivima iz poslovnih aktivnosti i dividendi od zavisnih pravnih lica biti dovoljna da Preduzeće ispuni svoje ugovorne obaveze u 2018. godini.

U cilju upravljanja rizikom likvidnosti, Preduzeće ima finansijsku politiku kojom su definisani uslovi plaćanja, maksimalni iznos avansnog plaćanja isporučiocima opreme i izvođačima radova, grejs period i dužina otplate dela nabavke koji se otplaćuje na kredit, i to u zavisnosti od vrednosti i vrste ugovorene nabavke.

Preduzeće takođe prati očekivane novčane prilive od naplate potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja, zajedno sa očekivanim novčanim odlivima po osnovu plaćanja obaveza prema dobavljačima i ostalih obaveza.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Ročnost dospeća nederivatnih finansijskih obaveza Preduzeća na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine prikazana je u sledećem pregledu, koji uključuje *nediskontovane tokove glavnice duga i kamate*.

	Knjigovodstvena vrednost	Do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2017. godine							
Kredit i zajmovi	36,958,553	4,840,502	12,399,705	13,916,748	6,578,017	400	37,735,372
Obaveze prema dobavljačima	11,828,564	11,828,564	-	-	-	-	11,828,564
Ostale obaveze	825,838	825,838	-	-	-	-	825,838
Ukupno	49,612,955	17,494,904	12,399,705	13,916,748	6,578,017	400	50,389,774
31. decembar 2016. godine							
Kredit i zajmovi	38,521,910	3,190,941	14,355,546	13,356,959	8,776,189	741	39,680,376
Obaveze prema dobavljačima	13,627,960	13,627,960	-	-	-	-	13,627,960
Ostale obaveze	830,991	830,991	-	-	-	-	830,991
Ukupno	52,980,861	17,649,892	14,355,546	13,356,959	8,776,189	741	54,139,327

Na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine finansijske obaveze nisu obezbeđene.

6.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik od finansijskog gubitka za Preduzeće u slučaju da kupac ili druga strana kod finansijskog instrumenta ne ispunji svoje ugovorne obaveze i odnosi se na potraživanja od kupaca, gotovinu i gotovinske ekvivalente, depozite u bankama i finansijskim institucijama, kao i kredite date zaposlenima.

Knjigovodstvena vrednost finansijskih sredstava predstavlja maksimalnu izloženost kreditnom riziku.

Potraživanja od kupaca

Izloženost Preduzeća kreditnom riziku je primarno uslovljena pojedinačnim karakteristikama svakog kupca. Kreditnim rizikom se upravlja preduzimanjem odgovarajućih mera i aktivnosti na nivou Preduzeća, kao što je procena rizika klijenta, praćenje poslovanja klijenta i njegovog finansijskog stanja, kao i upravljanje potraživanjima i nenaplativim potraživanjima.

Nadalje, Preduzeće nema značajnu koncentraciju rizika budući da ima široku bazu nepovezanih kupaca sa pojedinačno malim obavezama prema Preduzeću.

U slučaju neispunjenja obaveza, Preduzeće obustavlja dalje pružanje usluga klijentu. Pored toga, u cilju obezbeđenja naplate Preduzeće takođe preduzima i sledeće mere: reprogramiranje dugovanja, pokretanje sudskog postupka, vansudska poravnanja i slično.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**6.3. Kreditni rizik (Nastavak)***Potraživanja od kupaca (Nastavak)*

Potraživanja po osnovu roaming usluga i međunarodnog obračuna nisu pod direktnim uticajem uslova na lokalnom tržištu. Navedena potraživanja baziraju se na čvrstim bilateralnim ugovorima, uz istovremeno i međusobno pružanje usluga. Informacije o izloženosti kreditnom riziku po ovim osnovama i starosna struktura potraživanja obelodanjeni su u Napomeni 24.

Ostala dugoročna finansijska sredstva

Maksimalna izloženost Preduzeća kreditnom riziku na datum izveštavanja najbolje je prikazana u knjigovodstvenim vrednostima ostalih dugoročnih finansijskih sredstava.

Naplata kredita datih zaposlenima u Preduzeću se obezbeđuje kroz administrativne zabrane, odnosno umanjnjem zarada za adekvatan iznos rata.

Deo ostalih dugoročnih plasmana je obezbeđen zalogom nad 100% vrednosti kapitala dužnika (Napomena 22).

Dugoročni depoziti kod banaka na dan 31. decembra 2017. godine iznose RSD 577,898 hiljada (31. decembar 2016. godine: RSD 150,000 hiljada).

Gotovina i gotovinski ekvivalenti i depoziti u bankama

Na dan 31. decembra 2017. godine gotovina i gotovinski ekvivalenti Preduzeća iznose RSD 5,077,630 hiljada (31. decembar 2016. godine: RSD 4,738,765 hiljada). Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće ne raspolaže kratkoročnim depozitima kod banaka (31. decembar 2016. godine: RSD 50,000 hiljada).

Maksimalna izloženost Preduzeća kreditnom riziku na datum izveštavanja najbolje je prikazana u knjigovodstvenim vrednostima gotovine i gotovinskih ekvivalenata i depozita.

Garancije

Preduzeće izdaje finansijske garancije samo zavisnim i pridruženim pravnim licima, i to u određenim slučajevima. Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće je izdalo garancije bankama kao sredstvo obezbeđenja kredita odobrenih zavisnim i pridruženim pravnim licima (Napomena 36(c)).

6.4. Upravljanje rizikom kapitala

Politika Preduzeća je da obezbedi dovoljan nivo kapitala kako bi se očuvalo poverenje investitora, kreditora i tržišta, kao i održao budući razvoj poslovanja.

Cilj upravljanja kapitalom je da Preduzeće zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a akcionarima obezbedilo dividende.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.4. Upravljanje rizikom kapitala (Nastavak)

Da bi očuvalo, odnosno korigovalo strukturu kapitala, Preduzeće može da razmotri sledeće opcije: korekcija isplata dividendi akcionarima, vraćanje kapitala akcionarima, izdavanje novih akcija ili prodaja sredstava kako bi se smanjila dugovanja. Strategija upravljanja kapitalom Preduzeća je nepromenjena u odnosu na prethodnu godinu.

Preduzeće prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Preduzeća i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine koeficijent zaduženosti Preduzeća bio je kao što sledi:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Kredit i zajmovi (Napomena 29)	36,958,553	38,521,910
Minus: Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 27)	<u>(5,077,630)</u>	<u>(4,738,765)</u>
I Neto dugovanje	31,880,923	33,783,145
II Sopstveni kapital	135,969,662	132,435,154
III Ukupan kapital (I + II)	167,850,585	166,218,299
Koeficijent zaduženosti (I/III*100)	19.0%	20.3%

6.5. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Preduzeće nema finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koji se naknadno vrednuju po fer vrednosti u pojedinačnom izveštaju o finansijskoj poziciji.

Fer vrednost gotovine i kratkoročnih depozita, potraživanja od kupaca, ostalih potraživanja, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovim knjigovodstvenim vrednostima zbog kratkih perioda dospeća ovih instrumenata.

Fer vrednost finansijskih sredstava vrednovanih po amortizovanoj vrednosti (zajmovi zaposlenima i dugoročni plasmani) se procenjuje diskontovanjem budućih novčanih tokova korišćenjem tržišne kamatne stope (Napomena 22).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

7. PRIHODI OD PRODAJE

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Fiksna telefonija:		
<i>Domaće tržište:</i>	<u>25,527,165</u>	<u>27,812,686</u>
Ostvareni saobraćaj	5,116,936	6,390,886
Mesečne naknade	14,696,167	15,910,161
Zakup vodova i prenos podataka	2,256,438	2,205,414
Priključci i instalacione usluge	140,619	165,526
Interkonekcija	1,439,880	1,443,369
Veleprodaja internet usluga	995,787	1,071,719
CDMA usluge	441,557	506,772
Ostale usluge	439,781	118,839
<i>Inostrano tržište:</i>	<u>4,331,555</u>	<u>4,581,925</u>
Obračun	3,948,720	4,194,798
Zakup vodova i prenos podataka	271,937	276,142
Internet tranzit	78,366	77,916
Ostale usluge	32,532	33,069
	<u>29,858,720</u>	<u>32,394,611</u>
Mobilna telefonija:		
<i>Domaće tržište:</i>	<u>38,612,552</u>	<u>38,811,429</u>
Prepaid usluge	5,298,976	6,002,113
<i>Postpaid usluge:</i>	<u>22,976,737</u>	<u>21,458,410</u>
- Saobraćaj	4,676,843	5,259,886
- Mesečne naknade	18,299,894	16,198,524
Interkonekcija	6,760,942	8,001,029
Ostale usluge	3,575,897	3,349,877
<i>Inostrano tržište:</i>	<u>2,322,193</u>	<u>2,274,663</u>
Roaming	657,678	583,660
Dolazni međunarodni saobraćaj koji terminira u mobilnu mrežu Telekom Srbija	1,421,570	1,604,164
Ostale usluge	242,945	86,839
	<u>40,934,745</u>	<u>41,086,092</u>
Maloprodaja internet usluga	9,445,720	8,989,251
Multimedijalne usluge (IPTV i ostalo)	4,519,306	3,924,087
ICT usluge	288,490	203,231
Ostalo	<u>581,999</u>	<u>243,572</u>
Ukupno	<u>85,628,980</u>	<u>86,840,844</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

8. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti (Napomena 14(a))	1,230,854	1,035,607
Prihodi od prevremeno raskinutih korisničkih ugovora	485,319	586,027
Poklonjena stalna imovina	118,914	151,012
Ugovorne kazne i penali	117,706	70,898
Prihodi od naplaćenih troškova sudskog spora	93,436	100,478
Dobici od prodaje materijala i otpadaka	67,735	143,567
Naknada štete	22,727	24,932
Ukidanje rezervisanja za sudske sporove (Napomena 31)	14,456	3,767
Ostali prihodi	411,097	531,135
Ukupno	<u>2,562,244</u>	<u>2,647,423</u>

9. TROŠKOVI ZARADA, UKLJUČUJUĆI POREZE I DOPRINOSE

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Bruto zarade	8,683,059	8,961,812
Doprinosi na teret poslodavca	1,549,945	1,604,309
	<u>10,233,004</u>	<u>10,566,121</u>
Otpremnine za dobrovoljni odlazak iz Preduzeća (Napomena 5.4.18(c))	484,372	751,396
Doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu (Napomena 5.4.18(e))	682,069	343,715
Ostali lični rashodi	1,474,762	1,293,396
Ukupno	<u>12,874,207</u>	<u>12,954,628</u>

10. TROŠKOVI OPERATORA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Nacionalna interkonekcija:		
- fiksna telefonija	1,718,673	2,109,920
- mobilna telefonija	6,124,348	7,476,337
	<u>7,843,021</u>	<u>9,586,257</u>
Međunarodni obračun, zakup vodova i prenos podataka	2,310,884	1,990,007
Roaming	830,394	603,327
Odlazni međunarodni saobraćaj iz mobilne mreže Telekom Srbija	964,429	927,247
Ukupno	<u>11,948,728</u>	<u>13,106,838</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

11. TROŠKOVI MATERIJALA I ODRŽAVANJA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Materijal za pružanje usluga	7,638,612	7,377,047
Troškovi goriva i energije	1,328,724	1,293,446
Troškovi SIM kartica	87,698	87,891
Troškovi rezervnih delova	87,459	78,078
Troškovi alata i inventara	17,145	11,470
Ostali troškovi	763,511	719,427
	<u>9,923,149</u>	<u>9,567,359</u>
Nabavna vrednost prodane robe	531,749	114,455
Troškovi održavanja postrojenja i opreme	3,393,539	3,378,992
Transportni troškovi	900,681	921,044
	<u>4,825,979</u>	<u>4,414,491</u>
Ukupno	<u>14,749,118</u>	<u>13,981,850</u>

12. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Nematerijalna ulaganja (Napomena 18)	1,930,804	1,699,986
Nekretnine i oprema (Napomena 19)	14,210,173	13,184,393
	<u>16,140,977</u>	<u>14,884,379</u>
Ukupno	<u>16,140,977</u>	<u>14,884,379</u>

13. TROŠKOVI ZAKUPA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Poslovni i tehnički prostor	4,847,903	5,018,634
Skladišta i ostalo	201,166	160,517
	<u>5,049,069</u>	<u>5,179,151</u>
Ukupno	<u>5,049,069</u>	<u>5,179,151</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

14. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Naknade za emitovanje sadržaja	4,061,584	3,584,176
Troškovi reklame, propagande i sponzorstva	1,818,429	1,640,678
Ispravka vrednosti datih avansa i potraživanja (a)	1,706,167	1,904,255
Porez na zarade (b)	904,314	929,833
Troškovi čišćenja i fizičko-tehničkog obezbeđenja (Napomena 34(b))	843,638	923,566
Provizije posrednika	743,235	850,714
Indirektni porezi	714,088	696,179
Naknade za telekomunikacione licence, odobrenja i frekvencije (c)	640,413	618,388
Premije osiguranja	501,779	532,804
Troškovi korišćenja licenci za softvere	384,754	388,795
Troškovi revizije i ostalih konsultantskih usluga	278,358	35,920
Troškovi komunalnih usluga	275,379	264,207
Takse	236,208	221,627
Dugoročna primanja zaposlenih (Napomena 31)	123,156	87,519
Donacije	108,321	97,329
Obezvredenje plasmana (Napomena 21)	84,127	152,108
Troškovi elektronske obrade podataka	79,095	89,634
Troškovi obrazovanja i stručnog usavršavanja	67,402	73,661
Troškovi platnog prometa	59,525	136,385
Gubici po osnovu rashodovanja i otpisa stalne imovine	50,687	171,628
Troškovi reprezentacije	46,899	46,770
Troškovi istraživanja i razvoja	33,758	6,288
Rashodovanje zaliha	11,545	42,341
Troškovi rezervisanja za sudske sporove (Napomena 31)	4,060	8,803
Ostali rashodi	1,371,254	1,316,173
Ukupno	<u>15,148,175</u>	<u>14,819,781</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

14. OSTALI POSLOVNI RASHODI (Nastavak)

- (a) Promene na računima ispravke vrednosti datih avansa i potraživanja u toku 2017. i 2016. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	Avansi za osnovna sredstva (Napomena 20)	Potraživanja od kupaca (Napomena 24)	Dati avansi (Napomena 24)	Ostala obrtna imovina (Napomena 24)	Ukupno
Stanje na dan					
1. januara 2016. godine	5,853	11,499,426	33,031	331,871	11,870,181
Ispravka vrednosti u toku godine	5,020	1,741,003	58,030	100,202	1,904,255
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 8)	(5,428)	(934,923)	(48,280)	(46,976)	(1,035,607)
Otpis	-	(495,283)	(470)	(39,436)	(535,189)
Prenos (sa)/na	-	(5,645)	-	5,645	-
Ostale promene	-	5,717	(1,026)	(121)	4,570
Stanje na dan					
31. decembra 2016. godine	5,445	11,810,295	41,285	351,185	12,208,210
Ispravka vrednosti u toku godine	1,934	1,406,013	75,224	222,996	1,706,167
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 8)	(1,195)	(1,135,974)	(47,681)	(46,004)	(1,230,854)
Otpis	-	(5,447,339)	-	(1,770)	(5,449,109)
Prenos (sa)/na	11	(1,067)	(11)	1,067	-
Ostale promene	-	(19,368)	952	(6,380)	(24,796)
Stanje na dan					
31. decembra 2017. godine	6,195	6,612,560	69,769	521,094	7,209,618

Otpis potraživanja od kupaca u 2017. godini u iznosu od RSD 5,447,339 hiljada uključuje i utužena potraživanja u iznosu od RSD 4,990,620 hiljada. Otpis je izvršen na osnovu sprovedenog vanrednog delimičnog popisa utuženih potraživanja sa stanjem na dan 31. jula 2017. godine u predmetima u kojima je postupak obustavljen primenom Zakona o izvršenju i obezbeđenju ("Službeni glasnik RS", br. 106/2015), a u skladu sa kriterijumima utvrđenim odlukama nadležnih organa Preduzeća.

- (b) U skladu sa Zakonom o privremenom uređivanju osnovica za obračun i isplatu plata, odnosno zarada i drugih stalnih primanja kod korisnika javnih sredstava ("Službeni glasnik RS", br. 116/2014), neto zarada zaposlenih u Preduzeću je umanjena za 10% od novembra 2014. godine. Ovo umanjjenje se tretira kao porez na zarade u skladu sa ovim Zakonom i za 2017. godinu iznosi RSD 904,314 hiljada (2016. godina: RSD 929,833 hiljade).
- (c) Naknade za telekomunikacione licence, odobrenja i frekvencije u 2017. godini uključuju i naknadu za licencu i usluge javne mobilne telekomunikacione mreže u iznosu od RSD 207,536 hiljada (2016. godina: RSD 202,822 hiljade). Naknada se obračunava u iznosu od 0.5% prihoda od prodaje ostvarenog u poslovnoj godini za koju se plaća naknada u skladu sa Pravilnikom o visini naknada za obavljanje delatnosti elektronskih komunikacija ("Službeni glasnik RS", br. 93/2010).

Pored toga, naknada za licencu za izgradnju, posedovanje i eksploataciju javne fiksne telekomunikacione mreže i pružanje povezanih usluga u 2017. godini iznosi RSD 32,714 hiljada (2016. godina: RSD 39,132 hiljade). U skladu sa prethodno navedenim Pravilnikom, naknada se utvrđuje u visini od 0.08% ostvarenog prihoda od prodaje u poslovnoj godini za koju se plaća naknada, za usluge javne fiksne telekomunikacione mreže koje se pružaju preko sopstvene mreže za pristup (govorna usluga, prenos podataka, pristup internetu, prenos medijskih sadržaja i drugo).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

15. FINANSIJSKI PRIHODI

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Prihodi od kamata:		
- Gotovina i gotovinski ekvivalenti	60,042	114,531
- Oročeni depozit	7,033	11,533
- Krediti i potraživanja	401,270	508,451
Pozitivne kursne razlike	2,318,993	373,020
Ostali finansijski prihodi	262,938	305,728
Ukupno	<u>3,050,276</u>	<u>1,313,263</u>

16. FINANSIJSKI RASHODI

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Rashodi kamata:		
- Krediti i zajmovi	714,742	1,102,702
- Zatezna kamata	8,266	8,111
Negativne kursne razlike	1,094,899	1,006,671
Ostali finansijski rashodi	107,943	132,282
Ukupno	<u>1,925,850</u>	<u>2,249,766</u>

17. POREZ NA DOBIT

(a) Komponente poreza na dobit

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Tekući poreski rashod	1,195,714	1,188,016
Odloženi poreski rashod	279,791	174,218
Ukupno poreski rashod	<u>1,475,505</u>	<u>1,362,234</u>

(b) Usaglašavanje iznosa poreza na dobit i proizvoda dobiti pre oporezivanja i propisane poreske stope

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Dobit pre oporezivanja	16,023,693	16,523,202
Porez na dobit po statutarnoj stopi od 15%	2,403,554	2,478,480
Nepriзнati rashodi	(86,073)	(97,762)
Efekat privremenih razlika	148,885	171,865
Efekat priznavanja neiskorišćenih poreskih kredita	130,906	2,353
Nepriзнati prihodi	93,615	79,848
Umanjenje po osnovu poreza na dobit i poreza po odbitku plaćenih od strane nerezidentne filijale	(419,720)	(460,563)
Iskorišćeni poreski kredit u toku godine	(795,662)	(811,987)
Ukupno poreski rashod	<u>1,475,505</u>	<u>1,362,234</u>
<i>Efektivna poreska stopa</i>	<u>9.21%</u>	<u>8.24%</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. POREZ NA DOBIT (Nastavak)

(c) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva se odnose na privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja i njihove poreske osnovice, zatim na obaveze za dugoročna i ostala primanja zaposlenih, na rezervisanja za sudske sporove i na razgraničene obaveze.

Preduzeće od 2015. godine priznaje neiskorišćene poreske kredite iz prethodnih godina, koje ima pravo da koristi u skladu sa važećim poreskim propisima, a na osnovu projektovane buduće profitabilnosti. Rukovodstvo godišnje priprema projekcije poslovanja u skladu sa kojim odložena poreska sredstva mogu biti iskorišćena u budućem periodu i priznaje odložena poreska sredstva na kraju svake finansijske godine.

U toku 2017. godine smanjenje priznatih neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnog perioda iznosi RSD 130,906 hiljada.

Promene na **odloženim poreskim sredstvima** u toku 2017. i 2016. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Stanje na dan 1. januara	6,006,484	6,180,702
Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna ulaganja	(160,286)	(322,908)
Dugoročna primanja zaposlenih	11,985	141,246
Rezervisanja za sudske sporove	(3,088)	7,758
Ostala primanja zaposlenih	3,308	-
Razgraničene obaveze	(804)	2,039
Priznati neiskorišćeni poreski krediti	(130,906)	(2,353)
Stanje na dan 31. decembra	5,726,693	6,006,484

Odložena poreska sredstva iskazana u pojedinačnom izveštaju o finansijskoj poziciji se odnose na:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna ulaganja	1,731,412	1,891,698
Dugoročna primanja zaposlenih	265,562	253,577
Rezervisanja za sudske sporove	4,670	7,758
Ostala primanja zaposlenih	3,308	-
Razgraničene obaveze	3,706	4,510
Priznati neiskorišćeni poreski krediti	3,718,035	3,848,941
Stanje na dan 31. decembra	5,726,693	6,006,484

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. POREZ NA DOBIT (Nastavak)

(c) Odložena poreska sredstva (Nastavak)

Nepriznata odložena poreska sredstva

Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće nije priznalo odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih poreskih kredita u iznosu od RSD 3,981,636 hiljada nastalih u prethodnim poreskim periodima, a koji se mogu preneti na račun budućih rezultata.

Priznavanje u prethodnom periodu nije izvršeno usled neizvesnosti u pogledu iskorišćenja prenetih kredita. Na osnovu iskustva, iznos poreskih kredita iz tekućeg perioda po osnovu ulaganja u opremu znatno je premašivao iznos iskorišćenih poreskih kredita. Na taj način, Preduzeće nije bilo u mogućnosti da koristi prenete poreske kredite.

Izmenom zakonskih propisa od 2014. godine ukinuta je mogućnost korišćenja poreske olakšice u vidu poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun dobiti iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 10 godina i najviše do limita od 33% obračunatog poreza u tom poreskom periodu (Napomena 5.4.19(a)).

Neiskorišćeni poreski krediti po osnovu investicija prikazani su u sledećoj tabeli:

<u>Godina nastanka</u>	<u>Godina isteka</u>	<u>31.12.2017.</u>
2008.	2018.	1,464,074
2009.	2019.	928,727
2010.	2020.	2,208,724
2011.	2021.	820,175
2012.	2022.	1,200,464
2013.	2023.	1,077,507
Ukupno		<u>7,699,671</u>

Rukovodstvo smatra da će Preduzeće u budućnosti poslovati sa dobitkom i da će biti u mogućnosti da iskoristi priznata odložena poreska sredstva.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

18. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	<u>Licence</u>	<u>Softveri</u>	<u>Nematerijalna ulaganja u pripremi</u>	<u>Ukupno</u>
Nabavna vrednost				
1. januar 2016. godine	2,281,306	11,445,651	6,016,681	19,743,638
Povećanja	-	-	1,881,083	1,881,083
Prenos (sa)/na	4,343,276	596,546	(4,939,822)	-
Prenos na osnovna sredstva	-	-	(62,096)	(62,096)
Otuđenja i rashodovanja	(629,336)	(4,214,975)	-	(4,844,311)
Stanje na dan				
31. decembra 2016. godine	5,995,246	7,827,222	2,895,846	16,718,314
Povećanja	-	-	2,055,800	2,055,800
Prenos (sa)/na	467,295	2,341,124	(2,808,419)	-
Prenos na osnovna sredstva	-	-	(12,825)	(12,825)
Otuđenja i rashodovanja	-	(31,136)	-	(31,136)
Ostale promene	-	-	(5,640)	(5,640)
Stanje na dan				
31. decembra 2017. godine	6,462,541	10,137,210	2,124,762	18,724,513
Akumulirana ispravka vrednosti				
1. januar 2016. godine	1,322,071	9,366,511	97,649	10,786,231
Prenos (sa)/na	41,664	101,078	(142,742)	-
Amortizacija (Napomena 12)	578,030	1,023,069	98,887	1,699,986
Otuđenja i rashodovanja	(629,330)	(4,214,975)	-	(4,844,305)
Ostale promene	-	(1,968)	14,826	12,858
Stanje na dan				
31. decembra 2016. godine	1,312,435	6,273,715	68,620	7,654,770
Prenos (sa)/na	83,444	474,224	(557,668)	-
Prenos na osnovna sredstva	-	-	(3,755)	(3,755)
Amortizacija (Napomena 12)	594,546	847,936	488,322	1,930,804
Otuđenja i rashodovanja	-	(31,136)	-	(31,136)
Ostale promene	-	-	4,481	4,481
Stanje na dan				
31. decembra 2017. godine	1,990,425	7,564,739	-	9,555,164
Neotpisana vrednost na dan:				
- 31. decembra 2017. godine	4,472,116	2,572,471	2,124,762	9,169,349
- 31. decembra 2016. godine	4,682,811	1,553,507	2,827,226	9,063,544

Licence obuhvataju licence za mobilnu telefoniju (softverske licence, licence za proširenje kapaciteta i druge), licencu za CDMA, dozvolu za LTE 4G (1800 MHz), dozvolu za korišćenje radio-frekvencija u radiofrekvencijskom opsegu 721-821/832-862 MHz i ostale licence.

Na dan 31. decembra 2017. godine nematerijalna ulaganja u pripremi se odnose na softvere i licence.

Preduzeće je izvršilo testiranje nematerijalnih ulaganja na umanjenje vrednosti na dan 31. decembra 2017. godine. Korišćene pretpostavke i dobijeni rezultati su obelodanjeni u Napomeni 19.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište, pristupna mreža, spojni kablovi, kanalizacija i stubovi	Centrale i prenosni uređaji	Ostala oprema	Ulaganja u tude nekretnine i opremu	Sredstva u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost						
1. januar 2016. godine	90,843,429	131,432,475	8,588,786	2,678,550	15,958,142	249,501,382
Povećanja	-	-	-	-	13,410,578	13,410,578
Prenos (sa)/na	1,919,866	6,966,482	573,269	170,663	(9,630,280)	-
Prenos sa nematerijalnih ulaganja	-	-	-	-	62,096	62,096
Prenos uloga u stvarima na mts d.o.o. Kosovska Mitrovica	(1,475,224)	(846,322)	(43,977)	(17,619)	(107,806)	(2,490,948)
Otuđenja i rashodovanja	(513,352)	(3,161,854)	(821,702)	(6,415)	(242,042)	(4,745,365)
Stanje na dan						
31. decembra 2016. godine	90,774,719	134,390,781	8,296,376	2,825,179	19,450,688	255,737,743
Povećanja						
Prenos (sa)/na	3,140,110	13,779,863	643,819	338,712	(17,902,504)	-
Prenos sa nematerijalnih ulaganja	-	-	-	-	12,825	12,825
Otuđenja i rashodovanja	(39,807)	(1,673,647)	(601,028)	-	(504,637)	(2,819,119)
Stanje na dan						
31. decembra 2017. godine	93,875,022	146,496,997	8,339,167	3,163,891	13,920,347	265,795,424
Akumulirana ispravka vrednosti						
1. januar 2016. godine	48,505,338	107,678,420	6,148,338	1,899,720	1,063,117	165,294,933
Prenos (sa)/na	85,661	501,706	14,758	12,164	(614,289)	-
Amortizacija (Napomena 12)	3,331,776	8,330,649	678,899	291,882	551,187	13,184,393
Prenos uloga u stvarima na mts d.o.o. Kosovska Mitrovica	(613,578)	(734,601)	(39,585)	(16,279)	(4)	(1,404,047)
Otuđenja i rashodovanja	(504,335)	(3,076,757)	(817,936)	(5,935)	(136,524)	(4,541,487)
Ostale promene	-	-	-	(950)	15,148	14,198
Stanje na dan						
31. decembra 2016. godine	50,804,862	112,699,417	5,984,474	2,180,602	878,635	172,547,990
Prenos (sa)/na	172,140	1,928,820	26,199	34,007	(2,161,166)	-
Prenos sa nematerijalnih ulaganja	-	-	-	-	3,755	3,755
Amortizacija (Napomena 12)	3,195,465	8,062,394	747,819	263,565	1,940,930	14,210,173
Otuđenja i rashodovanja	(36,386)	(1,613,519)	(555,442)	-	(97,127)	(2,302,474)
Stanje na dan						
31. decembra 2017. godine	54,136,081	121,077,112	6,203,050	2,478,174	565,027	184,459,444
Neotpisana vrednost na dan:						
- 31. decembra 2017. godine	39,738,941	25,419,885	2,136,117	685,717	13,355,320	81,335,980
- 31. decembra 2016. godine	39,969,857	21,691,364	2,311,902	644,577	18,572,053	83,189,753

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.**Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno**

---

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Nabavna vrednost potpuno otpisanih nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja u upotrebi na dan 31. decembra 2017. godine iznosi RSD 104,261,448 hiljada (31. decembar 2016. godine: RSD 87,422,162 hiljade).

Na dan 31. decembra 2017. godine osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja u pripremi obuhvataju i završene investicije koje nisu aktivirane u iznosu od RSD 804,527 hiljada (31. decembar 2016. godine: RSD 2,226,002 hiljade).

Navedena sredstva nisu bila prenetna na odgovarajuću klasu nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja zbog značajnih administrativnih procedura, ali je Preduzeće izvršilo obračun amortizacije navedenih investicija. Preduzeće je koristilo amortizacione stope za klase nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja na koje će investicija biti opredeljena prilikom aktiviranja.

Uticaj svake promene pretpostavki za određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja može imati materijalno značajan uticaj na finansijsku poziciju Preduzeća, kao i na rezultate poslovanja zbog značajnog učešća stalnih sredstava u ukupnoj aktivi Preduzeća. Ukoliko bi Preduzeće skratilo procenjeni korisni vek trajanja sredstava za 10%, došlo bi do dodatnog povećanja troškova amortizacije za godinu koja se završava 31. decembra 2017. u iznosu od RSD 1,411,102 hiljade.

Otuđenja i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme (uključujući i investicije u toku) se najvećim delom odnose na tehnološki/fizički zastarela sredstva. Gubici po ovom osnovu se priznaju u izveštaju o ukupnom rezultatu tekuće godine (Napomena 14).

Ugovorene obaveze za finansiranje ulaganja u opremu i nematerijalna ulaganja i izvođenja radova, koje nisu priznate na dan izveštavanja (nepovučeni krediti), čine preuzete obaveze na dan 31. decembra 2017. godine i prikazane su u Napomeni 35(b).

Test umanjnja vrednosti

Većina pojedinačnih sredstava Preduzeća ne generiše novčane tokove nezavisno od ostalih stavki imovine zbog same prirode delatnosti Preduzeća. Fiksna mreža (zajedno sa internet i multimedijalnim uslugama zbog činjenice da koriste istu infrastrukturu) i mobilna mreža se smatraju zasebnim jedinicama koje generišu gotovinu. Konvergencija ponude usluga i mreže bi mogla da doprinese različitom definisanju jedinica koje generišu gotovinu u budućnosti.

Preduzeće uzima u obzir izvesne indikatore, uključujući i liberalizaciju tržišta i druge regulatorne i ekonomske promene na tržištu telekomunikacija Republike Srbije prilikom procene da li postoje indikacije da je vrednost sredstava umanjena. Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće je testiralo sve identifikovane jedinice koje generišu gotovinu na umanjnje vrednosti.

Sledeće ključne pretpostavke su korišćene pri određivanju vrednosti u upotrebi jedinica koje generišu gotovinu:

- obim tržišta, stopa penetracije, tržišno učešće i nivo konkurencije, odluke nadležnog regulatornog organa u određivanju cena, i
- nivo investicionih ulaganja.

Iznosi koji se dodeljuju svakom od ovih parametara odražavaju prethodno iskustvo, korigovano za očekivane promene tokom vremenskog perioda koji je obuhvaćen planom poslovanja, ali takođe mogu biti pod uticajem nepredvidivih promena ekonomskog i zakonodavnog okvira.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Test umanjenja vrednosti (Nastavak)

Rast prihoda je projektovan uzimajući u obzir prosečne stope rasta na osnovu prethodnog iskustva i procenjenog obima prodaje, kao i promene cena u narednih pet godina. Pored toga, projekcije uključuju uvođenje novih modela usluga, konvergenciju postojećih usluga, zadržavanje leaderske pozicije na tržištu, pozicioniranje na tržištu ICT i platnih usluga, digitalizaciju, implementaciju All IP transformacije optičke pristupne mreže i drugo.

Upotrebna vrednost jedinica koje generišu gotovinu je utvrđena na osnovu poslovnog plana Preduzeća sa projekcijom EBITDA i očekivanog prosečnog veka upotrebe sredstava.

Diskontne stope korišćene za utvrđivanje upotrebne vrednosti su zasnovane na prosečnoj ponderisanoj ceni kapitala i predstavljaju trenutnu tržišnu procenu vremenske vrednosti novca na bazi rizika koji su svojstveni delatnostima odgovarajućih jedinica koje generišu gotovinu. Diskontna stopa pre oporezivanja korišćena za fiksnu mrežu iznosi 15.28% i za mobilnu mrežu 13.01%.

Na dan 31. decembra 2017. godine višak upotrebne vrednosti u odnosu na knjigovodstvenu vrednost fiksne mreže i mobilne mreže iznosi RSD 22,902 miliona i RSD 72,163 miliona, respektivno.

S obzirom na dobijene rezultate, nije priznat gubitak po osnovu umanjenja vrednosti za 2017. godinu.

20. AVANSI ZA NEKRETNINE I OPREMU

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Dati avansi za:		
- nekretnine i opremu	1,076,637	561,633
- nematerijalna ulaganja	551	2,493
	<u>1,077,188</u>	<u>564,126</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14(a))</i>	<u>(6,195)</u>	<u>(5,445)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>1,070,993</u>	<u>558,681</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

21. UČEŠĆA U KAPITALU ZAVISNIH I PRIDRUŽENIH PRAVNIH LICA

	Procenat učesća u kapitalu	2017.	2016.
Telekom Srpske a.d. Banja Luka	65%	56,933,380	56,933,380
Mtel d.o.o. Podgorica	51%	3,176,711	3,176,711
mts banka a.d. Beograd	82%	2,234,569	1,751,299
mts d.o.o. Kosovska Mitrovica	100%	1,479,293	1,242,390
HD-WIN d.o.o. Beograd	51%	790,476	790,476
Yunet International d.o.o. Beograd	81%	486,710	-
GO4YU d.o.o. Beograd	84% (50%)	250,359	149,717
TS:NET B.V. Amsterdam	100%	122,487	122,487
Telus a.d. Beograd	100%	9,030	9,030
mts AntenaTV d.o.o. Beograd	50%	1,234	1,234
		65,484,249	64,176,724
<i>Minus: Ispravka vrednosti učešća</i> mts banka a.d. Beograd		(486,360)	(402,233)
Stanje na dan 31. decembra		64,997,889	63,774,491

Promene na učešćima u kapitalu

Dana 5. aprila 2017. godine u Agenciji za privredne registre registrovano je povećanje procentualnog iznosa vlasništva u kapitalu pridruženog pravnog lica "GO4YU" sa 50% na 75.25% bez dodatnog uloga, s obzirom da drugi vlasnik nije uplatio svoj srazmerni deo po osnovu dokapitalizacije iz jula 2016. godine. Pored toga, dana 26. aprila 2017. godine na osnovu odluka statutarnih organa Preduzeća izvršena je dokapitalizacija zavisnog pravnog lica "GO4YU" u iznosu od RSD 100,642 hiljade, čime je vlasnički udeo povećan na 83.57%.

Dana 8. maja 2017. godine Preduzeće je isplatilo kupoprodajnu cenu u iznosu od RSD 375,603 hiljade za 62.222% učešća u kapitalu pravnog lica "Yunet International". Pored toga, dana 31. oktobra 2017. godine Preduzeće je potpisalo ugovor o prenosu udela drugih vlasnika (fizičkih lica) ovog zavisnog pravnog lica na Preduzeće. Na ovaj način Preduzeće je steklo dodatnih 18.998% učešća u kapitalu i isplatilo kupoprodajnu cenu dana 21. decembra 2017. godine u iznosu od RSD 111,107 hiljada tako da vlasnički udeo Preduzeća iznosi 81.22%.

Dana 6. juna 2017. godine na osnovu odluke statutarnih organa Preduzeća izvršena je dokapitalizacija zavisnog pravnog lica "mts banka" u iznosu od RSD 244,464 hiljade kupovinom 1,365,720 komada akcija. Takođe, dana 25. oktobra 2017. godine Preduzeće je izvršilo dokapitalizaciju Banke kupovinom 1,334,112 komada akcija u iznosu od RSD 238,806 hiljada, čime je vlasnički udeo povećan na 82.45%.

Na osnovu odluke statutarnih organa Preduzeća dana 28. decembra 2017. godine izvršeno je povećanje osnovnog kapitala zavisnog pravnog lica "mts" d.o.o. Kosovska Mitrovica ulogom u novcu u iznosu od RSD 236,903 hiljade.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.**Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno**

---

21. UČEŠĆA U KAPITALU ZAVISNIH I PRIDRUŽENIH PRAVNIH LICA (Nastavak)*Primljene dividende*

Dana 5. juna 2017. godine Skupština akcionara zavisnog pravnog lica "Telekom Srpske" donela je Odluku o isplati dividendi iz dobiti za 2016. godinu. Dividenda koja pripada Preduzeću iznosi KM 25,319,990 (RSD 1,583,498 hiljada).

Dana 6. decembra 2017. godine Skupština akcionara zavisnog pravnog lica "Telekom Srpske" donela je Odluku o isplati privremene dividende za 2017. godinu. Dividenda koja pripada Preduzeću iznosi KM 16,527,280 (RSD 1,009,717 hiljada).

Dana 28. juna 2017. godine Skupština zavisnog pravnog lica "Telus" donela je Odluku o raspodeli ostvarene dobiti prema finansijskim izveštajima za 2016. godinu. Dividenda koja pripada Preduzeću kao osnivaču i jedinom akcionaru iznosi RSD 25,102 hiljade.

Dividende su u potpunosti naplaćene do datuma izveštavanja.

U toku 2016. godine Preduzeće je naplatilo dividende od zavisnih pravnih lica "Telekom Srpske" u ukupnom iznosu od KM 45,291,346 (RSD 2,851,469 hiljada) i "Telus" u ukupnom iznosu od RSD 46,596 hiljada.

Test umanjenja vrednosti

Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće je izvršilo testiranje umanjenja vrednosti ulaganja u zavisna i pridružena pravna lica kod kojih su identifikovani izvesni indikatori potencijalnog umanjenja vrednosti.

U 2017. godini gubitak po osnovu umanjenja vrednosti je priznat samo kod ulaganja u zavisno pravno lice "mts banka" u iznosu od RSD 84,127 hiljada (Napomena 14). Umanjenje je zasnovano na raspoloživim podacima za slične transakcije realizovane na bankarskom tržištu, tekućim rezultatima poslovanja banke, kao i budućim planovima. U 2016. godini gubitak po osnovu umanjenja vrednosti ulaganja u banku je iznosio RSD 152,108 hiljada.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

22. OSTALA DUGOROČNA FINANSIJSKA SREDSTVA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Kreditni dati zaposlenima za stambene potrebe i otkup službenih automobila	1,334,802	1,458,593
<i>Minus: Svođenje na sadašnju vrednost</i>	(113,834)	(167,145)
	<u>1,220,968</u>	<u>1,291,448</u>
Ostali dugoročni plasmani	1,464,009	1,911,631
<i>Minus: Svođenje na sadašnju vrednost</i>	(89,534)	(209,348)
	<u>1,374,475</u>	<u>1,702,283</u>
Dugoročni depoziti	577,898	150,000
Dugoročni zakupi	155,966	69,911
Ostala dugoročna sredstva	336	1,766
Stanje na dan 31. decembra	<u>3,329,643</u>	<u>3,215,408</u>

Kreditni odobreni zaposlenima se odnose na sledeće vrste kredita:

- Beskamatne zajmove iskazane u EUR koji se koriguju dva puta godišnje za promene deviznog kursa RSD/EUR.
- Kredite odobrene od strane izabranih poslovnih banaka sa kojima Preduzeće posluje: jednokratni zajam za učešće u kreditu sa grejs periodom od 5 godina, rokom otplate od 7 (10) godina, sa deviznom klauzulom i kamatnom stopom od 0.1% godišnje i obročni zajam za učešće u kamati sa grejs periodom od 20 (10) godina, rokom otplate od 5 godina i kamatnom stopom od 0.1% godišnje.
- Beskamatne zajmove sa deviznom klauzulom i rokom otplate od 3 do 5 godina. U decembru 2017. godine bivšim rukovodiocima, u skladu sa prethodnom unutrašnjom organizacijom u Preduzeću, je odobren otkup vozila koje su imali pravo da koriste u službene svrhe.

Fer vrednost kredita datih zaposlenima na dan 31. decembra 2017. godine zasniva se na novčanim tokovima diskontovanim tržišnom kamatnom stopom koja odgovara tržišnoj kamatnoj stopi na slične finansijske instrumente od 1.39% godišnje (31. decembar 2016. godine: 1.80% godišnje).

Maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja je nominalna vrednost kredita datih zaposlenima. Navedena izloženost kreditnom riziku je limitirana, s obzirom da se naplata kredita datih zaposlenima u Preduzeću obezbeđuje kroz administrativne zabrane.

Na dan 31. decembra 2017. godine ostali dugoročni plasmani se uglavnom odnose na dugoročna potraživanja u iznosu od RSD 1,176,152 hiljade po osnovu Ugovora o ustupanju prava na emitovanje fudbalskih takmičenja UEFA zavisnom pravnom licu "HD-WIN" (Napomena 34(a)). Fer vrednost plasmana zasniva se na budućim novčanim tokovima diskontovanim tržišnom kamatnom stopom.

Ostali dugoročni plasmani na dan 31. decembra 2017. godine uključuju i dugoročna potraživanja najvećim delom po osnovu Ugovora o zakupu reklamnog prostora sa privrednim društvom "Štampa sistem" d.o.o. Beograd u ukupnom iznosu od RSD 131,934 hiljade. Dana 22. novembra 2012. godine u Registru založnog prava Agencije za privredne registre registrovana je zaloga Preduzeća nad 100% kapitala dužnika, pod brojem 17127/2012.

Dugoročni depoziti na dan 31. decembra 2017. godine se odnose na oročene namenske depozite kod zavisnog pravnog lica "mts banka".

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

23. ZALIHE

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Materijal	2,222,615	2,595,698
Rezervni delovi i oprema	1,158,663	1,282,709
Alat i inventar	2,574,636	2,601,544
Otpaci	153,007	114,632
	<u>6,108,921</u>	<u>6,594,583</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>		
Materijala	-	(11,647)
Rezervnih delova	-	(10,487)
Alata i inventara	(2,533,585)	(2,552,776)
Otpadaka	(153,007)	(114,632)
	<u>(2,686,592)</u>	<u>(2,689,542)</u>
Roba	<u>64</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>3,422,393</u>	<u>3,905,041</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

24. POTRAŽIVANJA I OSTALA OBRтна IMOVINA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Kupci u zemlji:		
Javna fiksna telekomunikaciona mreža	8,003,697	9,204,735
Mobilna telefonija	7,215,337	10,932,925
Interkonekcija	1,400,936	1,494,168
Ostala potraživanja	75,355	6,674
	<u>16,695,325</u>	<u>21,638,502</u>
Kupci u inostranstvu:		
Međunarodni obračun fiksnog saobraćaja	990,616	1,103,432
Roaming	273,231	318,541
Ostala potraživanja	9,029	-
	<u>1,272,876</u>	<u>1,421,973</u>
Potraživanja od povezanih pravnih lica (Napomena 34(a))	1,058,608	1,048,208
Dati avansi	402,480	457,460
Ostala obrtna imovina:		
Ostala potraživanja	900,041	680,569
Tekuća dospeća dugoročnih plasmana i kredita datih zaposlenima	798,775	1,008,418
Kratkoročni depozit	-	50,000
Ostali depoziti	12,673	1,312
	<u>1,711,489</u>	<u>1,740,299</u>
Bruto potraživanja i ostala obrtna imovina	21,140,778	26,306,442
<i>Minus: Ispravka vrednosti:</i>		
Potraživanja od kupaca (Napomena 14(a))	(6,612,560)	(11,810,295)
Dati avansi (Napomena 14(a))	(69,769)	(41,285)
Ostala obrtna imovina (Napomena 14(a))	(521,094)	(351,185)
	<u>(7,203,423)</u>	<u>(12,202,765)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>13,937,355</u>	<u>14,103,677</u>

Potraživanja i ostala obrtna imovina su najvećim delom nekamatonsna.

Starosna struktura **bruto potraživanja i datih avansa** na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine je sledeća:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Do 60 dana	12,746,960	12,714,563
Od 60 do 180 dana	387,536	744,004
Od 180 do 360 dana	399,593	469,773
Preko 360 dana (Napomena 14(a))	5,895,200	10,637,803
Stanje na dan 31. decembra	<u>19,429,289</u>	<u>24,566,143</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

24. POTRAŽIVANJA I OSTALA OBRTNA IMOVINA (Nastavak)

Neto knjigovodstvena vrednost **potraživanja i datih avansa** na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine iskazana je u sledećim valutama:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
RSD	10,804,228	10,697,252
EUR	1,554,332	1,506,653
Ostale valute	388,400	510,658
Stanje na dan 31. decembra	<u>12,746,960</u>	<u>12,714,563</u>

Rukovodstvo Preduzeća smatra da nije potrebno izvršiti dodatno rezervisanje za izloženost kreditnom riziku, koje prevazilazi formiranu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja potraživanja.

Stoga je maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja jednaka neto knjigovodstvenoj vrednosti svake prethodno prikazane vrste potraživanja. Fer vrednost potraživanja i ostale obrtne imovine odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja.

25. UNAPRED PLAĆENI TROŠKOVI I OSTALA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Potraživanja za PDV	17,824	64,295
Unapred plaćeni troškovi:		
- Provizije bankama po osnovu kredita	82,960	14,582
- Zakup	120,773	106,831
- Premije osiguranja	18,183	19,232
- Ostalo	29,564	24,010
	<u>251,480</u>	<u>164,655</u>
Ostala aktivna vremenska razgraničenja:		
- Prava za emitovanje sadržaja (a)	608,765	146,830
- Ostalo (b)	2,903,355	2,813,549
	<u>3,512,120</u>	<u>2,960,379</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>3,781,424</u>	<u>3,189,329</u>

(a) Na dan 31. decembra 2017. godine prava za emitovanje sadržaja u iznosu od RSD 608,765 hiljada se najvećim delom odnose na prava za prenos UEFA takmičenja u iznosu od RSD 472,232 hiljade (deo sezona 2017/2018. i 2018/2019.).

(b) Ostala aktivna vremenska razgraničenja u iznosu od RSD 2,903,355 hiljada na dan 31. decembra 2017. godine (31. decembar 2016. godine: RSD 2,813,549 hiljada) se uglavnom odnose na razgraničena potraživanja po osnovu prodaje uređaja na mesečne rate tokom ugovornog perioda.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

26. UNAPRED OBRAČUNATI PRIHODI

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Nefakturisani prihodi:		
- Međunarodni obračun	505,873	497,243
- Roaming (a)	362,560	583,421
- Prava za emitovanje sadržaja (b)	357,195	-
- Ostalo	67,418	73,993
Stanje na dan 31. decembra	<u>1,293,046</u>	<u>1,154,657</u>

- (a) Na dan 31. decembra 2017. godine obračunati prihodi po osnovu roaming usluga u iznosu od RSD 362,560 hiljada se odnose na obračunate prihode od roaming usluga najvećim delom za decembar 2017. godine u procenjenom iznosu od RSD 62,569 hiljada (31. decembar 2016. godine: RSD 103,840 hiljada) i obračunate prihode u iznosu od RSD 299,991 hiljadu (31. decembar 2016. godine: RSD 479,581 hiljada) po osnovu Ugovora o međuoperatorskim popustima (Napomena 5.4.2.2).
- (b) Na dan 31. decembra 2017. godine obračunati prihodi po osnovu prava za emitovanje sadržaja u iznosu od RSD 357,195 hiljada najvećim delom se odnose na ustupanje prava prenosa fudbalskih takmičenja UEFA zavisnom pravnom licu "HD-WIN" za deo sezone 2017/2018. u iznosu od RSD 345,348 hiljada (Napomena 34(a)).

27. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Tekući računi	3,467,184	2,282,285
Devizni računi kod domaćih banaka	1,203,759	2,108,722
Devizni akreditivi	331,724	345,723
Ostalo	74,963	2,035
Stanje na dan 31. decembra	<u>5,077,630</u>	<u>4,738,765</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

28. KAPITAL

/ii/ Akcijski kapital

Preduzeće je akcionarsko društvo čiji se upisani, autorizovani, izdati i uplaćeni akcijski kapital sastoji od 1,000,000,000 običnih akcija.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine bila je sledeća:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>	U %
Republika Srbija	58.11	58.11	58.11
Telekom Srbija - otkupljene sopstvene akcije	20.00	20.00	20.00
Građani, zaposleni i bivši zaposleni	<u>21.89</u>	<u>21.89</u>	21.89
Ukupno	<u>100.00</u>	<u>100.00</u>	100.00

U skladu sa Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", br. 5/2015), Preduzeće nema obavezu da otuđi otkupljene sopstvene akcije nakon isteka perioda od tri godine od datuma sticanja.

/iii/ Ostali kapital

Ostali kapital u iznosu od RSD 8,588 hiljada na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine je nastao u prethodnom periodu, obavezanim izdvajanjem doprinosa iz zarada zaposlenih u Fond za finansiranje stanova solidarnosti.

/iiii/ Rezerve

Rezerve u iznosu od RSD 589,634 hiljade na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine su nastale u prethodnom periodu kao rezultat obaveze Preduzeća za izdvajanjem obavezne rezerve u visini od minimum 5% od ostvarene dobiti nakon oporezivanja u skladu sa ranije važećim Zakonom o preduzećima.

/iv/ Dividende

Dana 28. juna 2017. godine Skupština Preduzeća je donela Odluku o raspodeli dobiti po finansijskim izveštajima za 2016. godinu. Odobrena je isplata dividendi akcionarima u ukupnom bruto iznosu od RSD 11,013,680 hiljada, od čega Vladi Republike Srbije pripada iznos od RSD 8,000,025 hiljada i manjinskim akcionarima iznos od RSD 3,013,655 hiljada (uključujući i porez). Dividenda akcionarima je u potpunosti isplaćena dana 14. jula 2017. godine.

/v/ Osnovna i umanjena zarada po akciji

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Dobit koja pripada akcionarima Preduzeća (A)	14,548,188	15,160,968
Ponderisani prosečni broj izdatih običnih akcija u toku godine (B)	<u>800,000,000</u>	<u>800,000,000</u>
Osnovna i umanjenja zarada po akciji u RSD (A/B)	<u>18.19</u>	<u>18.95</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

29. KREDITI I ZAJMOVI

(a) Struktura kredita i zajmova

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Dugoročni krediti		
Finansijski krediti od banaka u zemlji	16,476,656	14,319,056
<i>Robni krediti od:</i>		
- dobavljača i banaka u zemlji	548,879	1,438,630
- dobavljača u inostranstvu	3,192,855	5,901,658
	<u>3,741,734</u>	<u>7,340,288</u>
Ukupno dugoročni finansijski i robni krediti	20,218,390	21,659,344
Ostale dugoročne obaveze	1,597	1,917
Ukupno dugoročni krediti	<u>20,219,987</u>	<u>21,661,261</u>
Tekuća dospeća dugoročnih kredita		
Finansijski krediti od banaka u zemlji	11,774,750	10,266,909
Robni krediti od dobavljača i banaka u zemlji	1,127,531	1,868,196
Robni krediti od dobavljača u inostranstvu	3,835,991	4,725,250
	<u>16,738,272</u>	<u>16,860,355</u>
Tekuće dospeće ostalih dugoročnih obaveza	294	294
Ukupno tekuća dospeća dugoročnih kredita	<u>16,738,566</u>	<u>16,860,649</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>36,958,553</u>	<u>38,521,910</u>

(b) Ročnost dospeća obaveza po kreditima

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Do 1 godine - tekuća dospeća	16,738,566	16,860,649
Od 1 do 2 godine	13,697,925	13,009,457
Od 2 do 5 godina	6,521,662	8,651,063
Preko 5 godina	400	741
Stanje na dan 31. decembra	<u>36,958,553</u>	<u>38,521,910</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

29. KREDITI I ZAJMOVI (Nastavak)

(c) Pregled dugoročnih kredita i zajmova po poveriocima

	Valuta	31.12.2017.		31.12.2016.	
		U valuti	U RSD '000	U valuti	U RSD '000
Finansijski krediti u zemlji					
Banca Intesa a.d. Beograd (sindicirani zajam)	EUR	63,800,000	7,558,559	59,000,000	7,284,866
Societe Generale banka Srbija a.d. Beograd	EUR	41,111,111	4,870,544	40,000,000	4,938,892
Komercijalna banka a.d. Beograd (sindicirani zajmovi)	EUR	34,222,222	4,054,399	31,000,000	3,827,641
Raiffeisen banka a.d. Beograd	EUR	30,000,000	3,554,181	-	-
Eurobank a.d. Beograd	EUR	15,555,556	1,842,909	20,000,000	2,469,446
Vojvodanska banka a.d. Novi Sad	EUR	10,000,000	1,184,727	-	-
UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd	EUR	10,000,000	1,184,727	-	-
Erste Bank a.d. Novi Sad	EUR	2,000,000	236,945	10,000,000	1,234,723
Vojvodanska banka a.d. Novi Sad	RSD	-	1,526,577	-	1,962,742
Credit Agricole banka Srbija a.d. Novi Sad	RSD	-	1,244,444	-	1,600,000
Addiko Bank a.d. Beograd	RSD	-	954,111	-	1,226,714
Beobanka a.d. u stečaju, Beograd	EUR	331,582	39,283	331,582	40,941
		207,020,471	28,251,406	160,331,582	24,585,965
Robni krediti u inostranstvu					
Ericsson Credit A.B., Švedska	EUR	20,785,713	2,462,540	30,091,130	3,715,421
Raiffeisen Bank International, Austrija	EUR	11,257,994	1,333,765	1,981,836	244,702
Huawei International Co. Ltd., Hong Kong	EUR	11,008,892	1,304,253	14,897,022	1,839,370
Huawei International Pte. Ltd., Singapur	EUR	9,405,599	1,114,307	16,077,306	1,985,102
Erste Group Bank AG, Austrija	EUR	2,657,029	314,785	5,048,770	623,383
Cisco Systems Finance International, Irska	USD	1,619,948	160,562	3,370,774	394,837
Alcatel Lucent International, Francuska	EUR	1,368,811	162,167	2,948,805	364,096
Huawei Technologies Co. Ltd., Kina	EUR	1,034,402	122,548	-	-
Intracom S.A., Grčka	EUR	455,121	53,919	1,089,770	134,556
Nokia Solutions and Networks Finance, Holandija (u 2017. godini ustupljeno Raiffeisen Bank International, Austrija)	EUR	-	-	7,774,238	959,903
Coriant International Sarl, Luksemburg	EUR	-	-	2,296,493	283,553
Skandinaviska Enskilda Bank Stockholm, Švedska	EUR	-	-	553,608	68,355
Alcatel Lucent S.A., Rumunija	EUR	-	-	110,389	13,630
			7,028,846		10,626,908
Robni krediti u zemlji			1,676,410		3,306,826
Ukupno krediti			36,956,662		38,519,699
Minus: Tekuće dospeće dugoročnih kredita					
Finansijski krediti u zemlji			(11,774,750)		(10,266,909)
Robni krediti u inostranstvu			(3,835,991)		(4,725,250)
Robni krediti u zemlji			(1,127,531)		(1,868,196)
			(16,738,272)		(16,860,355)
Ukupno dugoročni finansijski i robni krediti			20,218,390		21,659,344

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.****Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno**

---

29. KREDITI I ZAJMOVI (Nastavak)**(c) Pregled dugoročnih kredita i zajmova po poveriocima (Nastavak)**

Kamatne stope na kredite odobrene u EUR ili sa valutnom klauzulom od banaka i inostranih dobavljača kreću se u rasponu od Euribor stope, uvećane za 1.25% do 2.3% na godišnjem nivou. Na robne kredite od dobavljača u zemlji Preduzeće plaća kamatu po stopi uglavnom Euribor uvećanoj za 1.8% do 2% godišnje. Kamatne stope na finansijske kredite bez valutne klauzule odobrene od strane domaćih banaka kreću se u rasponu od Belibor stope, uvećane za 0.09% do 0.5% na godišnjem nivou.

Preduzeće ispunjava obaveze po kreditima u skladu sa ugovorenim dinamikom, odnosno shodno utvrđenim anuitetnim planovima. Rukovodstvo očekuje da će Preduzeće biti u mogućnosti da sve ugovorene obaveze po kreditima ispuni u skladu sa utvrđenim rokovima.

Krajem 2014. godine Preduzeće je potpisalo ugovore sa Erste Bank a.d. Novi Sad i konzorcijumom banaka koje zastupa Banca Intesa a.d. Beograd u ukupnom iznosu od EUR 69 miliona. Ugovori su potpisani u cilju refinansiranja obaveza na osnovu Ugovora o dugoročnom kreditnom aranžmanu od EUR 470 miliona i za opšte namene. Rok otplate svih kredita je tri godine od dana potpisivanja ugovora i otplata je počela u januaru 2017. godine.

U julu 2016. godine Preduzeće je potpisalo šest ugovora o kreditu u ukupnom iznosu od EUR 80 miliona (RSD 9,855,232 hiljade) i RSD 4,789,456 hiljada sa sledećim bankama: Societe Generale banka Srbija a.d. Beograd, Eurobank a.d. Beograd, konzorcijum banaka koji predstavlja Komercijalna banka a.d. Beograd, Vojvođanska banka a.d. Novi Sad, Credit Agricole banka Srbija a.d. Novi Sad i Addiko Bank a.d. Beograd. Ugovori su potpisani u cilju refinansiranja obaveza na osnovu Ugovora o dugoročnom kreditnom aranžmanu od EUR 470 miliona i za opšte namene. Period otplate svakog kredita je tri godine od dana potpisivanja ugovora.

U novembru 2016. godine Preduzeće je potpisalo ugovor sa konzorcijumom banaka koje predstavlja Komercijalna banka a.d. Beograd, u ukupnom iznosu od EUR 21 milion za svrhe refinansiranja obaveza po kreditima, kao i za opšte namene.

U junu i julu 2017. godine Preduzeće je potpisalo ugovore o kreditu u ukupnom iznosu od EUR 157 miliona sa sledećim bankama: Societe Generale banka Srbija a.d. Beograd, UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd, Vojvođanska banka a.d. Novi Sad, Banca Intesa a.d. Beograd i Raiffeisen banka a.d. Beograd. Sredstva po kreditima su za opšte namene. Period otplate svakog kredita je tri godine od dana potpisivanja ugovora. Na dan 31. decembra 2017. godine ukupno je povučeno EUR 112 miliona, dok preostali raspoloživi iznos od EUR 45 miliona predstavlja preuzetu obavezu (Napomena 35(b)).

Ugovori definišu obavezu Preduzeća da podnosi revidirane godišnje finansijske izveštaje i periodične finansijske izveštaje, kao i ostalu dokumentaciju na zahtev banke u skladu sa važećim propisima. Pored toga, Preduzeće ima obavezu da se pridržava određenog nivoa finansijskih pokazatelja Pokriće duga i Pokriće kamate tokom perioda otplate kredita. Preduzeće je na dan 31. decembra 2017. godine usaglasilo svoje finansijske pokazatelje sa utvrđenim parametrima.

Domaći robni krediti u iznosu od RSD 1,676,410 hiljada na dan 31. decembra 2017. godine (31. decembar 2016. godine: RSD 3,306,826 hiljada) najvećim delom se odnose na finansiranje radova na izgradnji mreže i nabavku opreme koji su odobreni od strane domaćih dobavljača.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

29. KREDITI I ZAJMOVI (Nastavak)

(c) Pregled dugoročnih kredita i zajmova po poveriocima (Nastavak)

U zavisnosti od ugovorene vrednosti nabavke razlikuju se uslovi plaćanja (veće vrednosti se finansiraju uglavnom sa 10% avansa i ostatak iz kredita), period otplate iznosa kredita, kao i grejs period. Robni krediti po ovom osnovu uglavnom su obezbeđeni garancijama koje su izdate u korist dobavljača.

Ukupna vrednost odobrenih a nepovučenih kredita na dan 31. decembra 2017. godine iznosi RSD 20,995,956 hiljada (31. decembar 2016. godine: RSD 2,658,208 hiljada). Svi ovi krediti su sa varijabilnom kamatnom stopom. Dospeće neiskorišćenih kreditnih linija je prikazano u Napomeni 35(b).

30. ODLOŽENI PRIHODI

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Donacije	238,337	295,868
Primljeni pokloni	199,718	260,214
Stanje na dan 31. decembra	<u>438,055</u>	<u>556,082</u>

Promene na **odloženim prihodima** u toku 2017. i 2016. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Stanje na dan 1. januara	556,082	702,470
Ukidanje u korist prihoda	(118,914)	(146,388)
Ostale promene	887	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>438,055</u>	<u>556,082</u>

31. OBAVEZE ZA PRIMANJA ZAPOSLENIH I OSTALA REZERVISANJA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Obaveze za otpremnine zaposlenih po osnovu redovnog odlaska u penziju	798,748	728,972
Obaveze za jubilarne nagrade zaposlenih	829,838	782,974
Rezervisanja za sudske sporove	31,135	51,721
Stanje na dan 31. decembra	<u>1,659,721</u>	<u>1,563,667</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

**31. OBAVEZE ZA PRIMANJA ZAPOSLENIH I OSTALA
 REZERVISANJA (Nastavak)**

Obaveze za primanja zaposlenih

Promene na obavezama za primanja zaposlenih u toku 2017. i 2016. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>Otpremnine</u>	<u>Jubilarne nagrade</u>	<u>Ukupno</u>
Stanje na dan			
1. januara 2016. godine	688,459	757,639	1,446,098
Prenos na tekuće dospeće	(39,013)	(109,208)	(148,221)
Troškovi kamata po aktuarskom obračunu	62,081	64,469	126,550
Troškovi tekuće usluge rada (Napomena 14)	17,445	70,074	87,519
Stanje na dan			
31. decembra 2016. godine	728,972	782,974	1,511,946
Prenos na tekuće dospeće	(19,062)	(93,925)	(112,987)
Troškovi kamata po aktuarskom obračunu	56,664	49,807	106,471
Troškovi tekuće usluge rada (Napomena 14)	32,174	90,982	123,156
Stanje na dan			
31. decembra 2017. godine	798,748	829,838	1,628,586

Obaveze za otpremnine i jubilarne nagrade zaposlenih formirane su na bazi izveštaja ovlašćenog aktuaru sa stanjem na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine i iste su iskazane u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata.

Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva na dan 31. decembra 2017. godine korišćena je diskontna stopa od 4.5% (31. decembar 2016. godine: 5.5%) koja odgovara dugoročnoj stopi prinosa na visokokvalitetne dužničke hartije od vrednosti, odnosno obveznice Republike Srbije i zapise trezora. Navedena kamatna stopa predstavlja adekvatnu stopu u skladu sa MRS 19 "Primanja zaposlenih" u odsustvu razvijenog tržišta visokokvalitetnih korporativnih obveznica.

Obaveze za primanja zaposlenih su utvrđene u skladu sa zakonskim propisima i opštim aktima Preduzeća kojima su regulisana prava zaposlenih, uz pretpostavku prosečnog rasta zarada po stopi od 4% godišnje za oba izveštajna datuma, što odgovara dugoročno projektovanoj stopi inflacije, kao i stope fluktuacije zaposlenih od 3.5% godišnje (31. decembar 2016. godine: 3%).

U slučaju da je diskontna stopa viša/niša za 1 procentni poen u odnosu na onu koja je korišćena, rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade na dan 31. decembra 2017. godine bi bila niža za RSD 142,893 hiljade, odnosno viša za RSD 163,682 hiljade.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

31. OBAVEZE ZA PRIMANJA ZAPOSLENIH I OSTALA REZERVISANJA (Nastavak)

Rezervisanja za sudske sporove

Rezervisanja za sudske sporove u iznosu od RSD 31,135 hiljada na dan 31. decembra 2017. godine (31. decembar 2016. godine: RSD 51,721 hiljada) se odnose na rezervisanja za sudske sporove pokrenute protiv Preduzeća i formirana su na osnovu najbolje procene ishoda sporova od strane nadležnih pravnih službi Preduzeća (Napomena 36(a)).

Promene na rezervisanjima za sudske sporove u toku 2017. i 2016. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Stanje na dan 1. januara	51,721	47,944
Rezervisanja u toku godine (Napomena 14)	4,060	8,803
Iskorišćena rezervisanja	(10,190)	(1,259)
Ukidanje u korist prihoda (Napomena 8)	(14,456)	(3,767)
Stanje na dan 31. decembra	<u>31,135</u>	<u>51,721</u>

32. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Dobavljači u zemlji	8,452,568	10,416,567
Dobavljači u inostranstvu:		
- fiksna telefonija	326,393	267,647
- mobilna telefonija	190,606	131,031
- ostale usluge	1,843,689	1,705,267
Dobavljači - povezana pravna lica (Napomena 34(a))	968,167	1,063,558
Ostale obaveze iz poslovanja	47,141	43,890
Primljeni avansi	98,421	75,408
Stanje na dan 31. decembra	<u>11,926,985</u>	<u>13,703,368</u>

Na dan 31. decembra 2017. godine obaveze iz poslovanja u iznosu od RSD 3,852,574 hiljade (31. decembar 2016. godine: RSD 6,828,561 hiljada) su izražene ili vezane za stranu valutu (najvećim delom EUR).

Obaveze prema dobavljačima su nekamatonsne.

Rukovodstvo Preduzeća smatra da iskazana vrednost obaveza prema dobavljačima odražava njihovu tržišnu vrednost na dan izveštavanja.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

33. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Ostale obaveze		
Obaveze za zarade i naknade zarada	383,933	407,792
Obaveze po osnovu PDV-a i ostalih javnih prihoda	730,954	596,637
Obaveze prema zaposlenima	21,500	22,047
Ostale obaveze	420,405	401,152
	<u>1,556,792</u>	<u>1,427,628</u>
Pasivna vremenska razgraničenja		
Obračunati troškovi:		
Međunarodni obračun	283,736	230,847
Roaming (a)	549,911	971,266
	<u>833,647</u>	<u>1,202,113</u>
Obračunati ostali troškovi:		
Preneti neiskorišćeni godišnji odmori (Napomena 5.4.18(d))	589,587	582,094
Tekuće dospeće obaveza za primanja zaposlenih	141,826	178,565
Doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu (Napomena 5.4.18(e))	169,501	-
Obračunate obaveze za kamate	148,990	152,296
Obračunati drugi troškovi (b)	1,731,750	1,741,370
	<u>2,781,654</u>	<u>2,654,325</u>
Unapred naplaćeni prihodi:		
Usluge mobilne telefonije	264,107	282,066
Zakup	972,802	963,997
Ostali obračunati prihodi	1,124	14,445
	<u>1,238,033</u>	<u>1,260,508</u>
Razgraničene obaveze za PDV	<u>94,777</u>	<u>70,453</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>6,504,903</u>	<u>6,615,027</u>

- (a) Na dan 31. decembra 2017. godine obračunati troškovi roaminga u ukupnom iznosu od RSD 549,911 hiljada se odnose na razgraničene troškove roaming usluga najvećim delom za decembar 2017. godine u procenjenom iznosu od RSD 61,705 hiljada (31. decembar 2016. godine: RSD 52,300 hiljada) i obračunate troškove u iznosu od RSD 488,206 hiljada (31. decembar 2016. godine: RSD 918,966 hiljada) po osnovu Ugovora o međuoperatorskim popustima (Napomena 5.4.2.2).
- (b) Obračunati drugi troškovi u iznosu od RSD 1,731,750 hiljada na dan 31. decembra 2017. godine (31. decembar 2016. godine: RSD 1,741,370 hiljada) odnose se najvećim delom na obračunate nefakturisane obaveze iz poslovanja.

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Preduzeće ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim pravnim licima. Stanja potraživanja i obaveza, kao i iznosi prihoda i rashoda iz poslovnih odnosa sa povezanim pravnim licima rezultat su uobičajenih poslovnih aktivnosti. Odnosi između Preduzeća i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

- (a) Stanja potraživanja, plasmana i obaveza na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine proistekla iz transakcija sa povezanim pravnim licima (Napomena 21) prikazana su u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
POTRAŽIVANJA		
<i>Bruto potraživanja od kupaca:</i>		
- Mtel	683,447	921,523
- Telekom Srpske	212,441	98,618
- mts d.o.o.	105,133	-
- HD-WIN	23,394	22,765
- Yunet International	17,078	-
- mts AntenaTV	6,994	1,732
- mts banka	3,915	1,339
- Mtel Austria	3,236	1,059
- GO4YU	2,125	492
- Telus	629	668
- Logosoft	194	12
- mts sistemi i integracije	22	-
Ukupno (Napomena 24)	<u>1,058,608</u>	<u>1,048,208</u>
<i>Dugoročni plasmani (Napomene 22 i 24):</i>		
- HD-WIN - prodaja TV prava	1,373,984	1,843,424
<i>Minus: Svođenje na tržišnu vrednost</i>	(49,223)	(93,604)
- mts banka - oročeni depoziti	577,898	200,000
- mts AntenaTV - prodaja multimedijalnih uređaja	198,853	119,894
<i>Minus: Svođenje na tržišnu vrednost</i>	(5,316)	(5,732)
Ukupno	<u>2,096,196</u>	<u>2,063,982</u>
UNAPRED OBRAČUNATI PRIHODI		
<i>Međunarodni obračun i roaming:</i>		
- Mtel	423,593	510,782
- Telekom Srpske	91,097	81,888
- Mtel Austria	537	135
Ukupno	<u>515,227</u>	<u>592,805</u>
<i>Ostali obračunati prihodi:</i>		
- HD-WIN - TV prava (Napomena 26(b))	345,348	-
- Mtel	7,073	6,333
- Telekom Srpske	5,482	11,192
- Logosoft	31	-
- GO4YU	26	220
- Mtel Austria	12	-
Ukupno	<u>357,972</u>	<u>17,745</u>
Ukupna potraživanja, plasmani i obračunati prihodi	<u>4,028,003</u>	<u>3,722,740</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(a) Potraživanja, plasmani i obaveze (Nastavak)

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
OBAVEZE		
<i>Obaveze prema dobavljačima:</i>		
- Telekom Srpske	326,009	89,014
- HD-WIN	250,837	233,456
- Telus	201,384	251,322
- Mtel	132,114	449,310
- mts d.o.o.	40,281	-
- mts banka	12,400	18,872
- mts sistemi i integracije	5,119	-
- Logosoft	14	21,582
- Mtel Austria	9	2
	<u>968,167</u>	<u>1,063,558</u>
Ukupno (Napomena 32)		
<i>Dugoročni robni krediti:</i>		
- mts banka	<u>10,116</u>	<u>47,874</u>
OSTALE OBAVEZE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA		
<i>Ostale obaveze:</i>		
- mts banka	13,394	-
	<u>13,394</u>	<u>-</u>
<i>Obračunati troškovi po osnovu međunarodnog obračuna, roaminga i zakupa kapaciteta:</i>		
- Mtel	373,334	455,370
- Telekom Srpske	29,253	15,753
- mts d.o.o.	20,140	-
- Logosoft	1,500	1
- TS:NET	1,413	-
- Mtel Austria	130	3
	<u>425,770</u>	<u>471,127</u>
<i>Obračunati ostali troškovi:</i>		
- mts banka	12,400	-
- Telekom Srpske	1,635	-
- Mtel	700	392
- mts d.o.o.	41	-
	<u>14,776</u>	<u>392</u>
<i>Unapred naplaćeni prihodi:</i>		
- Yunet International	2,068	-
	<u>2,068</u>	<u>-</u>
Ukupno	<u>456,008</u>	<u>471,519</u>
Ukupne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja	<u>1,434,291</u>	<u>1,582,951</u>

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču uglavnom iz transakcija prodaje i dospevaju u periodu ne dužem od 3 meseca nakon datuma prodaje, odnosno pružanja usluga (osim dugoročnih plasmana). Potraživanja po svojoj prirodi nisu obezbeđena.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(a) Potraživanja, plasmani i obaveze (Nastavak)

Obaveze prema povezanim pravnim licima potiču uglavnom od kupovnih transakcija i dospevaju u periodu ne dužem od 3 meseca nakon datuma kupovine, odnosno pružanja usluge (osim dugoročnih kredita).

Kreditni od zavisnog pravnog lica "mts banka" se odnose na robne kredite koji su bili odobreni Preduzeću od strane dobavljača, a koji su naknadno svoja potraživanja prodali zavisnom pravnom licu "mts banka" (faktoring).

(b) Transakcije sa povezanim licima, odnosno prihodi i rashodi u toku 2017. i 2016. godine prikazani su u sledećoj tabeli:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
TELUS		
<i>Prihodi:</i>		
Javna fiksna telekomunikaciona mreža	4,248	4,203
Mobilna telefonija	2,285	2,243
Dividende (Napomena 21)	25,102	46,596
Ostalo	-	20
	<u>31,635</u>	<u>53,062</u>
<i>Rashodi (Napomena 14):</i>		
Fizičko-tehničko obezbeđenje	(460,696)	(501,206)
Održavanje	(356,781)	(358,383)
Ostalo	(26,161)	(63,977)
	<u>(843,638)</u>	<u>(923,566)</u>
Neto rashodi	<u>(812,003)</u>	<u>(870,504)</u>
TELEKOM SRPSKE		
<i>Prihodi:</i>		
Međunarodni obračun, prenos podataka i ostale usluge	691,071	534,995
Roaming i ostale usluge mobilne telefonije	296,827	351,575
Reeksport mobilnih aparata	234,516	-
Dividende (Napomena 21)	2,593,215	2,851,469
Ostalo	6,989	7,509
	<u>3,822,618</u>	<u>3,745,548</u>
<i>Rashodi:</i>		
Međunarodni obračun i zakup vodova	(653,471)	(331,042)
Roaming i odlazni međunarodni mobilni saobraćaj	(293,962)	(297,219)
Reeksport mobilnih aparata	(232,963)	-
Ostalo	(165)	-
	<u>(1,180,561)</u>	<u>(628,261)</u>
Neto prihodi	<u>2,642,057</u>	<u>3,117,287</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(b) Prihodi i rashodi (Nastavak)

	2017.	2016.
MTEL		
<i>Prihodi:</i>		
Roaming i ostale usluge mobilne telefonije	417,472	423,281
Međunarodni obračun, prenos podataka i ostale usluge	241,083	287,437
Reeksport mobilnih aparata	116,273	-
Ostalo	9,124	8,200
	783,952	718,918
<i>Rashodi:</i>		
Roaming i odlazni međunarodni mobilni saobraćaj	(415,904)	(409,316)
Reeksport mobilnih aparata	(114,985)	-
Međunarodni obračun i zakup vodova	(77,973)	(119,458)
Ostalo	(7,540)	(5,651)
	(616,402)	(534,425)
Neto prihodi	167,550	184,493
TS:NET		
<i>Rashodi:</i>		
Zakup vodova za međunarodni tranzit	(50,851)	(51,122)
Neto rashodi	(50,851)	(51,122)
HD-WIN		
<i>Prihodi:</i>		
Mobilna telefonija	3,047	2,800
Javna fiksna telekomunikaciona mreža	2,952	2,907
	5,999	5,707
<i>Rashodi:</i>		
Naknada za emitovanje sadržaja	(1,356,196)	(1,262,197)
Ostalo	(12,376)	(9,560)
	(1,368,572)	(1,271,757)
Neto rashodi	(1,362,573)	(1,266,050)
MTS BANKA		
<i>Prihodi:</i>		
Javna fiksna telekomunikaciona mreža	18,470	9,698
Mobilna telefonija	640	491
Kamata na depozite	12,778	29,769
Ostalo	5,257	18
	37,145	39,976
<i>Rashodi:</i>		
Bankarske provizije	(1,336)	(2,693)
	(1,336)	(2,693)
Neto prihodi	35,809	37,283

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(b) Prihodi i rashodi (Nastavak)

	2017.	2016.
GO4YU		
<i>Prihodi:</i>		
Javna fiksna telekomunikaciona mreža	8,250	2,761
Mobilna telefonija	229	252
	<u>8,479</u>	<u>3,013</u>
Neto prihodi	<u>8,479</u>	<u>3,013</u>
YUNET INTERNATIONAL		
<i>Prihodi:</i>		
Javna fiksna telekomunikaciona mreža	117,985	-
Mobilna telefonija	1,018	-
	<u>119,003</u>	<u>-</u>
<i>Rashodi:</i>		
Provizije posrednika	(74)	-
	<u>(74)</u>	<u>-</u>
Neto prihodi	<u>118,929</u>	<u>-</u>
MTS d.o.o.		
<i>Prihodi:</i>		
Roaming i ostale usluge mobilne telefonije	89,535	-
Reeksport mobilnih aparata i opreme	80,092	-
Obračun saobraćaja	24,304	-
Ostalo	8,885	-
	<u>202,816</u>	<u>-</u>
<i>Rashodi:</i>		
Roaming i odlazni mobilni saobraćaj	(102,224)	-
Reeksport mobilnih aparata i opreme	(80,292)	-
Obračun saobraćaja	(31,696)	-
	<u>(214,212)</u>	<u>-</u>
Neto rashodi	<u>(11,396)</u>	<u>-</u>
MTEL AUSTRIA		
<i>Prihodi:</i>		
Roaming i ostale usluge mobilne telefonije	9,819	1,852
Međunarodni obračun i ostale usluge	7,390	1,444
	<u>17,209</u>	<u>3,296</u>
<i>Rashodi:</i>		
Odlazni međunarodni mobilni saobraćaj	(75)	(10)
Međunarodni obračun	(33)	(8)
	<u>(108)</u>	<u>(18)</u>
Neto prihodi	<u>17,101</u>	<u>3,278</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(b) Prihodi i rashodi (Nastavak)

	2017.	2016.
MTS ANTENATV		
<i>Prihodi:</i>		
Prodaja multimedijalnih uređaja	70,581	99,696
Podrška poslovnim procesima	11,558	982
Javna fiksna telekomunikaciona mreža	8,589	427
Mobilna telefonija	122	54
Ostalo	355	151
	91,205	101,310
<i>Rashodi:</i>		
Prodaja multimedijalnih uređaja	(71,279)	(96,309)
Podrška poslovnim procesima	(5,785)	(1,106)
	(77,064)	(97,415)
Neto prihodi	14,141	3,895
LOGOSOFT		
<i>Prihodi:</i>		
Međunarodni obračun i druge usluge	722	10
Međunarodni saobraćaj koji terminira u mobilnu mrežu Telekom Srbija	49	3
	771	13
<i>Rashodi:</i>		
Međunarodni obračun	(1,618)	(1)
Odlazni međunarodni mobilni saobraćaj	(11)	-
	(1,629)	(1)
Neto (rashodi)/prihodi	(858)	12
MTS SISTEMI I INTEGRACIJE		
<i>Prihodi:</i>		
Mobilna telefonija	60	-
Javna fiksna telekomunikaciona mreža	14	-
Neto prihodi	74	-
Ukupni prihodi, neto	766,459	1,161,585

Povezano pravno lice "mts sistemi i integracije" d.o.o. Beograd osnovano je u avgustu 2017. godine od strane povezanog pravnog lica "Logosoft" d.o.o. Sarajevo sa 100% vlasništva. Osnovna delatnost preduzeća je pružanje ICT usluga i implementacija i održavanje sistema integracije, računarskih mreža i povezane aktivnosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

- (c) **Zarade i ostale kratkoročne naknade** direktora i drugog ključnog rukovodećeg osoblja Preduzeća (generalni direktor, pomoćnik generalnog direktora, izvršni direktori, koordinatori, direktori funkcija/sektora) u toku 2017. i 2016. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Bruto zarade i naknade zarada	489,104	496,697
Doprinos poslovnom rezultatu	23,437	14,791
Naknade troškova službenih putovanja	13,419	15,517
Otpremnine po osnovu odlaska u penziju	3,215	-
Jubilarnе nagrade	1,476	1,795
Ukupno	<u>530,651</u>	<u>528,800</u>

Stambeni krediti dati rukovodstvu iznose RSD 36,979 hiljada na dan 31. decembra 2017. godine i odobreni su uz mesečnu otplatu kredita i uslove koji važe za zaposlene u Preduzeću (Napomena 22).

(d) Transakcije sa drugim državnim entitetima

S obzirom na činjenicu da je većinski akcionar Vlada Republike Srbije, Preduzeće je obelodanilo značajne transakcije sa ostalim državnim preduzećima.

Pojedinačno značajne transakcije su nastale sa JP PTT po osnovu zakupa poslovnog i skladišnog prostora, kao što je obelodanjeno u Napomeni 35(a).

Značajna salda neizmirenih obaveza prema JP PTT na dan 31. decembra 2017. godine iznose RSD 391,415 hiljada (31. decembar 2016. godine: RSD 384,825 hiljada). Ostale transakcije iz poslovanja sa JP PTT pojedinačno nisu značajne.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

35. PREUZETE OBAVEZE

Preuzete obaveze Preduzeća prikazane su u sledećem pregledu:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Obaveze po osnovu operativnog lizinga (a)	32,525,682	39,986,332
Neiskorišćene kreditne linije (b)	20,995,956	2,658,208
Stanje na dan 31. decembra	<u>53,521,638</u>	<u>42,644,540</u>

- (a) **Obaveze po osnovu operativnog lizinga** se uglavnom odnose na zakup poslovnog prostora, zemljišta i radio baznih stanica po osnovu zaključenih ugovora.

Buduća minimalna plaćanja po osnovu zakupnina prikazana su kako sledi:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Do 1 godine	3,933,398	4,426,052
Od 1 do 5 godina	13,213,458	15,068,827
Preko 5 godina	15,378,826	20,491,453
Ukupno	<u>32,525,682</u>	<u>39,986,332</u>

Obaveze po osnovu operativnog lizinga na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od RSD 32,525,682 hiljade (31. decembar 2016. godine: RSD 39,986,332 hiljade) se uglavnom odnose na preuzete obaveze prema JP PTT po osnovu zakupa nepokretnosti u iznosu od RSD 26,308,922 hiljade (31. decembar 2016. godine: 32,809,138 hiljada).

Ugovor važi do 2028. godine. Ugovoreno je smanjenje iznosa mesečne zakupnine po određenoj dinamici i do definisanih limita u zavisnosti od površine prostora koji se koristi. Mesečna zakupnina iznosi EUR 1,761,750 za period od 1. jula 2017. do 30. juna 2018. godine (31. decembar 2016. godine: EUR 1,924,824). Preuzete obaveze po osnovu zakupa su prikazane na bazi važećeg iznosa mesečne zakupnine na dan 31. decembra 2017. godine.

- (b) Dospće **neiskorišćenih kreditnih linija** je prikazano u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Do 1 godine	1,206,108	438,893
Od 1 do 5 godina	10,079,318	2,219,315
Preko 5 godina	9,710,530	-
Ukupno	<u>20,995,956</u>	<u>2,658,208</u>

Preuzete obaveze predstavljaju ugovorene nerealizovane isporuke u okviru redovnog poslovanja na dan izveštavanja i iznose RSD 20,995,956 hiljada na dan 31. decembra 2017. godine.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

35. PREUZETE OBAVEZE (Nastavak)**(b) Neiskorišćene kreditne linije (Nastavak)**

U junu 2016. godine potpisan je okvirni ugovor sa "Huawei Technologies" d.o.o. Beograd u vezi sa isporukom opreme i materijala, izvođenjem radova i pružanjem usluga u procesu All IP transformacije. Ugovorena vrednost je procenjena na EUR 150 miliona u periodu od tri i po godine od dana potpisivanja prvog naloga za kupovinu ili ugovora o finansiranju u zavisnosti od toga koji je novijeg datuma. U toku 2017. godine zaključen je ugovor o kreditnom aranžmanu sa Bank of China Limited, filijala u Mađarskoj (kao zajmodavca, glavnog ovlašćenog organizatora posla i agenta za kreditni aranžman), The Export-Import Bank of China (kao zajmodavca i glavnog ovlašćenog organizatora posla) i finansijskim institucijama (kao prvobitnih zajmodavaca) u ukupnom iznosu od EUR 128 miliona (RSD 15,105,269 hiljada).

Neiskorišćene kreditne linije u iznosu od RSD 5,331,272 hiljade (EUR 45 miliona) na dan 31. decembra 2017. godine odnose se na ugovore o finansijskim kreditima sa domaćim bankama, potpisane u junu i julu 2017. godine (Napomene 5.1, 6.2. i 29(c)).

Preostali iznos od RSD 559,415 hiljada na dan 31. decembra 2017. godine odnosi se na obaveze za izgradnju i proširenje telekomunikacionih kapaciteta u skladu sa ugovornim aranžmanima sa domaćim i stranim dobavljačima i kreditorima.

36. POTENCIJALNE OBAVEZE**(a) Sudski sporovi**

Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Ukupno procenjeni iznos tužbenih zahteva iznosi RSD 1,315,690 hiljada (31. decembar 2016. godine: RSD 1,477,573 hiljade), ne uzimajući u obzir eventualne zatezne kamate po ovom osnovu.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 31. uz pojedinačne finansijske izveštaje, na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu prosteći iz aktuelnih sporova u ukupnom iznosu od RSD 31,135 hiljada (31. decembar 2016. godine: RSD 51,721 hiljada).

Rukovodstvo Preduzeće procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda preostalih sudskih sporova u toku, iznad iznosa za koji je izvršeno rezervisanje.

(b) Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena, a poreski period je otvoren tokom perioda od pet godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Preduzeća smatra da su poreske obaveze u priloženim pojedinačnim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu koja se završava 31. decembra 2017.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

36. POTENCIJALNE OBAVEZE (Nastavak)**(c) Date garancije**

Na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće je jemac u skladu sa Ugovorima o dugoročnim kreditima odobrenim zavisnom pravnom licu "HD-WIN" od strane Sberbank Srbija a.d. Beograd u iznosu od RSD 305,816 hiljada.

Pored toga, na dan 31. decembra 2017. godine Preduzeće je jemac u iznosu od RSD 73,703 hiljade i RSD 2,663 hiljade u skladu sa ugovorom o dugoročnim kreditima koji su odobreni od strane zavisnog pravnog lica "mts banka" zavisnom pravnom licu "GO4YU" i pridruženom pravnom licu "mts AntenaTV".

37. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Krajem 2017. godine održani su sastanci predstavnika Vlade Republike Srbije, reprezentativnih sindikata i rukovodstva Preduzeća na temu poboljšanja materijalnog položaja zaposlenih u Preduzeću. Kao rezultat pregovora, dana 19. januara 2018. godine izvršena je jednokratna isplata sredstava zaposlenima u Preduzeću u bruto iznosu od RSD 644,750 hiljada (uključujući pripadajuće poreze i doprinose).

Nije bilo drugih značajnih događaja nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz pojedinačne finansijske izveštaje.

38. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični devizni kursevi Narodne banke Srbije za značajne strane valute, korišćeni za preračun deviznih pozicija pojedinačnog izveštaja o finansijskoj poziciji na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine u funkcionalnu valutu (RSD), su prikazani u sledećoj tabeli:

	U RSD	
	31.12.2017.	31.12.2016.
EUR	118.4727	123.4723
USD	99.1155	117.1353
BAM (KM)	60.5741	63.1304
SDR	140.6827	157.4691